Debates of the Assam Legislative Assembly, 1973

Vol. 2., No.—14

The 21st June, 1973

REFERENCE
Not for Issue
A. L. A. Library

CONTENTS

		Pages
1.	Questions	1
2.	Voting on Demand for Grants	43
3.	Complaint of Breach of Privileges	103
4.	Calling Attention Notice	118
5.	Introduction of Govt. Bills	121
6.	Discussion under Rule 301	122
7.	Adjournment	136

e

Proceedings of the Fifth Session of the Assam Legislative Assembly Assembled after the Fifth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India

The Assembly met at 10 a. m. in the Assembly Chamber at Dispur, Gauhati on the 21st June 1973.

PRESENT

Shri Ramesh Chandra Barua, B. L., Speaker, in the Chair, 12 (Twelve) Ministers, 3 (Three) Ministers of State and 80 (Eighty)Members.

STARRED

Questions and Answers

(To which oral replies were given)

Re : Assam State Road Transport Corporation

Shri Probin Kumar Choudhury asked :

*248 Will the Minister, Transport be pleased to state—

(a) Whether according to Road Transport Corporation Act the balance sheet duly audited by the Accountant General is to be placed before the house every year ?

(b) Whether such balance sheet has been placed before the house every year ?

Shri Harendra Nath Talukar (Minister, Transport) replied :

248. (a)—Yes.

(b)—No.

Shri Probin Kr. Choudhury—Sir, may I know from the Minister the relevant sections of the Act ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Yes, Sir. It is Section—33 of the Road Transport Corporation Act, 1950.

Shri Probin Kr. Choudhury—Sir, may I know the contents of this Act ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Yes, Sir. The Section—33 of the Act states, (1) The Corporation shall maintain proper account and other records and prepare an annual statement of account including the profit and loss account and the balance sheet in such forms as may be prescribed by the State Government in consultation with the Comptroller and Auditor General of India. (2) The accounts of a Corporation shall be audited annually by the Comptroller and Auditor General of India or his nominee and any expenditure incurred by him in connection with such audit shall be payable by the Corporation to the Comptroller and Auditor General of India. (3) The Comptroller and Auditor General of India and any person appointed by him in connection with the audit of the accounts of a Corporation shall have the same rights, privileges and authority in connection with such audit as the Comptroller and Auditor General of India has in connection with the audit of the Government accounts and

in particular, shall have the right to demand the production of books, accounts, connected vouchers and other documents and papers and to inspect any of the offices of the Corporation (4) The accounts of the Corporation as certified by the Comptroller and Auditor General of India or any person appointed by him in this behalf together with the audit report thereon shall be forwarded annually to the State Government and that Government shall cause the same to be laid before the Legislature of the State.

Shri Probin Kr. Choudhury—Sir, may I know from the Minister when the State Transport Undertaking was taken over by the Corporation.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, I could not follow the question.

Shri Probin Kr. Choudhury—Sir, may I know the exact date when the State Transport Undertaking was taken over by the Corporation ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) Sir, that information is not with me now ; the hon'ble member knows better than me about this.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, whether it is incumbent on the part of the Corporation to get the accounts of the Corporation audited and placed before the House ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, I have already replied to this question in printed answer at (a).

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, why that has not been done.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, an enquiry committee has been instituted to go into this matter and they will submit a report.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, what is the difficulty on the part of the Corporation to get this audited and place the report.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, the audit is going on and it is difficult to place the Balance Sheet as the assets and liabilities of the Corportion has not yet been finalised.

Shri Dulal Chandra Barua – Who will finalise these ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, there is a Committee constituted to decide about the assets and liabilities of the Corporation and they will submit their report.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I want to draw the attention of the Chief Minister as to whether there is any locus standi of such a Committee to look into the financial position of the Corporation ; the provisions of the Act is very much clear and the report of that Committee may not be accepted by the Auditor & Comptroller General of India ; therefore it is the duty of the Corpn., to get its accounts audited by special audit and place the financial statements before the House.

Shri Harendra Nath Talukder (Minister, Education)—Sir, I have stated about another Committee, i. e., Assessment Committee (in respect of studying the assets and liabilities of the Corporation) and this Committee is

quite different from the Enquiry Committee.

Shri Dulal Chandra Barua—That is also done by the Auditor and Comptroller General of India, and separate Committee is not necessary.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, the Government decided to finalse the assets and liabilites of the Corporation and the Assessment Committee determine about this and they will submit their report and only then we will know about its assets and liabilities.

Smti. Renuka Devi Barkataky—According to the provision of Road Transport Act, the Corporation is to submit its financial statements before the House annually ; now the Minister has stated that they instituted a Committee and their report is pending ; may I know from the Minister whether this Committee was constituted after the Auditor & Comptroller General of India has audited their accounts.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, I have already stated that there was lapses on the part of the Corporation and that is why an Enquiry Committee was set up to go into the lapses of the Corporation and the Govt. constituted a Committee to assess the assets & liabilities of the Corporation and when we will know about this, we shall place the balance sheet. That is the reason for not submitting the balance sheet.

Smti Renuka Devi Barkataki—Sir, the Committee has nothing to do with the provisions of the Act ; the Government has constituted a Committee to go into the

irregularities and defalcation cases, but why the Auditor General has not audited the account of the Corporation annually.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, I have already stated that the Auditor General is auditing the accounts but the assets and liabilities of the Corporation has not yet been finalised.

Shri Premadhar Bora—In compliance with the Act, the House is to know the financial position of the Corpn., now will they place the balance sheet in future.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—That we are doing.

Shri Dulal Chandra Barua—As per provisions of the Act, after proper audit by the Auditor General, his report is to be placed before the House. Without taking the approval of the House, how the Corporation authorities could remain silent on this particular issue ; whether the Government has taken approval of the House.

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—I could not follow the question.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, the balance sheet has not yet been placed in the House. Sir, the State Transport Undertaking was taken over by the Corporation in 1970 and it is 1973 and is it not incumbent on the part of the Corporation to submit the audited accounts to the House annually ; under what circumstances the House has been deprived of its right to get the accounts ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir,

I have already stated that we constituted a committee to enquire into the lapses as to why this has not been submitted to the Legislature.

Shri Dulal Chandra Barua—If such circumstances arose, the Minister should have come before the House and obtain extension of time; that has not been taken; is it not irregular?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education)—Sir, I will examine this.

Smti Renuka Devi Barkataki—Sir, the Corporation has violated the provisions of the Act; they had to take the approval of not only the Assam Assembly but also the Meghalaya Assembly; whether it has done this.

Mr. Speaker—The Minister has already replied to this.

বিঃ বাছ দুৰ্ঘটনা

শ্ৰীনগেন বৰুৱাই সুধিছে :

*২৪৯। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ১২-৪-৭৩ তাৰিখে ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা ১৫ কিলোমিটাৰ অহাৰ পথত ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় পথৰ ওপৰত চালকৰ দোষত নামনিমুখী পৰিবহন বিভাগৰ এখন বাছ দুৰ্ঘটনাত পতিত হোৱা সত্য নে ?

(খ) যদি সত্য, ইয়াৰ ফলত কিমানজন আৰোহী বেয়াকৈ ঘুনীয়া হ'ল আৰু কিমান জনৰ মৃত্যু হ'ল ?

(গ) চৰকাৰে দুৰ্ভগীয়া আৰোহী সকলৰ চিকিৎসাৰ বাবে কিবা সাহায্য তৎকালেই দিছিলনে আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়াল বৰ্গৰ সাহায্যৰ বাবে কিমান ধন আগবঢ়াইছে জনাবনে ?

(ঘ) পৰিবহন বিভাগৰ বাছৰ দুৰ্ঘটনা বাঢ়ি অহা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

(ঙ) যদি জানে তেনে ইয়াৰ প্ৰতিৰোধৰ কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৪৯। (ক)-১২-৪-৭৩ ইং তাৰিখে ডিব্ৰুগড়ৰ ওচৰত কোনো দুৰ্ঘটনা ঘটা নাই। ১৩-৪-৭৩ ইং তাৰিখে ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা প্ৰায় ৭ কিলোমিটাৰ দূৰত ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা যোৰহাট অভিমুখে যোৱা এ, এচ এক্স ২২৫৫ নম্বৰৰ গাড়ীখনৰ (এক্সপ্ৰেচ চাৰ্ভিচ) এটি দুৰ্ঘটনা ঘটে। যেহেতু ঘটনাটো বৰ্ত্তমান আদালতৰ বিচাৰাধীন ড্ৰাইভাৰ ঘটনাৰ কাৰণে দোষী হবনে নহব বৰ্ত্তমান খাটাং ভাবে ক'ব নোৱাৰি।

(খ) মুঠ ৪৫ জন যাত্ৰী আৰু ৩ জন কৰ্মচাৰীৰ ভিতৰত দুৰ্ঘটনাত ২৯ জনে আঘাত পায়। ইয়াৰ ভিতৰত ২৩ জনক অসম মেডিকেল কলেজ হাস্পাতাল ডিব্ৰুগড়ত ভৰ্ত্তি কৰা হয় আৰু ৬ জনক প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ পাচত হাস্পাতালৰ পৰা বিদায় দিয়া হয়। হাস্পাতালত ভৰ্ত্তি হোৱা ২৩ জনৰ ভিতৰত শ্ৰীদিলিপ বৰুৱাৰ (বয়স ৬ বছৰ) সেই দিনাই মৃত্যু ঘটে আৰু শ্ৰীইনামোল হুচেনৰ (বয়স ৩০ বছৰ) ২২-৪-৭৩ তাৰিখে ৰাতি পুৱা ৫-৩০ মিনিটত মৃত্যু ঘটে।

(গ) দুৰ্ঘটনাৰ লগে লগে ডিব্ৰুগড়ত থকা পৰিবহন নিগম আস্থান অধীক্ষক আৰু যোৰহাটত থকা সংমণ্ডল অধীক্ষক ঘটনাস্থলীত উপস্থিত হয় আৰু আহত সকলক প্ৰয়োজনীয় চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰে। দুৰ্ঘটনাৰ পিছদিনা অতিৰিক্ত প্ৰধান পৰিচালক আৰু ১২-৪-৭৩ তাৰিখে প্ৰধান পৰিচালকে ডিব্ৰুগড় পৰিদৰ্শন কৰি আহত সকলক দেখা কৰে। নিগমৰ তৰফৰ পৰা "অক্সিজেন", তেজ আৰু আন আন হাস্পাতালৰ পৰা যোগান ধৰিব নোৱাৰা দৰৱ আদিৰ কাৰণে এতিয়ালৈকে প্ৰায় দুই হাজাৰ টকা খৰচ কৰা হৈছে। ক্ষতিপূৰণৰ বাবদ নিগমে এতিয়ালৈকে কোনো পইচা দিয়া নাই।

(ঘ) নিগমৰ গাড়ীৰ দুৰ্ঘটনাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি হোৱা নাই।

(ঙ) দুৰ্ঘটনা প্ৰতিৰোধৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সকলো ব্যৱস্থা নিয়মীয়াকৈ লোৱা হৈছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—বিধস্ত হোৱা পৰিয়াল বিলাকৰ ফালৰ পৰা ক্ষতিপূৰণৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন দিয়া হৈছিল নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ)—চৰকাৰে আবেদন পোৱা নাই।

শ্ৰীদেবেন বৰা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে (ঙ) ৰ প্ৰশ্নোত্তৰত কৈছে যে দুৰ্ঘটনা কমাবৰ

কাৰণে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে কি কি আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ) ড্ৰাইভাৰ সকলক সজাগ কৰি দিয়া হৈছে যাতে পৰীক্ষা নকৰাকৈ গাড়ী নানে। ঠিক তেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু - মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে গাড়ী বিলাক যাতে বেয়া নহয় তাৰ কাৰণে আগতে পৰীক্ষা কৰা হয়। যদি পৰীক্ষা কৰি অনা হয় তেন্তে ৰাস্তাত গাড়ী বিলাক কিয় বেয়া হৈ পৰি থাকে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ)—গাড়ী বেয়া হব পাৰে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা—দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু হোৱা লোকক ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা ষ্টেট ৰোড ট্ৰেন্সপৰ্ট কৰপৰেচনত আছে নে নাই ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ)—আইনমতে দৰ্খাস্ত দিলে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাব।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰা আবেদন দিয়া হোৱা নাই কিন্তু যি কেইটা পৰিয়ালৰ সন্তান আৰু এজন পৰিয়ালৰ মুৰব্বী মানুহ ঢুকাল, তেওঁলোকক সাহায্য দিয়াৰ কথাটো চৰকাৰে বিবেচনা নকৰিব নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ)—এই কথাটে পৰীক্ষা কৰি আছে।

শ্ৰীৰাজেন ফুকন—এই বিষয়ত বিভাগীয় তদন্ত হৈছে নেকি ? যদি হৈছে, কি হৈছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষা বিভাগ)—এতিয়া এইটো আদালতত বিচাৰ হৈ আছে।

শ্ৰীৰাজেন ফুকন—আদালতত বিচাৰ হৈ থকাটো আৰু বিভাগীয় তদন্ত হোৱাটো দুয়োটা বেলেগ বস্তু। যি কেইজনৰ মৃত্যু হ'ল আৰু গোটেই জীৱনৰ কাৰণে ঘুনীয়া হ'ল সেই সকলৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আৰু কি কাৰণে দুৰ্ঘটনা হ'ল সেই সম্পৰ্কে তদন্ত কৰাৰ দায়িত্ব নাই নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষাবিভাগ)—কাৰণ বিলাক উৎঘাটন কৰিছে।

শ্ৰীৰাজেন ফুকন—কোনে তদন্ত কৰিছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষা বিভাগ)—বিভাগীয় অফিচাৰে তদন্ত

কৰিছে।

শ্ৰীতৰুলতা বৰা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে নেকি যে তিনিচুকীয়াৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ অহা চুপাৰ এক্সপ্ৰেচ আৰু এক্সপ্ৰেচ বাচ বিলাক ৮০ কিলোমিটাৰ গতি বেগত অহাৰ ফলত দুৰ্ঘটনা হয়, এই গতি বেগ বদলাবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী শিক্ষাবিভাগ)—কিমান কিলোমিটাৰ গতি বেগত বাচ আহে সেইটো খবৰ মোৰ হাতত নাই। যদি এই বিষয়ে মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে খবৰ আনে পৰীক্ষা কৰি চোৱা হব।

মৌলানা আব্দুল জেলিল চৌধুৰী—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ড্ৰাইভাৰ বিলাকক সাৱধান কৰি দিছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা জানে নে যে বেচি ভাগ ড্ৰাইভাৰে মদ খাই বা গাড়ীৰ কোনো কাম নকৰে আৰু মানুহ মাৰিবলৈ গাড়ী চলাই থাকে ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষা বিভাগ)—সেইটো খবৰ চৰকাৰৰ হাতত অহা নাই।

ডঃ সুৰেন দাস—এই গাড়ী বিলাকৰ ভেলিদ ইনচুৰেন্স আছে নেকি ?

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষা বিভাগ)—কৰপৰেচনৰ গাড়ীৰ ইনচুৰেন্স কৰিব নালাগে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্ম্মা এতিয়া কেনে ধৰণৰ মোকৰ্দমা চলি আছে।

শ্ৰীহৰেন্দ্ৰ নাথ তালুকদাৰ (মন্ত্ৰী, শিক্ষা বিভাগ)—দুৰ্ঘটনা সংক্ৰান্তত পুলিচ কেচ চলি আছে।

বিঃ খাদ্য শস্যৰ পাইকাৰী ব্যৱসায়

শ্ৰীজগদ্বীশ দাসে সুধিছে—

* ২৫০। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) খাদ্য শস্যৰ পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ সম্পূৰ্ণ নিয়াৰ পিচত গাঁৱলীয়া ৰাইজে ইয়াৰ পৰা কেনে ধৰণে উপকৃত হব জনাবনে ?

(খ) পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ অনাৰ পিচত গাঁৱলীয়া ৰাইজৰে দৈনন্দিন লাগতিয়াল সা-সামগ্ৰী ও খাদ্য বস্তুৰ মূল্য বৃদ্ধি হ্ৰাস কিমান দূৰ হব জনাবনে ?

(গ) মূল্য বৃদ্ধিৰ ফলত দুখীয়া জনসাধাৰণে কি অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছে তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে লক্ষ্য ৰাখিছেনে?

(ঘ) যদি ৰাখিছে মূল্য বৃদ্ধি ৰোধ কৰিবলৈ চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে আৰু এই ব্যৱস্থা কিমান দূৰ ফলৱতী হৈছে জনাবনে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে—

২৫০। (ক)—ইয়াৰ দ্বাৰা ভাল খাদ্য সামগ্ৰী গাঁৱলীয়া ৰাইজে পাব। আনকি মুকলি বজাৰতো ৰাইজে কম দামতেই ঘেঁহু আৰু ঘেঁহুজাত সামগ্ৰী কম দামতেই পাব কাৰণ তেনে সামগ্ৰীৰ মুকলি বজাৰৰ দামো চৰকাৰে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লৈছে।

(খ)—খাদ্য সামগ্ৰীৰ দাম বৃদ্ধি যদি ৰোধ কৰা হয় তেনেহলে অৰ্থনীতিৰ সূত্ৰ মতে আন দৈনন্দিন সামগ্ৰী বিলাকৰো দাম বঢ়াত বাধা হব।

(গ)—হয়, মহোদয় ৰাখিছে।

(ঘ)—চৰকাৰে তলত লিখা ব্যৱস্থাবোৰ গ্ৰহণ কৰিছে—

(১) ঘেঁহু আৰু ঘেঁহুজাত সামগ্ৰীৰ পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ অনা হৈছে।

(২) মজুতকাৰী, লাভখোৰ আদিৰ বিৰুদ্ধে কঠিন ব্যৱস্থা লবলৈ স্থানীয় বিষয়া সকলক কোৱা হৈছে।

(৩) পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ কাৰণে যাতে বস্তুৰ নাটনি নহয় তাৰ বাবে উত্তৰ পূব সীমান্তত ৰেল কৰ্তৃপক্ষৰ সৈতে এটা সম্পৰ্কৰক্ষী কমিটি গঠন কৰা হৈছে।

(৪) ইয়াৰ উপৰিও খাদ্য সামগ্ৰীবোৰ আমদানি হোৱা ঠাইবোৰত নাটনি হোৱাৰ যাতে বস্তুৰ দাম ইয়াত নাবাঢ়ে তাৰ বাবে কেন্দ্ৰ চৰকাৰক সময়ে সময়ে যথেষ্ট বস্তুৰ যোগান ধৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীজগদীশ দাস—পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ অনাৰ আগতে কিছুমান ব্যক্তিগত মালিকে এই ব্যৱসায় চলাইছিল। এতিয়া যোগান বিভাগে এই ব্যৱসায়ী সকলৰ সংখ্যা কমাই দেখুৱা হৈছে বুলি বাতৰি কাকতত ওলাইছিল আৰু এই সংক্ৰান্তত চৰকাৰে তদন্ত কৰাৰ কথা ওলাইছে।

এতিয়া কি তদন্ত হ'ল আৰু বিষয়া সকলৰ ওপৰত কিবা শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা ললে নে নাই জনাব নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—চৰকাৰে পাইকাৰী ব্যৱসায় নিজৰ হাতলৈ অনাৰ আগতে এই ব্যৱসায় কিছুমান ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ীয়ে চলাই আছিল। এতিয়া তেওঁলোকৰ ঠাইত সমবায় সমিতি বিলাকে পাইকাৰী ব্যৱসায় লৈছে। মই প্ৰশ্নটো বুজি নাপালো।

শ্ৰীজগদীশ দাস—ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ী সকলে আগতে পাইকাৰী ব্যৱসায় লৈছিল। সেই ব্যৱসায়ী সকলৰ সংখ্যা যোগান বিভাগে কমাই দেখুৱাইছে আৰু এই সংক্ৰান্তত তদন্তৰ কথা ওলাইছে। এই তদন্ত কি হ'ল আৰু বিষয়া সকলৰ শাস্তি হ'লনে নাই ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—এই কথাটো চাব লাগিব।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—চৰকাৰে পাইকাৰী ব্যৱসায় নিজৰ হাতলৈ অনাৰ পিচত ডিব্ৰুগড়ত বেয়া আটা দিছে, এই কথাটো অনুসন্ধান কৰি চাব নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—ডিব্ৰুগড়ত বেয়া আটা দিয়া বুলি অভিযোগ হৈছিল। পিচত আমি এইটো তদন্ত কৰিছো আৰু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। এতিয়া ডিব্ৰুগড়ত ভাল আটা দিয়া হৈছে।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ অনাৰ লগে লগে আগৰ পাইকাৰী ব্যৱসায়ী সকলে ঘেঁহু জাতীয় বস্তু বিলাক লুকাইছে, এই বস্তু বিলাক উদ্ধাৰ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—আমাৰ কণ্ট্ৰল অৰ্ডাৰ মতে ধান-চাউলৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য হয়। ঘেঁহুত প্ৰযোজ্য হোৱা নাই। গতিকে কণ্ট্ৰল অৰ্ডাৰ সংশোধন কৰি আছো।

শ্ৰীউপেন সনাতন—পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ নিয়াৰ পিচত বাগান বিলাকত চাউলৰ দাম বাঢ়ি গৈছে আৰু সপ্তাহত এপোৱা চাউল দিছে। এই চাউলেৰে এক সপ্তাহ চলিব পাৰে নেকি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—তেনে ধৰণৰ অভাৱৰ বিষয়ে জনালে চাউল সৰবৰাহৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিম।

শ্ৰীজগদীশ দাস—পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ অনাৰ পিচত যোগান বিভাগৰ কি দায়িত্ব হব ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—যোগান বিভাগে এই গোটেই ব্যৱস্থাটো পৰিচালনা কৰিব লাগিব ।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মন—অধ্যক্ষ মহোদয়, ঘৰুজাত দ্ৰব্য বিলাক চৰকাৰৰ হাতলৈ অনাৰ পিচত কিছুমান দূৰ্নীতিগ্ৰস্ত লাভখোৰ বেপাৰীয়ে আৰু কিছুমান দূৰ্নীতিগ্ৰস্ত চাকৰিয়ালে কৰা ষড়যন্ত্ৰৰ ফলত বজাৰত ঘৰুজাত বস্তু কম মূল্যতে পোৱা কথাটো চৰকাৰে জানে নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—প্ৰথমতে তেনে এটা অৱস্থা হৈছিল । কিন্তু আমি তেনে অভিযোগ কোনো ঠাইৰ পৰা পোৱা নাই ।

Re : Shifting of Assam Secretariat

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

*251. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether Government has decided to shift the Assam Secretariat from Shillong to Gauhati ?

(b) If so, when and where all the Secretariat wings will be accommodated ?

(c) Whether accommodation (residential) has been arranged for the 3rd grade and 4th grade employees of the Secretariat at Dispur ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

251. (a) & (b)—Yes. The final shifting will, however, depend on the completion of construction of the Secretariat Blocks and the residential quarters at Dispur-Campus.

(c)—The Master Plan for the temporary Capital provides for a sizeable residential colony for giving maximum possible accommodation for the staff specially of the lower grade.

Smti Renuka Devi Barkataki—Sir, the Chief Minister said

that the shifting of Capital depends upon the completion of work of the Secretariat. May I know whether the State P. W. D. has given any target or time when they will be able to complete the work ?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister) We expect to get it completed by October next.

Smti Renuka Devi Barkataki—Till then the Assam Secretariat will function from Shillong and the Assembly Secretariat from Gauhati. May I know from the Chief Minister whether he will be able to give the total expenditure on T. A. and D. A. of the officers ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Sir, it is obviously so. Some expenditure will have to be incurred on T. A. & D. A. and that is unavoidable.

Shri Premadhar Bora—A great deal of public inconvenince is experienced for non-shifting of the Capital ; so will the Chief Minister shift the Capital as early as possible ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—It is true, Sir, and we are trying to shift it within the time limit. As a matter of fact some of the departments have already been shifted ; others are in the process of shifting and the Secretariat will be shifted as soon as possible.

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—মহোদয়, আমাৰ এচেম্বলী হাউচৰ ঘৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ আঁচনি চৰকাৰৰ হাতত আছে নেকি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) – হয় আছে। এতিয়া সেই ঘৰতে কাম চলি আছে।

Shri Dulal Chandra Barua—The Chief Minister is aware that due to the non-shifting of the Secretariat and

other offices, it is difficult on the part cf Member and the public in generl work effectively or to get help from the Government. If so, whether the Government is thinking of keeping a cell of every department here, and also a cell for Public Relations.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That is so, and as a matter of fact we are maintaining a cell, but that is for the Assembly business. If the hon'ble member wants that a cell also should be maintained for public relations, Government will be glad to do it.

মৌলানা আব্দুল জালীল চৌধুরী—অধ্যক্ষ মহাশয়, আমার প্রশ্ন করার যে উদ্দেশ্য ছিল, তা মাননীয় সদস্য দুলাল বড়ুয়ার প্রশ্নে সফল হয়ে গেছে।

তবে, আর একটি কথা আমি বল্‌তে চাই যে, মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় বলেছেন, এখানে Assembly Session এর জন্য Secretariat Deptt. এর একটি করে Cell দিয়েছেন, তাতে সদস্যদের কোন সুবিধা হয়না, মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় কি এমন কোন ব্যবস্থা সত্বর গ্রহণ করবেন, যাতে মাননীয় সদস্যগণ এই Cell মারফৎ Phone এ শিলং Secretariat থেকে Information কিম্বা প্রয়োজনীয় বিষয়াদির বিহীত ব্যবস্থা সচিবালয় হইতে গ্রহণ করিতে পারেন ?

শ্রীশরৎ চন্দ্র সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এ কথা ঠিক যে এই Cell গুলি মাননীয় সদস্যদের জন্য নয়, এই গুলি Assembly র কাজ কারবার চালাবার জন্য, মাননীয় শ্রীদুলাল বড়ুয়ার প্রশ্নের উত্তরেও আমি বলেছি যে এখানে মাননীয় সদস্যদের সুবিধার জন্য একটি জনরক্ষী Cell তৈরী করা হবে।

Shri Prabin Kumar Choudhury—May I know from the Chief Minister whether the headquarters of the Ministers will be shifted ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Mr. Speaker

Sir. We are already here at Dispur.

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা – মন্ত্ৰী মহোদয়ে ঘোষণা কৰিছে অসমৰ ৰাজধানী দিছপুৰত। এই কথাটো বেলেগে নটিফিকেচন কৰা হৈছে নেকি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) – নটিফিকেচন হোৱা নোহোৱা কথা মই নাজানো। বিধান সভা ইয়াত বহা কাৰণেই যদি ইয়াত ৰাজধানী হয়, তেনেহলে এইখন ৰাজধানী আৰু চেক্ৰেটৰিয়েট বহিলে যদি ৰাজধানী হয় তেন্তে দিছপুৰ কেতিয়াও ৰাজধানী হোৱা নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা – এইটো কথা সঁচা নেকি যে, চেক্ৰেটৰিয়েটৰ আমোলা সকলে যিহেতুকে দিছপুৰত থাকিবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই সেই কাৰণে ইতিমধ্যে ৰাজধানী নিৰ্মাণ কাৰ্য্য মন্থৰ গতিৰে হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—কথাটো নহয়। ৰাজধানী নিৰ্মাণ কাৰ্য্য দ্ৰুত গতিত চলি আছে।

Shri Dulal Chandra Barua—One question. We are not so much worried about others; we are worried about the children. What facilities are going to be offered for the schooling of the children ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That arrangement also will be made. That matter is under active consideration of the Government.

বি: গোৱালপাৰা জিলা

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাসে সুধিছে :

*৫২। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) নামনি অসমৰ সমতলৰ জিলা কেইখনৰ তুলনাত গোৱালপাৰা জিলাখন সকলো দিশৰ পৰা পিচ পৰা বুলি জানে নে ?

(খ) যদি জানে নামনি অসমৰ বিশেষকৈ গোৱালপাৰা জিলাৰ দ্ৰুত অগ্ৰগতিৰ বাবে সৃজনগ্ৰাম আঞ্চলিক পঞ্চায়ত এলেকাত বৰঘোলা অঞ্চলত কৃষি মহাবিদ্যালয় এখন স্থাপনৰ ব্যৱস্থা হাতত লব নে ?

শ্ৰীউপেন্দ্ৰ দাস (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৫২। (ক) – গোৱালপাৰা জিলাখন আন সমতল জিলা কেইখনতকৈ সকলো ক্ষেত্ৰতে পিচ পৰা বুলি গণ্য কৰা নহয়।

(খ)—বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ হাতত উক্ত এলেকাত কৃষি মহাবিদ্যালয় স্থাপন কৰাৰ কোনো আঁচনি নাই।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জানিব বিচাৰিছো যে, এই মহাবিদ্যালয় বিলাক স্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত কি কি বৈশিষ্ট লোৱা হয়?

অধ্যক্ষ—ইয়াৰ কোনো আঁচনি নাই।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস – মই বৈশিষ্ট কেইটাৰ কথাহে কৈছো?

Shri Upen Das (Minister, Agriculture)—Under the Agriculture University Act, the University will have to take up the matter and if any college is to be established, they will find out whether it is necessary to establish a college in a particular place.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী—চৰকাৰৰ ৰিকমেনদেচন মতে গোৱালপাৰা, মিকিৰ পাহাৰ জিলা পিচপৰা জিলা। কিন্তু এতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, গোৱালপাৰা জিলা পিচপৰা নহয়। এই তাৰতম্য কিয় হ'ল?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষি বিভাগ)—উদ্যোগিক ক্ষেত্ৰত পিচপৰা কিন্তু সকলো বিষয়তে পিচপৰা নহয়।

Starred Questions No. 253 and No. 254 were not taken up as the Hon'ble Questioners were absent

Re: Supply of Uncertified Seeds

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked—

*255. Will the Minister, Agriculture be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that there was serious complaint from cultivators about low germination capacity of the uncertified seeds supplied by the Government under the Rabi crop scheme?

(b) If so, whether proper and timely action was taken to test these seeds before supplying to the cultivators ?

(c) Whether sufficient number of testor as well as Laboratory facilities were placed at the disposal of the Seed Corporation ?

(d) If so, the total additional amount placed at the disposal of the Seed Corporation of Assam to cope with the situation on the Administration side ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied :

255. (a)—Some sporadic complaints were received.

(b)—While testing of wheat seeds was done exhaustively, no such exhaustive testing could be done in other cases before issue to cultivators due to limited time.

(c)—The services of the Government seed testing laboratory, were made available to the Assam Seeds Corporation.

(d)—No additional fund was provided as (i) the services of Government Laboratory were made available free of cost, and (ii) the administrative requirement of the Corporation should be met by the Corporation from its own earnings.

Smti. Renuka Devi Barkataki—Can the Minister tell us what is the capacity of this testing laboratory which is under the Government and which is placed at the disposal of the Seed Corporation ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) —This laboratory has the capacity to test all requirements of seeds of the state of Assam.

Shri Dulal Chandra Barua - Where this testing machinery

is installed ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) Sir, after testing in the laboratory they are taken by the Corporation.

Shri Dulal Chandra Barua—I am asking where the machinery is situated ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—At Gauhati.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is under the Seed Corporation ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Under the Government.

Shri Dulal Chandra Barua—Is the Govt. aware that the testing machinery is not functioning properly.

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—All the machineries are functioning, but sometimes there may be some failures.

Shri Dulal Chandra Barua—Is it a fact that at the time of supplying seeds for Rabi crops the seeds could not be tested because of defect in the machinery.

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—All the wheat seeds were tested, but so far as other seeds were concerned, all could not be tested because of shortage of time.

Shri Dulal Chandra Barua—How many officers are there in the seed testing Laboratory, what are their qualifications and who are they ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—That information is not with me now.

Smti. Pranita Talukdar—How many Seed testing labora-

tories are there in Assam ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Only one.

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—One Minister from Cachar was entrusted to look after the rabi crop programme in Cachar. It was reported that some seeds were not of good quality. It is not that the seeds supplied to Cachar were all bad. Some quantity of seeds were reported to be bad and they were withdrawn and were not allowed to be distributed amongst the cultivators.

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে অসমত চিদ-টেষ্টিং লেবৰেটৰী মাত্ৰ এটা আছে। কৃষি উন্নতিৰ গুৰুত্বলৈ চাই প্ৰতি জিলাতে একোটাকৈ চিদটেষ্টিং লেবৰেটৰী খোলাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নে ?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষি বিভাগ)—বৰ্ত্তমান এটাই যথেষ্ট বুলি ধৰি লোৱা হৈছে আৰু সেই ধৰণে কামো চলি আছে। ভৱিষ্যতেও বৃদ্ধি কৰিব-লগীয়া হলে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাব।

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নেকি যে এই চিদ বিলাক টেষ্টিং কৰাৰ আগতে বিতৰণ কৰা হৈছিল ? আৰু টেষ্টিংৰ আগতে বিতৰণ কৰা বাবে তাত যি শস্য সিঁচা হৈছিল সেই শস্য নগজি অন্য শস্য গজিছে ?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষি বিভাগ)—কি চিদৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতে এনে মন্তব্য কৰিছে নাজানো। কিন্তু সৰিয়হৰ ক্ষেত্ৰত টেষ্টিং কৰিব পৰা নহ'ল যিহেতু বেলেগৰ পৰা কিনি দিয়া হৈছে। কিন্তু শস্যৰ গুটি বেয়া বুলি অভিযোগ পোৱাৰ লগে লগে বিতৰণ কৰিবলৈ বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে—আৰু ঘূৰাই অনা হৈছে।

Shri Premadhar Bora—Whether the entire seeds under this programme was supplied by the Assam Seed Corpo-

ration ? What was the quantity and the source of collection ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—The entire quantity was supplied by the Seed Corporation. About the quant ty, the information is not with me.

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে যোৱা মাৰ্চ চেচনত কৈছিল যে সকলোবিলাক বীজ পৰীক্ষা কৰি দিয়া হৈছে আৰু যোৱাকালিও তেখেতে এই কথাকে কৈছে কিন্তু আজি তেখেতে সম্পূৰ্ণ বিপৰীত কথা কৈছে। বীজ বিলাক দিয়াৰ পিচত আৰু চতিওৱাৰ পিচত বেলেগ শস্য গজিল তাৰ পিচত তেখেতে কেনেকৈ ঘূৰাই আনিলে ? তেখেতে সকলোবিলাক বীজ পৰীক্ষা কৰি চোৱা বুলি আজি কৈছে কিন্তু পৰীক্ষা কৰাৰ পাচত সৰিয়হৰ সলনি কেনেকৈ লাই শাক গজিলে ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—I do not remember to have said that the entire quantity of seeds supplied by the Seed Corpration was bad. The quantity of seeds supplied was so huge that it was not posssible to test seeds from each bag; some percentage were only checked and it was found to be good. Sir, Regarding supply of Lai seeds, it is not a fact that Lai seeds were supplied as Mustard seeds. Sir, a kilogram of Lai seeds would cost Rs. 5 to Rs. 6/- whereas the cost of one Kilogram of mustard seed costs only 1 or 2 rupees. So there is no question of Lai seeds being mixed with Mustard seeds. In fact it was not Lai but it was Rye.

শ্ৰীহিৰণ্য বৰা–অন্যান্য পাশ্চাত্য দেশৰ দৰে ইয়াতো চিদ যোগান ধৰা সকলক লাইচেন্স দিয়া হয় নেকি ?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষি বিভাগ)—লাইচেন্স তেনেকৈ দিয়া নহয় কিন্তু

কিছুমান মানুহে চিদ কলেক্ট কৰি নিগমক যোগান ধৰাৰ বাবে লাইচেন্স দিয়া হয়।

মৌলানা আব্দুল জালীল চৌধুৰী—স্যার, মন্ত্রী মহাশয় জানেন কি যে কাছাড়ে রবিশষ্য পরিকল্পনার জন্য যে সরিষার বীজ দেওয়া হয়েছিল তা খারাপ ছিল এবং করিমগঞ্জ ও হাইলাকান্দি মহকুমার দায়িত্বে যে মন্ত্রী মহাশয় ছিলেন, তিনি এই বিষয়ে কর্তৃপক্ষের নিকট জানানোর পরে ইহার জন্য দায়ী কর্মচারীর বিরুদ্ধে কি শাস্তিমূলক ব্যবস্থা নেওয়া হয়েছে, মন্ত্রী মহাশয় জানাবেন কি?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) So far as the seeds which were considered to be bad, they were taken back by the Seed Corporation and returned to the Contractor. So far as wheat seeds which were not considered to be of good standard were returned to the F.C.I.

শ্ৰীসুৰেন দাস—ৰবি শস্য আঁচনিত আমাৰ মহকুমাৰ ভাৰত কৃষি মন্ত্ৰী নিজে আছিল। তেখেত তালৈ যাওঁতে আমি সৰিয়হৰ বীজ দেখুৱাইছিলো আৰু তেখেতৰ চেক্ৰেটাৰীজনে চাইও কৈছিল যে সঁচাকৈ বীজবিলাক খুব বেয়া আৰু তেতিয়া তেখেতে একচন লম বুলি কৈছিল। কি একচন ল'লে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নেকি?

শ্ৰীউপেন দাস (মন্ত্ৰী, কৃষি বিভাগ)—কথাটো সঁচা। মই তালৈ যাওঁতে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীজালালুদ্দিন আহামদেও মোক বীজ দেখুৱাইছিল। কিন্তু বীজবিলাকত ধূলি-বালি থকা কাৰণে বীজবিলাক বেয়া বুলি অনুমান হৈছিল আৰু সেই কাৰণে বি ডি ও সকলক সেই বীজ বিতৰণ বন্ধ কৰিবলৈ কোৱা হ'ল। তাৰ পিচত আমাৰ সঞ্চালকে অনুসন্ধান কৰিছে— They went to the place and had an enquiry and after that it was said that in future no seeds will be supplied before testing in the laboratory.

Maulana Abdul Jalil Choudhury—মন্ত্রী মহাশয় বলেছেন যে কিছু

সংখ্যক বীজ পরীক্ষা করে দেওয়া হয়েছে এবং কিছু সংখ্যক করা হয় নাই। কোটি কোটি টকার অবিশষ্য জরুরী পরিকল্পনায় এটা কি বদন্যতার পরিচয় নয়? এবং এই অনুপযোগী বীজগুলি কি সরকারের কাছে ফিরে এসেছিল, নাইবা এগুলো এখন পর্যন্ত যেখানে দেওয়া হয়েছিল সেখানে পচে ছড়ে যাচ্ছে?

শ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী, কৃষি বিভাগ)—কৰপোৰেচনে যিবিলাক বেয়া পাইছে সেই বিলাক উইড্র কৰা হৈছে আৰু যিবিলাক ভাল পাইছে সেই বিলাক দিয়া হৈছে।

Maulana Abdul Jalil Choudhury—স্যার, মন্ত্রী মহাশয় বলতে পারেন কি? ইহা কি সত্য নয় যে কাছাড় জিলায় যে খারাপ বীজ Corporation এর নির্দ্দেশে দেওয়া হয়েছিল, সে গুলি সেই নির্দ্দিষ্ট আঞ্চলিক পঞ্চায়েতের কর্মকর্ত্তাদেরে সেখানেই বিক্রী করার নির্দ্দেশ বিভাগীয় উর্দ্ধতন কর্তৃপক্ষ দিয়াছিলেন—এই প্রশ্ন এই জন্য করছি কারণ মন্ত্রী মহাশয় বলেছেন Corporation এ সমস্ত বীজ নিয়ে এসেছে।

শ্রীউপেন সনাতন—দুখীয়া মানুহ বিলাকে সৰিয়হ আদি বেয়া কাৰণে খেতি কৰিও লোকচান ভৰিছে। এই ক্ষতিগ্রস্ত হোৱা লোকসকলৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণৰ কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৰিছে নে?

শ্রীউপেন দাস (মন্ত্রী, কৃষি বিভাগ)—সেইটো ব্যৱস্থা কৰি থকা হৈছে যে যদি সঁচাকৈ বেয়া বীজৰ কাৰণে খেতি নষ্ট হৈছে সেই বিলাকৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

Re: Price of essential commodities

Shri Probin Kumar Choudhury asked—

* 256. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the price of essential commodities has gone up beyond the reach of the common people?

(b) Whether Government propose to take any step to

reduce the price of the commodities and stabilise the same ?

(c) If so, how the Government propose to do the same ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:

256. (a)—It is a fact that there has been rise in the prices of some essential commodities.

(b) & (c)–

(i)–The local Officers have been alerted to take strict action against hoarders, profiteers, and other antisocial elements who try to create artificial scarity, etc. for sending up prices.

(ii)–A liasion committee with the Ralwaiys has been set up with the Secretary, Supply, a senior Officer of N. F. Rly. and others to took after smooth and continuous flow of essential commodities into Assam by Rail for preventing rise in prices due to shortage caused by transport difficulties,

(iii)–Whenever shortage in supply at source is apprehended the matter is taken up with Government of India for rushing supplies to Assam for preventing rise in price due to shortage in Assam because of shortage at source.

Shri Prabin Kumar Choudhury– Whether Govt. propose to fix the price of the essential commodities such as mustard oil, Dal etc. ? If so, whether the Govt. propose to take steps immediately ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)–That has already been replied because the price depends not on

condition which is prevailing inside Assam but it depends on the conditions prevailing outside the State.

Shri P.K. Choudhury—Whether Govt. propose to fix or control the prices of essential commodities ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That is very difficult on the part of the Govt. because of the reasons I have stated already.

Shri Premodhar Bora—Whether any unscrupulous hoarder or trader has been brought to book.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) – That is not to my knowledge.

Shri Dulal Chandra Barua – When the instructions were issued by the Govt. ?

Shri Sarat Chandra Sinha – That is not with me now.

Shri Dulal Chandra Barua –Are we understand that hoarders and blackmarketeers could not be tackled by the officials of the Supply Deptt. due to issue of such instructions ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—That is the general way of the working of the Deptt. and whenever any anti-social element is found action is taken against him.

Shri Dulal Chandra Barua—As the Chief Minister stated earlier that after the take over of the wheat trade by the Govt. many of the traders have already hoarded such commodities. Whether Govt. is proposing to take effective steps ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Yes, allegations are there about hoarding but no effective step

has yet been taken due to want of particulars.

Shri P. K. Choudhury—How the Govt. can determine rise in prices without fixing the prices of the commodities ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—The point is that if the prices of food stuff are fixed then it will have an impact on other essential commodities also.

Shri Dulal Chandra Barua—Many of the supply officials are hobnobing with these hoarders and with the help of those officials they are doing all these things. Whether the Govt. will consider to create a special branch to look into such cases ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—We are doing this work through the Supply Deptt.

বি : গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণ

শ্ৰীনগেন বৰুৱাই সুধিছে :

২৫৭। মাননীয় বিদ্যুৎ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) শিৱসাগৰ জিলাত প্ৰস্তাৱ কৰা মতে যোৱা ৫ বছৰত গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পৰা হ'লনে ?

(খ) এতিয়ালৈকে গোলাঘাট মহকুমাৰ কিমান গাওঁত বিজুলী যোগান ধৰা হৈছে ?

(গ) বৰুৱা বামুণগাওঁ পথত বিজুলী যোগান ধৰা হৈছিল নেকি ?

(ঘ) যদি ধৰিছিল, কেতিয়া ?

(ঙ) এই যোগানৰ কাম আৰম্ভ আৰু বিচিন্ন কৰা তাৰিখ দিবনে ?

(চ) লাইট কিমান দিয়া হৈছিল ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিচ (বিদ্যুৎ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৫৭। (ক)—লক্ষ্যৰ শতকৰা ৭৮ খন গাওঁত বৈদ্যুতিকৰণৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে।

(খ)—১৯৭৩ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে ৬০ খন গাওঁত বিজুলী যোগান ধৰা হৈছে।

(গ)—হয়, হৈছিল ।

(ঘ) আৰু (ঙ)—১৯৬৩ চনৰ নবেম্বৰ মাহত এই যোগান আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু ১৯৬৯ চনৰ নবেম্বৰ মাহত বিচিন্ন কৰা হৈছিল ।

(চ)—প্ৰথমতে যোগান ধৰোতে ১২ টা আছিল আৰু ১৯৬৫ চনৰ পৰা বিজুলী বাতিৰ সংখ্যা ১৩ টা আছিল ।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে যে ১৯৭৩ চনত শিৱসাগৰ আৰু গোলাঘাট মহকুমাত কিমান কামৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱ লোৱা হৈছিল আৰু কিমান কাম হ'ল ।

মঃ ইদ্ৰিচ আলী—(মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)—১৯৭২-৭৩ চনৰ কাৰণে বেলেগ হিচাবে নাই কিন্তু পাচ বছৰৰ ভিতৰত কিমান ধৰা হৈছিল আৰু কিমান হৈছে সেইটো ক'ব পৰিম । যোৱা পাচ বছৰত বৈদ্যুতিকৰণৰ কাৰণে লোৱা হৈছিল ২২৭ খন আৰু তাৰে ভিতৰত ১৩৮ খন কৰিব পৰা হৈছে ।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—২২৭ খনৰ ভিতৰত ১৩৮ খন কৰিব পাৰিছে বুলি কৈছে কিন্তু লক্ষ্যত উপনীত হব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি ?

মঃ ইদ্ৰিচ আলী—(মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)—কাৰণটো হ'ল যে দেশৰ ৰবিশস্য আঁচনিৰ কাৰণে আন আন ঠাইত স্পেচিয়েল ৰিচোৰ্চ ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া হোৱা বাবে এইটো হৈছিল ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—এই যি কেইখন গাওঁ বৈদ্যুতিকৰণ কৰা হৈছে তাৰ সংখ্যা কিমান আৰু কিমান ঘৰ মানুহে বিজুলী ব্যৱস্থা লব পাৰিছে ?

মঃ ইদ্ৰিচ আলী (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)—গোলাঘাট মহকুমাত ৬০ খন গাওঁ ধৰা হৈছিল, গাওঁৰ নাম বিলাক আছে মাননীয় সদস্যই বোধকৰো নাম বিলাক জানেই আৰু গাওঁ বিলাক চিনি পায় ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—কিমান ঘৰ মানুহে ল'লে ?

মঃ ইদ্ৰিচ আলী (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)—সেইটো লগত নাই ।

মৌলানা আব্দুল জালীল চৌধুরী—স্যার, মন্ত্রী মহাশয় বলেছেন, শিবসাগর জেলায় ১৬৭ টি দিয়েছেন, এইগুলি কি সমগ্র শিবসাগর জেলায় হয়েছে না কাছাড় জেলার নামে যেভাবে শুধু একটি মহকুমায় ১৩০ টি দেওয়া হয়েছে সেই রকম কি শিবসাগরেও হয়েছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিচ (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)— স্যার, মাননীয় সদস্য মনযোগ দিয়ে শুন্‌লে বুঝতে পারতেন যে গোলাঘাট মহকুমার ৭ টি গ্রামে Electrification হয়েছে এবং বাকী শিবসাগর জেলার যোড়হাট মহকুমায় পড়েছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা -- বৰুৱা বামুণ গাওঁত 'লাইট' ডিচ্‌কনেক্‌চন কৰি দিয়া হৈছে কিয় মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছে।

মঃ ইদ্ৰিচ আলী (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ)—হয়। কিন্তু টকা জমা যিমান দিব লাগে সিমান খিনি জমা দিয়া নাই কাৰণেই কাটি দিয়া হৈছে। এই বিজুলী যোগানৰ ভাৰ আছিল এটা কমিটিৰ ওপৰত।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—এই ৩৮৫০'০০ টকা ৰাইজে তুলি কমিটিক দিছিল। কিন্তু বিভাগীয় বিষয়াৰ দুৰ্নীতিৰ ফলত এই টকাটো চৰকাৰৰ হাতলৈ নাহিল। আৰু ৰাইজকো এই বিলাক টকা লোৱাৰ ৰচিদ নিদিলে। এইটো কথা চৰকাৰে জানেনে ? নাজানে যদি এইটো কথা চৰকাৰে তদন্ত কৰিবনে ?

মঃ ইদ্ৰিচ আলী (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ) – মই এইটো নাজানো। মাননীয় সদস্যই লিখি দিলে তদন্ত কৰিব পৰা হ'ব।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু - যোৰহাট মহকুমাৰ কোন কোন গাঁৱত বৈদ্যুতিকৰণ কৰা হৈছে ?

মঃ ইদ্ৰিচ আলী (মন্ত্ৰী, উদ্যোগ বিভাগ) - এখন জিলাৰ লিষ্ট দিবলৈ হ'লে বহুত সময় লাগিব। মাননীয় সদস্যই জানিবলৈ বিচাৰিলে মই জনাব পাৰিম।

বিঃ গাওঁ পঞ্চায়তৰ সম্পাদক

শ্ৰীজগদীশ দাসে সুধিছে :

*২৫৮। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) পঞ্চায়ত ভঙ্গ কৰি দিয়াৰ আগতে গোটেই অসমত মুঠ কিমান জন গাওঁ পঞ্চায়তৰ সম্পাদক আছিল আৰু গাওঁ পঞ্চায়ত ভঙ্গ কৰি দিয়াৰ পাছত এই সম্পাদক বিলাকে বৰ্ত্তমানে কি কৰি আছে জনাব নে ?

(খ) নতুন গাওঁ পঞ্চায়ত হোৱাৰ পাছত এই সম্পাদক বিলাকক কি কামত নিয়োগ কৰা হব জনাব নে ?

(গ) গাওঁ পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্যালয় বিলাক বৰ্ত্তমানে কি অৱস্থাত আছে আৰু

পিছত কি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হব জনাব নে ?

(ঘ এই ভঙ্গ কৰি দিয়া পঞ্চায়ত বিলাকৰ কাৰ্য্যালয় বিলাক ৰাজহুৱা কামত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে অনুমতি দিব নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (পঞ্চায়ত মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৫৮। (ক)—প্ৰায় ১৬০২ জন গাওঁ পঞ্চায়তৰ সম্পাদক আছিল আৰু সিহঁতক উপায়ুক্ত নাইবা মহকুমাধিপতিৰ অধীনত পঞ্চায়তৰ কাম পৰিচালনা কৰিবৰ কাৰণে ৰখা হৈছে।

(খ)—এই বিষয়টো চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

(গ)—গাওঁ পঞ্চায়তৰ সা-সম্পত্তি আৰু পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্যালয় বিলাক উপায়ুক্ত নাইবা মহকুমাধিপতিৰ হাতত গতাই দিয়া হৈছে। পঞ্চায়তৰ কাৰ্যালয় বিলাক ভৱিষ্যতে কি কামত ব্যৱহাৰ কৰা হব তাক চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব।

(ঘ)—এই বিষয়ে এতিয়া সঠিককৈ কোৱা সম্ভৱ নহয়।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে এই ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকক দৰ্মহা দিয়া হব নে নহয় ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—দিয়া হব।

শ্ৰীউপেন সনাটন—গাওঁ পঞ্চায়ত আৰু গাওঁ সভাৰ সম্পাদক বিলাকে ১ মাহ ডেৰ মাহ দৰ্মহা পোৱা নাই। তেওঁলোকে ভয় কৰিছে যে এই গাওঁ সভা বিলাক ভাঙি দিলে তেওঁলোকে পুনৰ নিযুক্তি পাবনে নাপায়, দৰ্মহা আদি পাবনে নাপায় এই সম্পৰ্কত চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—তেনেকুৱা খবৰ আমি পোৱা নাই। যদি পাওঁ তেন্তে সেই বিলাক চোৱা হ'ব।

শ্ৰীবিজয় শৰ্মা—মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিবলৈ বিচাৰিছো যে পঞ্চায়তৰ সম্পাদক সকলে কোন শিতানৰ পৰা দৰমহাৰ টকা পাব। আগতে যেনেকৈ লোকেল ৰেটৰ অংশ তেওঁলোকে পাইছিল এতিয়া ক'ৰ পৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেইটো জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী—গাওঁসভা, মহকুমা পৰিষদ, আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ এচেটচ, আৰু লাইয়েবিলিটি লোৱা হৈছে। এই বিলাকে হুকুলালে বেলেগ আঁচনিৰ কাম লোৱা হ'ব।

শ্ৰীপ্ৰেম বৰা—এনেকৈ বহি থকা গাওঁ পঞ্চায়তৰ সম্পাদক বিলাকক কৃষি উৎপাদন বঢ়োৱাৰ অৰ্থে কৃষিৰ কামত নিয়োগ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—মহকুমা পৰিষদে যি ধৰণেৰে বিবেচনা কৰে সেই ধৰণেই কৰিব ।

শ্ৰীবিজয় চন্দ্ৰ শৰ্মা—মই এইটো কথা চৰকাৰৰ পৰা জানিব খুজিছো যে আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহ চৰকাৰে লোৱাৰ পিচত পঞ্চায়তত কাম কৰা লোক সকলে ১ মাহ ডেৰ মাহ ধৰি পইচা পোৱা নাই । ইয়াৰ কাৰণ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পইচা পোৱাত লেহেম হোৱাটোৱেই নহয় নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—এইটো অনুসন্ধান কৰি চোৱা হ'ব ।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী—পঞ্চায়তৰ বহুতো সভাপতিয়ে হিচাব পত্ৰত গণ্ডগোল কৰিছিল সেই বিলাকক কি কৰিব ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—ক্ৰিমিনেল কেচ চলি আছে ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—পঞ্চায়তৰ কৰ্মচাৰী বিলাকে তেওঁলোকৰ কাম চৰকাৰী কৰিবলৈ আবেদন নিবেদন কৰাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে আৰু তেওঁলোকক চাকৰি স্থায়ী কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ।

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—নতুন আইন মতে গাওঁ সভা বিলাক গঠিত হোৱাৰ পিচত পুৰণি খিনিক কি কৰিব পৰা হয় চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব ।

শ্ৰীবিজয় চন্দ্ৰ শৰ্মা—এটা কথা মই জানিব খুজিছো যে গাওঁ পঞ্চায়তৰ সাসম্পত্তি আৰু পঞ্চায়তৰ কাৰ্য্যালয় বিলাক উপাযুক্ত নাইবা মহকুমাধিপতিৰ হাতত বৰ্ত্তমান গতাই দিয়া হৈছে । তাৰ পিচত এই সম্পত্তিৰ অৱস্থা কি হব এই কথা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ । গতিকে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি আৰু সুধিব খুজিছোঁ চৰকাৰে ইয়াৰ সু-ব্যৱস্থা লব নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

শ্ৰীজগদীশ দাস - যি বিলাক সম্পাদকে কাম কৰি আছে সেই বিলাকক এফ চি আই বা মাৰকেটিং চচাইটিত কাম কৰিবলৈ দিছে ।

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—এই সম্পৰ্কত সংশ্লিষ্ট

বিভাগৰ লগত আলোচনা কৰি চাব লাগিব।

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ–পঞ্চায়ত বিলাক চৰকাৰে লোৱাৰ পিচত তেওঁলোকৰ অধিনত থকা হাট-ঘাট আদি যি বিলাক এতিয়ালৈ চলি আছে সেই বিলাকৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে বা সেই বিলাক নতুনকৈ বন্দবস্তি দিয়া হৈছে নেকি?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলী (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—নতুন আইন মতে ডি, চি আৰু এচ, ডি, অ' বিলাকক দৈনন্দিন নৰমেল কাম বিলাক চলাই থাকিবলৈ কোৱা হৈছে। আৰু যি বিলাক হাট-বজাৰ আগতে চেটলমেণ্ট দিয়া হৈছিল সেই বিলাকক ৰিনিউ কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল। আৰু নতুনকৈ চেটলমেণ্ট দিব নালাগে বুলি কোৱা হৈছিল।

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ—নতুন বন্দবস্ত নিদি ৰিনিউ কৰিলে পঞ্চায়ত বিলাক আৰ্থিক ভাবে ক্ষতিগ্ৰস্ত নহব জানো?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী, পঞ্চায়ত বিভাগ)—বৰ্ত্তমান অৱস্থাত ৰিনিউ কৰিবৰ কাৰণে যি বিলাক স্বত্ব দিয়া হৈছে সেই স্বত্ব মতেই ৰিনিউ কৰিব লাগিব।

Undisposed Questions

Re: Air Conditioned Tourist Lodge

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

*259. Will the Minister, Tourism be pleased to state—

(a) The progress made in construction work of the 50 bedded Air Conditioned Tourist Lodge at Gauhati of which foundation stone was laid by the Central Minister of State Shrimati Sarojini Mahisi a few years back?

(b) When the Government proposes to start the tourist lodge?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism) replied:

259. (a)—The following progress have been made in the construction of the Tourist Lodge at Gauhati for which foundation stone was laid by Central Minister of State

Shrimati Sarojini Mahisi on 6th October, 1971 —

(1) Progress of Pile foundation work :

(i) Casting of R. C. Piles of 12 Metre Long. All 149 nos. completed ;

(ii) Out of this 149 Nos. Piles, 93 have already been driven. Further this piling work is in progress and is expected to be completed during June, 1973

(2) Progress of other work :

(i) Earth work for raft foundation 85% (approximately) already completed ;

(ii) Casting of R. C. Pile caps started. Other works like bending, binding of M. S. rods for pile caps and column footings are in progress.

(b)—At the present rate of progress the lodge is likely to to be started by the middle of next year.

Re: Educational Committees

Shri Ayodhya Ram Das asked:

*260. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether Government is contemplating to set up Educational Committees Subdivisionwise to suggest amalgation and merger of Middle and Secondary Schools to check mushroom growth of these Institution in Assam ?

(b) If so, when such Committees would be set up and who would be the member ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) replied.

260 (a) & (b)—Yes. The Committees have been set up in March, 1973 with one M. L. A. from each Subdivision as Chairman and the Chairman, Regional Board for Elementary Education, President Mahakuma as Mem-

bers and the D. I. of Schools concerned as Member Secretary.

Re : Irrigation Schemes

Shri Promode Chandra Gogoi asked:

* 261. Will the Minister, Agriculture be pleased to state—

(a) How many irrigation schemes have been taken over by the Department during 1972-73 ?

(b) What will be the cost of those Individual Schemes and the total acres to be irrigated ?

(c) On what principles these schemes were selected by the Department ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture) replied:

261. (a)—The Scheme undertaken by the Agriculture Department are—

(i) Electric Lift Schemes—41.

(ii)—Shallow Tube Well—319 of which 200 are departmentaly owned and 119 are privately owned and subsidised by the department.

(b) A list is placed on the Table of the House.

(c)—On the basis of Emergency Rabi Programmes initiated in different areas, and facilities immediately available.

Re: Tea Gardens

Shri Dipak Moor Moo asked :

* 262. Will the Minister-in-charge, Labour be pleased to state—

(a) How many tea gardens are run by the Trust Board ATPPF Scheme in the capacity of a 'Receiver' ?

(b) Who are the brokers appointed by the Trust Board ATPPF Schemes to sell out the tea of those tea gardens ?

(c) Whether it is a fact that one of the broker firms has hired a house belonging to ex-Chairman of the Trust Board at Gauhati ?

(d) If so, what is the rent paid for this house ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied:

262 (a)—The following Tea gardens are managed by the Secretary Board of Trustees, as Recevier, appointed by the Court :-

(i) Brahmaputra Tea Estate (Rungamatty, Negheriting and Missamara Tea gardens) in the District of Sibsagar.

(ii) Mandakata T. E. in the District of Kamrup.

(iii) Chincoorie T. E. in the District of Cachar.

(b)—No brokers are appointed by the Trust Board. The Secretary, Board of Trustees in his capacity as Receiver; makes arrangement with the broking firms for financial advance against invoices of tea despatched for auction sale on best available terms. M/s. J. Thomas & Co. (P) Ltd. are currently working as brokers for Brahmaputra Tea Estates and Chincoor Tea Estates. Final arrangement for the current Season for sale of Teas or Mandakata T. E. has not yet been made. Pending final arrangement it is proposed to continue the previous arrangement with Eastern Tea Brokers (P) Ltd. and other firm.

(c)—No information in available.

(d)—Does not arise.

Re: Tourist Lodge

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked:

*263. Will the Minister, Tourism be pleased to state—

(a) Whether the construction work of the Tourist Lodge for middle income group has been completed in various places of Tourist interest in Assam ?

(b) If so, what is the rate of expenditure per tourist per day in such lodges ?

(c) Which is the main Tourist centre in Assam attracting greater number of visitors ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Tourism) replied:

263. (a)—Tourist Lodges for middle income group tourists exist at Shillong (to be handed over to Meghalaya shortly), Gauhati, Sibsagar and Kaziranga (Building No. 2), Government of India has also sanctioned two 2nd class Tourist Lodges, one at Kaziranga and the other at Gauhati during 4th Five-Year Plan period. The construction for these Lodges has already started.

(b)—Occupancy rates and food charges of the existing Tourist Lodges are as follows:—

Name of the Tourist Lodge	Room rent per day per peson	Food charges per day per person
Kaziranga Bunglow No. 1	Rs. 10·00 (air conditioning charge Rs. 1 per hour).	Rs. 15·00 Western Style.
		Rs. 10·00 Indian Style.

Bunglow No. II	Rs. 6.00	Rs. 10·00 Indian Style. Rs. 15·00 Western Style.
Sibsagar Tourist Lodge	Rs. 6·00	Rs. 10.00 Indian Style. Rs. 15·00 Western Style.
Shillong Tourist Lodge.	Rs. 6·00	Rs. 12·00 Indian Style. Rs. 15·00 Western Style.
Gauhati Tourist Lodge.	Rs. 6·00	Rs. 11·32 Indian Style. Rs. 15.00 Western Style.

(c)—Kaziranga and Manas Game Sanctuaries.

Re : Veterinary Dispensary

Shri Probin Kumar Choudhury asked :

*264 Will the Minister, Veterinary be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Minister has assured the House during the last Session that fresh tenders will be called for construction of Veterinary Dispensary at Rangapani under Boko Assembly Constituency ?

(b) If so, whether fresh tenders were called for ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Veterinary) replied :

264. (a)—Yes.

(b) Not yet.

ৰি : হাজিৰাৰ মজুৰি

শ্ৰীজগদীশ দাসে সুধিছে :

*২৬৫। মাননীয় শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) বিলাসীপাৰাত দিন হাজিৰাৰ মজুৰি ২৫ টকালৈকে উঠিছে বুলি ৬ মে তাৰিখে 'দৈনিক অসম'ত ওলোৱা বাতৰিটো কিমানদূৰ সচাঁ জনাবনে ?

(খ) এনেকৈ দিন হাজিবা লোৱা লোক বিলাকৰ বিষয়ে চৰকাৰে কি চিন্তা কৰিছে জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (শ্ৰম বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৬৫। (ক)— ৬ মে' তাৰিখৰ "দৈনিক অসমত" এনে বাতৰি পোৱা নগ'ল। তথাপি এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবৰলৈ হাতত লোৱা হৈছে।

(খ)—প্ৰশ্ন নুঠে।

Re: Family Pension Scheme

Shrimati Renuka Devi Barkataki asked :

* 266 Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the State Government has launched a Family Pension Scheme for the Tea Garden Workers in Assam ?

(b) If so, what are the salient features of the Scheme ?

(c) What is the contribution from the Central Government ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Labour) replied :

266. (a)—The Board of Trustees, Assam Tea Plantations Provident Fund Scheme under direction of the Government of Assam have introduced Family Pension Scheme for the workers of Tea Plantations in Assam with effect from 1st April, 1972.

(b)—The salient features of Scheme are :—

(i) Payment of a lumpsum of Rs. 1,000 and a monthly pension of Rs. 40 to the family members of a member who dies while in service subject to completion of full two years membership in the Fund ;

(ii) Family pension is payable to the widow/widower upto the death or remarriage whichever is earlier ;

(iii) In absence of (ii) to eldest surviving minor son until he attains the age of 18 years and ;

(iv) In absence of (ii) and (iii) to the eldest surviving unmarried daughter until she attains the age of 21 years or marriage whichever is earlier ;

(v) The payment becomes due with effect from the beginning of the month immediately following the month in which the member dies ;

(vi) Provisions have been made for withdrawal benefits at sliding scale in case of cessation of membership before the age of retirement ;

(vii) Provisions also have been made for payment of pensionary benefits to the employees who reaches the age of retirement on a sliding scale or his/her family members in the event of death after his/her retirement.

(c)—Government of India has agreed to contribute to the Family Pension Fund annually an amount equal to 1-1-/6% of the wages of the Employees covered by this Scheme which at present works out at approximately Rs. 32·74 lakhs.

Re : Munsiff's Court at Abhayapuri

Shri Ayodhya Ram Das asked :

*267. Will the Minister, Law be pleased to state—

(a) Whether Government received public representations for opening of a Munsiff's Court at Abhayapuri ?

(b) Whether it is a fact that a proposal has been submitted by the Hon'ble High Court in this regard ?

(c) If answer to (a) and (b) is in the affirmative what steps have been taken so far in this regard ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Law) replied:

267. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—The proposal is under active consideration of the Government.

Re: Improvement of Historical Tanks

Shri Promode Chandra Gogoi asked:

*268. Will the Minister, Education be pleased to state—

Whether the public represented to Government for improvement of the Historical Borpatrodole tank and the Bogidole tank in the Sibsagar Subdivision ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) replied:

268.—No public representation was received by the Government in Education Department.

Re: Term of Panchayats and Mahkuma Parishads

Shri Probin Kumar Choudhury asked:

*269. Will the Minister Panchayat be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the term of Mahkuma Parishad, Anchalik Panchayat and Gaon Panchayat is

over ?

(b) If so, whether Government propose to hold election immediately ?

(c) If not, whether Government propose to extend the term of Panchayats and Mohkuma Parishads ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat and C. D.) replied :

269. (a)—These bodies have ceased to exist with the enforcement of the Assam Panchayati Raj Act, 1972 from 7th May, 1973.

(b)—Does not arise.

(c) -Does not arise.

বি : অনুসূচীত জাতিৰ লোকৰ বছৰি আয়

শ্ৰীজগদীশ দাসে সুধিছে :

*২৭০। মাননীয় জনজাতীয় অঞ্চল আৰু অনুন্নত শ্ৰেণীৰ কল্যান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে –

(ক) অসমৰ অনুসূচীত জাতিৰ লোকৰ বছৰি আয় গড়ে কিমান টকা জনাবনে ?

(খ) সৰ্ব্বমুঠ অনুসূচীত জাতিৰ লোকৰ কিমানজন দৰিদ্ৰতা সীমাৰেখাৰ তলত পৰে জনাবনে ?

(গ) বৰ্ত্তমান চৰকাৰে অনুসূচীত জাতিৰ লোকৰ সামাজিক, আৰ্থিক উন্নতিৰ কাৰণে কি কি আঁচনি হাতত লৈছে জনাবনে ?

(ঘ) এই আঁচনিবোৰ কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছে আৰু এই আঁচনিৰ পৰা কিমানজন মানুহৰ বছৰি আয় দৰিদ্ৰতা সীমাৰেখাৰ ওপৰলৈ যাব বুলি ভাবিছে জনাবনে ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (জনজাতীয় অঞ্চল আৰু অনুন্নত শ্ৰেণীৰ কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৭০। (ক)—তেনেকুৱা তথ্য চৰকাৰৰ হাতত নাই ।

(খ)— ঐ

(গ)—অনুসূচীত জাতিৰ বাবে লোৱা অতিৰিক্ত আঁচনি সমূহৰ তালিকা এখন সদনৰ মেজত ৰখা হৈছে।

(ঘ)—আঁচনি সমূহ আগৰে পৰা কাৰ্য্যকৰী কৰি থকা হৈছে। এই আঁচনি-সমূহৰ পৰা কিমানজন মানুহৰ বছৰি আয় দৰিদ্ৰতা সীমাৰেখাৰ ওপৰলৈ যাব তেনেকুৱা তথ্য চৰকাৰৰ হাতত নাই।

Re : Sub-treasury at Abhayapuri

Shri Ayodhya Ram Das asked :

*271. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether Government received public representations for opening of a Sub-Treasury at Abhayapuri ?

(b) If so, the steps taken or proposes to be taken to fulfil this public demand ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

271. (a)—Yes.

(b)—The matter is under examination of Government.

Re : Rangiya-Gauhati Road

Shri Probin Kumar Choudhury asked :

*272. Will the Minister, Transport be pleased to state—

(a) Whether R. T. A., Gauhati has allowed private bus to ply between Rangiya and Gauhati ?

(b) Whether Rangiya-Gauhati Road is a nationalised route.

(c) Whether R. T. A. can allot permit on nationalised route with out the concurrence of the State Road Transport Corporation ?

(d) Whether R. T. A. has asked for concurrence of the said Corporation ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Transport) replied :

272. (a)—There are two routes connecting Rangiya with Gauhati. One route runs through Chepti and Chessa and the other route runs through Kamalpur and Baihata Chariali. The R. T. A., Gauhati has allowed private busses to ply on Darranga—Rangiya—Chepti—Chessa —Gauhati route.

(b)—Rangiya-Gauthati route via Kamalpur and Baihata Chariali is a nationalised route.

(c)—There is no provision in law empowering R. T. A. to grant permit to any private person on a nationalised route under normal circumstances.

(d)—Does not arise as R. T. A., Gauhati has not allotted any permit to a private person to ply his vehicle on Rangiya-Kamalpur-Baihata Chariali route which is a nationalised route.

Re : Abhayapuri State Dispensary

Shri Ayodhya Ram Das asked :

*273. Will the Minister of Health be pleased to state—

(a) The present position of the Abhayapuri State Dispensary cum-Hospital with the Maternity Centre attached there with, which was opened by the Minister, a couple of years ago, but not yet functioning ?

(b) Whether any fund was sanctioned for the maternity centre and utilised entirely ?

(c) If so, how much ?

(d) If not, why ?

(e) What is the difficulty with the Department in appointing neccessary lady doctor and her staff there ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

273. (a) – The Maternity Ward attached to Abhayapuri State Dispensary has been functioning since 1971-72 with 6 beds.

(b) and (c)—Yes. A sum of Rs. 10,000 was sanctioned during 1971-72 for meeting the contingency to open the maternity centre and the money has been spent for the purpose.

(d)—Question does not arise.

(e) – No separate staff has been sanctioned for this Maternity centre and it is being run with existing staff of the State Dispensary.

Voting on Demands for Grants

Mr. Speaker—Order, order The Question Hour is over. The next item is voting on demands for grants. Shri Bora please.

Grant No. 56

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই জলসিঞ্চন নৌপৰিবহন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰন সম্পৰ্কত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব্ৰ আমাৰ ফালৰ পৰা উপস্থাপন কৰা হৈছে সেই প্ৰস্তাৱ্ৰ মই সমৰ্থন কৰিছোঁ। আজি মই এটা বিষয়ত খুব চিন্তা কৰিছোঁ যে আজি অসম ভূমিৰ নিচিনা এক নদী মাতৃকা ৰাজ্যত কৃষিৰ আশু ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে প্ৰকৃতিয়ে দিয়া অৱদান খিনিও আমাৰ চৰকাৰে যোৱা ২৬ বছৰেও কিয় গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলে, ইয়াৰ আশীৰ্বাদ হিচাবে কোনো ফল লাভ কৰিব পৰা নগ'ল কিয়,

সেই বিষয়ে যথেষ্ট চিন্তাৰ কাৰণ হৈ পৰিছে। আমাৰ কেবা গৰাকী মাননীয় সদস্যই এই জলসিঞ্চন বিভাগৰ ডেকা মন্ত্রী গৰাকীক আহ্বান জনাইছে যদি এই ডেকা মন্ত্রীয়ে হেপাহেৰে আৰু আগ্ৰহেৰে এই কামত আগবাঢ়ে তেতিয়াহলে তেওঁ এই কামত কাৰ্য্যকৰী ফল পাব। এগৰাকী মাননীয় সদস্যই কৈছে যে অহা ৪০/৫০ বছৰীয়া দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনিলৈ যদি চৰকাৰে এই কামত আগবাঢ়ে তেতিয়া হলে হয়তো কৃতকাৰ্য্য হব পাৰে। মইও কওঁ এনেবোৰ কাম একেদিনতে কৰা কাম নহয়, তাজমহল, বেবীলনৰ বাগিছা একেদিনাই হোৱা নাই কিন্তু যদি অনাদী অনন্ত কালৰ কাৰণে এই আঁচনিৰ নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈকে বাকী থাকি যায় তেতিয়াহলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী কেনেকৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব।

এই মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী চীন দেশৰ পৰা ওলাই আহি অসমৰ মাজেদি গৈ আকৌ বাংলাদেশেৰে বৈ গৈ বঙ্গোপ সাগৰত পৰিছে, গতিকে এনে ক্ষেত্ৰত এই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীৰ সমস্যাটো কেৱল এটা জাতীয় সমস্যাই নহয় ই এক আন্তৰ্জ্জাতিক সমস্যা ৰূপে লব লাগে। এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে এজন মন্ত্রী যি জন বৈজ্ঞানিক বা ইঞ্জিনিয়াৰ নহয় তেওঁ কেনেকৈ সামৰ্থ হব? আজি ৮ কৌটি কিয় আমাৰ প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্রী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই কোঁৱাৰ দৰে ৫০০ কোটি টকা দিলেও আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্রীয়ে কি ভাৱে কামত আগবাঢ়িব তাত আমাৰ সন্দেহ হয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰেৰে কিয় সৰু সৰু উপনদী বোৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি ইত্যাদি কিছুমান দৰকাৰী কথা চিন্তা কৰা হৈছেনে নাই হোৱা? আজি কেৱল কৈছে অসমত পাৰ্গত লোক নাই, পাঞ্জাৱত আৰু বিহাৰত পাৰ্গত ইঞ্জিনিয়াৰ আছে। যদি সেইটোৱে হয় তেওঁলোকৰ ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজৰ পাঠ্যপুথি কিয় ইয়াত শিকোৱা নহয়? বাহিৰৰ ইঞ্জিনিয়াৰ আনিলে আমাৰ ইয়াৰ ভাত-কাপোৰৰ সমস্যা সমাধান কৰাত টান হৈ পৰে।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী হিমালয়ৰ উত্তৰ ফালে ঘোৱাই দিব পাৰিলে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ ফালে কিছুমান সুঁতি সৃষ্টি কৰিলে অন্তত কিছু পৰিমানৰ সমস্যা সমাধান হব। ১৯৫৪ চনতে আমাৰ প্ৰধান মন্ত্রী জৱাহৰলাল নেহেৰুৱে চীন দেশ ভ্ৰমণ কৰিবলৈ গৈছিল তেতিয়া তেখেতে হোৱাংহো

প্ৰজেক্ট দেখি আহিছিল আৰু সেই মতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ কথা কৈছিল কিন্তু সেই পণ্ডিত নেহেৰুয়েও ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰিলে, বিষ্ণু প্ৰসাদে কেনেকৈ কৰিব ? আজি এই সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে কি চিন্তা কৰা হৈছে ? ১৯৫০ চনতে যেতিয়া স্বাধীনতাৰ সময়ত এই বিষয়ে প্ৰশ্ন উঠিছিল তেতিয়া তাৰ পিছতেই হিমালয়ৰ পাদদেশৰ ভূটান আৰু নেপালৰ বহুত মানুহে হিমালয়ৰ দাতিকাষৰীয়া অঞ্চল বোৰৰ হাবি-বন কাটি শেষ কৰিলে, তাৰ পাচত সেই অঞ্চলত বৰষুণ হোৱাৰ ফলত ১০।১৫ দিনৰ পাচতে পানী বিষম বেগেৰে বাগৰি আহিল ।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ মঞ্জুৰীৰ শিতানত প্ৰায় ৯ গৰাকীমান মাননীয় সদস্যই অংশ গ্ৰহণ কৰিছে আৰু তাৰ ভিতৰত যি কেইগৰাকীমান সদস্যই আমাক নানান পৰামৰ্শ আদি দিছে সেই সকল মাননীয় সদস্যক মই মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনাইছো। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বাহিৰেও আৰু ৫০ খনমান নদী আছে আৰু এই ব্ৰহ্মপুত্ৰকে আদি কৰি যিবিলাক নদী-উপনদী আদি অসমত আছে এই নদীবিলাকে আজি যি সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে আৰু এই বিষয়ে নানান অধ্যয়ণ আদি কৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু বৰাক উপত্যকাৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ মাজত কিছু পাৰ্থক্য আছে। ১৯৭০ চনৰ আগলৈকে বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ যিটো বিভাগ আছিল অৰ্থাৎ 'ফ্লাড্ কণ্ট্ৰল এণ্ড ইৰিগেশ্বন' এই বিভাগটোৰ যোগেদিয়েই সমগ্ৰ ৰাজ্যখনত বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। তাৰ পিছত ১৯৭০ চনত যেতিয়া 'ব্ৰহ্মপুত্ৰ ফ্লাডকণ্ট্ৰল কমিশ্বন' গঠিত হ'ল তেতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বাননিয়ন্ত্ৰণ সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ আয়োগে গ্ৰহণ কৰিলে। ইতিমধ্যে বৰাক উপত্যকাত 'ফ্লাডকণ্ট্ৰল এণ্ড ইৰিগেশ্বন' বিভাগৰ দ্বাৰা বাননিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ দিহা কৰা হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও এই বিভাগটোৰ যোগেদি অসমত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চন বিভাগে কাছাৰ, মিকিৰ পাহাৰ আৰু উত্তৰ কাছাৰ জিলাত বান নিয়ন্ত্ৰণৰ উপৰিও জল-সিঞ্চনৰ দায়িত্ব লৈছে। জলসিঞ্চনৰ সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য সকলে আলো-

চনা আদি কৰিছে আৰু সেইটোত মইও একমত যে অসমত যি পৰিমাণ জলসিঞ্চন আৰু বাননিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা হব লাগিছিল সেই পৰিমাণে জলসিঞ্চন আৰু বাননিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই। অসমত যথেষ্ঠ বৰষুণ হয় আৰু সেই বৰষুণৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই আমাৰ ৰাজ্যখনত খেতিৰ সময়ত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। অসমত যিমান বৰষুণ হয় তাৰ ভিতৰত মে’ মাহৰ পৰা অক্টোবৰ মাহৰ ভিতৰতে বেছি বৰষুণ হয়। এইটো কাৰণেই যি বিলাক শস্য তৎকালীন হিচাবে কৰিব পাৰি সেইবিলাক শস্যৰ কাৰণে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। আমাৰ এই সদনতে ৰবি শস্যৰ সম্পৰ্কেও আলোচনা আদি কৰা হৈছে যে ৰাজ্যখনত ৰবিশস্যৰ কাৰণে যথেষ্ঠ পৰিমাণে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। কিন্তু যিহেতুকে এতিয়া আমাৰ চৰকাৰে ৰাজ্যখনত ৰবি-শস্যৰ ওপৰত যথেষ্ঠ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে সেইফালৰ পৰাই পৰিস্থিতিৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰি ৰবি শস্যৰ কাৰণে এই বিভাগে বিশেষ ধৰণৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। ইতিমধ্যে হৈ যোৱা তিনিটা পৰিকল্পনাত আমাৰ ৰাজ্যখনে জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ অগ্ৰগতি লাভ কৰিব নোৱাৰিলে যদিও চতুৰ্থ পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কিছু জলসিঞ্চনৰ আঁচনি ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু কাছাৰ অঞ্চলত ইতিমধ্যে সাধাৰণ অঞ্চলত লোৱা হৈছে। এই আঁচনিৰ খৰছৰ পৰিমাণ হৈছে ৫৫২.৫৮ লাখ টকা আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা এক লাখ সাতষষ্ঠি হেজাৰ চাৰিশ একৰ মাটি উপকৃত হব। ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ পাহাৰ অঞ্চলত প্ৰায় ১২ টা ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লোৱা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰায় পাঁচ হেজাৰ পাচশ একৰ মাটি উপকৃত হব আৰু ৫০.৩৯ লাখ টকা ইয়াত খৰছ হৈছে। সেইদৰেই চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত এই জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ঠ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে আৰু সাধাৰণ অঞ্চলত প্ৰায় ৬০০ লাখ টকা আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে ৪৫ লাখ টকা ধৰা হৈছে। ১৯৭২-৭৩ চনত সাধাৰণ বিভাগত ৩৯৯ লাখ টকা আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ কাৰণে ৫২ লাখ টকা খৰছ হৈছে। ইয়াৰ পৰাই সহজে বুজিব পাৰি যে ৰাজ্যখন এই বিষয়ত বিশেষ তত্‌পৰ হৈ উঠিছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰীজনে জলসিঞ্চনৰ কাৰণে

যে, ইমান বিলাক টকা খৰছ কৰাৰ কথা কৈছে কিন্তু মই এইটো তেখেতক সুধিব খোজা যে, ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ কিবা কাম হৈছেনে নাই আৰু প্ৰজেক্ট আদি গঢ়ি উঠিছেনে নাই সেইটোহে আমাৰ প্ৰধান কথা।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইয়াৰ আগতে কৈছোঁয়েই যে, কিছুমান আঁচনিৰ কাম ইতিমধ্যেই হৈছে আৰু কিছুমান আঁচনিৰ কাম ইতিমধ্যেই চলি আছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যখনত মজলীয়া আৰু বৃহৎ জলসিঞ্চনৰ আঁচনি বৰ বেচি নাই। বৃহৎ আঁচনিৰ কাম এতিয়ালৈকে আৰম্ভ কৰিব পৰা নাই। কিন্তু মজলীয়া আঁচনিৰ কাম ইতিমধ্যেই হৈছে,—এই তিনিটা হৈছে,—যমুনা জলসিঞ্চন আঁচনি। এই আঁচনিত ৩৯৬ লাখ টকা খৰছ হৈছে। ৬৩,৭০০ একৰ মাটি ইয়াৰ দ্বাৰা উপকৃত হৈছে। দ্বিতীয়তে, পাত্ৰদিছা জলসিঞ্চন আঁচনিত ৩৩·৫৬ লাখ টকা খৰছ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা ২,৭০০ একৰ মাটি উপকৃত হৈছে। তৃতীয়তে হৈছে, হৰখুটি জলসিঞ্চন আঁচনি। এই আঁচনিত ৪২·৭৬ লাখ টকা খৰছ হৈছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা ৬,৪০০ একৰ মাটি উপকৃত হৈছে। ৪ৰ্থ পৰিকল্পনাত ৰাজ্যখনত প্ৰায় ৪৯০ লাখ টকা সাধাৰণ ব্যয়ত খৰছ কৰিবলৈ ৰখা হৈছে আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ কাৰণে ৬৮ লাখ টকা ধৰা হৈছে। অৱশ্যে এইটোও ঠিক যে কেইজনমান মাননীয় সদস্যই কোঁৱাৰ দৰে কিছুমান অঞ্চলত আমি জলসিঞ্চনৰ কাম যিদৰে কৰিব লাগিছিল সেইদৰে আমি কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ প্ৰধান কথাটো হৈছে যে আমাৰ কিছুমান এনেকুৱা ঠাই আছে যি বিলাক আমি লোৱা এই আঁচনি বিলাকৰ পৰা বহুত দূৰত আছে। সেই বিলাক ঠাইতো যাতে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে 'দিপ্ টিউব ওৱেল' বহুৱাই জলসিঞ্চন কৰাৰ কথা ভৱা হৈছে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই 'টিউব ওৱেল' বহুৱাব পাৰি নে নোৱাৰি তাৰ কাৰণে ইতিমধ্যেই পৰীক্ষা নিৰীক্ষা আদি কৰি জৰীপ কৰিবলৈ অসম চৰকাৰৰ 'জিঅ'লজি এণ্ড মাইনিং' বিভাগৰ হাতত দায়িত্ব দিয়া হৈছে। তাৰোপৰি আৰু এটা কথা হৈছে যে, আঁচনিত আমি যি বিলাক টকা খৰছ কৰিছোঁ সেই টকা বিলাক আমি আমাৰ বাইজৰ পৰা উঠাব পৰা

নাই। আজি ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্য যেনে পঞ্জাৱ, হাৰিয়ানা আদিত জলসিঞ্চনৰ কাৰণে যিমান বিলাক টকা-পইচা খৰছ কৰা হৈছে, সেই টকা-পইচা বিলাকৰ বিনিময়ত খেতিয়ক সকলৰ পৰা এটা টেক্স হিচাবে সেই টকাটো পূৰণ কৰাৰ এটা ব্যৱস্থা হৈছে। কিন্তু অসমত আজি ই, এণ্ড, ডি এক্ট থকা স্বত্বেও তাৰ দ্বাৰা আমি কোনো ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। আজি যদি আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ পৰা টেক্স আদায় কৰিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে, আমি আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যি পাইছোঁ তাৰ দ্বাৰা আমাৰ ৰাজ্যখনৰ অৰ্থ সংকত বাঢ়িহে যাব। এই দিশটোও আগত ৰাখিহে আমি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত অগ্ৰসৰ হব লগা হৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথাটো আগত ৰাখি চৰকাৰে গোটেই বিভাগটো সংগঠন কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছে। ইতিমধ্যে সদনত কেইবাবাৰো ঘোষণা কৰা হৈছে যে জলসিঞ্চনৰ কাৰণে এটা সুকীয়া বিভাগ খোলা হব আৰু এই সুকীয়া বিভাগৰ যোগেদি আমাৰ ৰাজ্যত যাতে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হয় তাৰ দিহা কৰা হব। আমি আগতে ৰবি শস্যৰ কথা চিন্তা কৰা নাছিলো। আমাৰ আগতে আঁচনি বিলাক আছিল য'ত যি ভাগে বৰষুণ হয় তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বাৰিষা পানী দিব পৰা ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। কেইবাগৰাকী মাননীয় সদস্যই সুধিছে যে ৰবি শস্যৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰোতে জলসিঞ্চন বিভাগে কি ধৰণে কাম কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই ক'ব খোজো যে যি সময়ত ৰবি শস্যৰ আঁচনি আৰম্ভ হৈছিল সেই সময়ত জলসিঞ্চন বিভাগক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কোনো অৰ্থ সাহায্য দিব খোজা নাছিল। অৰ্থ সাহায্য দিয়াৰ দায়িত্ব আমাৰ কৃষি বিভাগক দিয়া হৈছিল। আমাৰ বিভাগৰ তৰফৰ পৰা ১০৫ টা লিফ্‌ট ইৰিগেচনৰ আঁচনি তৈয়াৰ কৰিছিল, কিন্তু অৰ্থৰ অভাৱত কৃতকাৰ্য্য কৰিব নোৱাৰিলে। আমাৰ পৰিকল্পনাত ইয়াৰে ১৯ টা আঁচনি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে আৰু এই কেইটা কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মই এতিয়া বৰাক উপত্যকাৰ সম্পৰ্কে ক'ব খুজিছো। বৰাক উপত্যকাৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ দায়িত্ব হ'ল জলসিঞ্চন বিভাগৰ। বৰাক উপত্যকাৰ উপনৈ বিলাকৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল। এই মথাউৰি বিলাক কৰিলেই বানপানী সমস্যা বোধ

কৰিব নোৱাৰো। বৰাক উপত্যকাত ডিটেনচন বান্ধৰ প্ৰস্তাৱ আমাৰ চৰকাৰে কৰিছে। এই ডিটেনচন বান্ধ নাৰায়ণপুৰত নিৰ্মাণ হব লাগিছিল। কেন্দ্ৰীয় জল আৰু শক্তি আয়োগে এই আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে। এই আঁচনিত আমি ক্ষিপ্ৰভাৱে আগবাঢ়িব পৰা নাই। মণিপুৰ চৰকাৰে আপত্তি কৰিছে। যদি নাৰায়ণপুৰত ডিটেনচন বান্ধ হয় তেন্তে মণিপুৰৰ বহুত অঞ্চল প্লাবিত হব। তেওঁলোকে আপত্তি কৰাত নতুনকৈ ভুবনধৰত এই আঁচনিৰ বাবে স্থান নিৰ্ণয় কৰা হৈছে আৰু তথ্যপাতি সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। এই বাননিয়ন্ত্ৰণ আঁচনিৰ কাৰণে ১৭·২৪২৮ কোটি টকা ধৰা হৈছে আৰু পাৱাৰ চেক্টৰত ২০·৪৩৩৯ কোটি টকা ধৰা হৈছে। অৱশ্যে এইটো কোৱা ভাল হব যে এইটো গোটেই উত্তৰ-পূব অঞ্চলৰ সমস্যা। সেই কাৰণে নৰ্থ ইষ্টাৰ্ণ কাউন্সিললৈ আমাৰ চৰকাৰে লিখিছে যাতে তেওঁ-লোকৰ যোগেদি আঁচনি তৈয়াৰ কৰিব পৰা যায়।

মৌলানা আব্দুল জালিল চৌধুরী—স্যার, বরাক ড্যাম সম্বন্ধে মন্ত্রী মহাশয় যে কথার উল্লেখ করেছেন, আমি জানতে চাই, মণিপুরের সাথে কথা-বার্তার পর প্রথম যে স্থান নির্ণয় হয়েছিল, তার পরিবর্তে বর্তমানে কোথায় স্থান স্থির করা হয়েছে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী)- ভুৱনধৰ।

মৌলানা আব্দুল জালিল চৌধুরী একাজে সরকার যতটুকু অগ্রসর হয়েছেন, তাতে তিনি আশা করেন কি যে এই প্রকল্প সত্বর শেষ হতে পারবে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া তথ্য-পাতি সংগ্ৰহত ব্যস্ত থকা হৈছে।

শ্ৰীতুলাল বৰুৱা—মণিপুৰ চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে নৰ্থ-ইষ্টাৰ্ণ কাউন্সিলৰ লগত আলোচনা প্ৰসঙ্গত উল্লেখ কৰিছিল নে নাই ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—নৰ্থ-ইষ্টাৰ্ণ কাউন্সিললৈ লিখা হৈছে।

শ্ৰীতুলাল বৰুৱা—মণিপুৰ চৰকাৰৰ পৰা উত্তৰ পাইছে নে নাই ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—খবৰ নাই।

শ্ৰীতুলাল বৰুৱা—মণিপুৰ চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব নে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—আলোচনা চলি আছে।

M. A. Jalil Choudhury—স্যার, এই ব্যাপারে কিছুই হচ্ছেনা বলে কাছাড়ের জনসাধারণের মনে সংশয় দেখা দিয়েছে এবং ফলে এক অসন্তোষের সৃষ্টি হয়েছে। এ কথা বিবেচনা করে সরকার এই প্রকল্প কার্য্যকরী করার জন্য সত্বর মণিপুর সরকারের সাথে আলাপ আলোচনা করে ব্যবস্থা গ্রহণ করবেন কি ?

শ্রীবিষ্ণু প্রসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—চেষ্টা কৰা হব। ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ আয়োগ সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য সকলে আলোচনা কৰিছে যে এই বছৰ কম টকা ধৰা হৈছে। ১৯৭৩-৭৪ চনৰ বাজেটত ১৯৭১-৭২ চনতকৈ কম টকা ধৰা হৈছে বুলি কৈছে। ১৯৭২-৭৩ চনত ৪৬০ লাখ টকা ধৰা হৈছিল। এই বছৰত হ'ল মাত্ৰ ৬৯ লাখ টকা। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে ১৯.৮৯ কোটি টকা ধৰা হৈছে। ১৯৭২-৭৩ চনত ১৯.২০ কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে। ১৯৭৩-৭৪ চনৰ কাৰণে আমাৰ হাতত আছে মাত্ৰ ৬৯ লাখ টকা। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত এই বিষয়ে যোগা-যোগ কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিৰ্দ্দেশ দিছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ২৯.৪৫ কোটি টকাৰ চিলিং নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব লাগে। তাৰ ওপৰত নাযাবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ দিয়া আছে। আৰু কোৱা হৈছিল যে ২৯.৪৫ কোটি টকাৰ ভিতৰত ২৩.৫৩ কোটি টকা ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰিকল্পনা শিতানত হব লাগে। আমাৰ বাকী থাকিব ৫.৯২ কোটি টকা। এই বাকী টকাটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লন হিচাবে সহায় কৰিব। আমি ওপৰত ধাৰ্য্য কৰা টকাতকৈ খৰচ বঢ়াব নোৱাৰো।

শ্ৰীতুলাল বৰুৱা—এই টকাটোত ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনক দিয়া টকাটো ধৰা হৈছে নে বাদ দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ কমিচনৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে।

শ্ৰীতুলাল বৰুৱা—বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে যদি ধৰা হৈছে তেন্তে আগতে দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি ভঙ্গ কৰা হোৱা নাই নে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৫.৯২ কোটি টকা সাহায্য দিছে। মুখ্য-মন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগা-যোগ কৰি আছে যাতে

পৰিকল্পনাৰ টকা বঢ়াই দিব পাৰে।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথমে যেতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন গঠন হয় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক টকা দিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। কিমান টকা দিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল ? অন প্ৰিনচিপুল হলেও বাননিয়ন্ত্ৰণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লোৱাৰ সিদ্ধান্ত আছিল নে নাই ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)- কিমান টকা দিব সেই কথা নাজানো কিন্তু ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লব বুলি কৈছিল।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেবী বৰকটকী—মই কথাটো পৰিষ্কাৰকৈ বুজা নাই। অন প্ৰিনচিপুল ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ সকলো দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লম বুলি ঘোষণা কৰিছে। ৰাজ্য চৰকাৰৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী বা মুখ্যমন্ত্ৰীয়েও এই কথা ঘোষণা কৰিছে। তাৰ পিচত অসম চৰকাৰে ২৩ কোটি দিলেহে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৫ কোটি দিব এই অৱস্থা আজিও কিয় আছে ? মোৰ প্ৰশ্ন হ'ল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বাননিয়ন্ত্ৰণৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল নে নাই ? যদি দিছিল সেই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ পৰা আতৰি যোৱা নাই নে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—এই কথাটো মই মাননীয় সদস্য গৰাকীক বুজাব পৰা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৈছে যে চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত ৰাজ্য চৰকাৰে ২৩·৫৩ কোটি টকা ধৰিব লাগে। আৰু কৈছে যে আমি অৰ্থাৎ আমাৰ চৰকাৰে ২৯·৪৫ কোটি টকাতকৈ বেছি টকা খৰচ কৰিব নোৱাৰো।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৈছে যে ৰাজ্য চৰকাৰে প্লেনত ২৩ কোটি টকা ধৰিলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৫ কোটি টকা দিব কিন্তু অসম চৰকাৰে এই টকাতো প্লেনত ধৰিছে নে নাই ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—আমাৰ চৰকাৰে ইতিমধ্যে ১৯·৮৯ কোটি টকা প্লেনত ধৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কোৱা হৈছে ইয়াৰ ওপৰত ৰাজ্য চৰকাৰে খৰছ কৰিব নোৱাৰে। এই কথাটো আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ যোগে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনোৱা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই

বিষয়ে চিন্তা কৰি আছে আৰু আশা কৰিছো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অধিক টকা সাহায্য আগবঢ়াব।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী—এই যে চাৰে চাৰি কোটি টকাৰ গেপ, ৰাজ্য চৰকাৰে ১৯ কোটি ধৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ২৩ কোটি টকা ধৰিবলৈ কৈছে আৰু বাকীখিনিৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন নিবেদন কৰি থকা হৈছে। মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ দায়িত্ব বৰ্তমান কাৰ হাতত আছে? আমাৰ চৰকাৰৰ হাতত নে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ হাতত আছে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়াও আমাৰ হাততে আছে। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ হাতলৈ নিবলৈ আমি আবেদন কৰিছো আৰু ভাৰত চৰকাৰেও ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু নীতি অনুসৰি পাৰ্লিয়ামেণ্টত এই সম্পৰ্কে আইন পাচ কৰিব লাগে। কিন্তু যোৱা চেচনত আমি জনাত কিবা কাৰণত এই আইন আনিব নোৱাৰিলে। অহা অধিবেশনত এই আইন আহিব আৰু এই আইন পাচ হোৱাৰ পাচৰ পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দায়িত্বলৈ যাব।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—তেতিয়াহ'লে এই প্লেনত এই ১৯ কোটি টকা ধৰা হৈছে নেকি?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—যেতিয়ালৈকে বদলি নহয় ধৰিব লাগিব।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—প্লেনত ধৰা টকাখিনি এতিয়াইটো খৰচ নহয় আৰু যিহেতু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ইয়াৰ দায়িত্ব লম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে আমি আকৌ ১৯ কোটি টকা প্লেনত ধৰাৰ আৱশ্যক বোধ নকৰো।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—তেওঁলোকে সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব লোৱাৰ পিচত এইটো মীমাংসা কৰিম।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—ইতিমধ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক ৩ কোটি টকা লোন হিচাবে দিছে আৰু আমি খৰচো কৰিছো। ইয়াৰে ১,১৬,৩৭০০০ টকা ১০০ কেপিটেল নৰ্ম্মেলত দিয়া হৈছে। পৰিকল্পনা আয়োগে ৪.৩৩ কোটি ১৯৭৩-৭৪ চনৰ বাবে পৰামৰ্শ হিচাবে আগবঢ়াইছে। ইয়াৰে ১০০ কেপিটেল নৰ্ম্মেল আৰু প্লেন হেডত ৬৯,০০,০০০ কোটি আৰু ১,১৬,৩৭,০০০ মুঠ ১,৮৫,৩৭,০০০ কোটি টকা

ইতিমধ্যে আমাক দিয়া হৈছে। বাকী ২,৪৭,৬৩,০০০ টকাৰ কাৰণে সময়ত সদনৰ চৰালৈ আহিব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কেইবাগৰাকীও মাননীয় সদস্যই ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণে কি কি কাম কৰিছে সেই সম্পৰ্কে আলোচনা সমালোচনা কৰিছে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—এই যে ৩ কোটি টকা ঋণ দিয়া কথা কলে এইটো ভালকৈ বুজি পোৱা নাই। আশাকৰো স্পষ্টকৈ বুজাই দিব আৰু এই ৩ কোটি টকা কেতিয়া বিচাৰিছিলে আৰু কেতিয়া পালে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—আমি এই টকাতো কিমান তাৰিখে বিচাৰিছিলো এই খবৰটো দিব নোৱাৰিম। কিন্তু টকাতো ৩০ মাৰ্চত পাইছো। আৰু টকাতো পোৱাৰ পিচত আমাৰ যিখিনি বাকী থকা কাম আছিল কৰা হৈছে আৰু বাকীখিনি এই বছৰলৈ আহিব।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—টকাতো পালে ৩০ মাৰ্চত, খৰছ কৰিবলৈ সময় পালে ক'ত ? আমাৰ সদস্য সকলৰ অভিযোগ হৈছে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব লগা সময়ত আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা নাই। আমি বিচাৰিছো এই টকাতো কেতিয়া বিচৰা হৈছিল আৰু পালে কেতিয়া ? আৰু এই গোটেই টকা ব্ৰহ্মপুত্ৰ কণ্ট্ৰোলতে খৰছ কৰিব নে ট্ৰিবুটাৰী বিলাকতো খৰছ কৰিব ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—তাৰিখটো মোৰ হাতত নাই। যদি দিব লাগে দিব পাৰিম। বাকী সংক্ৰান্তত যিটো কথা সুধিছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ এখন মাষ্টাৰ প্লেন আছে তাত এই সকলোবিলাক সোমাই আছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—তাৰ মানে আমাৰ অভিযোগ প্ৰতিপন্ন হৈছে। টকাতো মাৰ্চত পোৱা হৈছে আৰু তাৰ দ্বাৰা প্ৰমাণ হয় টকাতো খৰছ হোৱা নাই আৰু তাৰ ফলত এতিয়া ৰাইজ প্ৰবল বানপানীৰ তলত পৰি আছে।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—আমি জনাত সময়মতেই দিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বিষয়া পঠিয়াইছিল। তেখেত সকলৰ ৰিপোৰ্টৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্লেনিং কমিচনৰ নিৰ্দেশমতে বিত্তমন্ত্ৰণালয়ে ৩০ তাৰিখে টকাতো দিছে।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী—ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ বৈঠক আৰু বোৰ্ড অৱ কনচালটেন্টৰ বৈঠক বছৰত কিমানকৈ বহিছে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—চলি আছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ বৰ্ড এতিয়ালৈকে ৪ বাৰ বহিছে কিন্তু বৰ্ড অৱ কনচালটেন্ট সঘনাই বহি থাকে। এইটোৰ হিচাব মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—বৰ্ড অৱ কনচালটেন্টে এই টকাৰ কাৰণে ভেওঁলোকে চূৰান্ত সিদ্ধান্তলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ দিছে। এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে নে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—এইখন এখন টেকনিকেল এডভাই-চাৰী কমিটি। আমাৰ যি বিলাক ইঞ্জিনিয়াৰ আছে সেই সকলে বৰ্ড অৱ কনচালটেন্টক পৰামৰ্শ দিয়ে। টকাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ লিখা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ আয়োগ ১৯৭০ চনত গঠিত হয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগ গঠিত হোৱাৰ পাচত তাৰ কাৰণে ইতিমধ্যে যথেষ্ট টকা খৰছ কৰা হৈছে। আমাৰ কেইবাগৰাকী মাননীয় সদস্যই ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগৰ মাষ্টাৰ প্লেনৰ কথা কৈছে। মাষ্টাৰ প্লেন ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগ গঠিত হোৱাৰ আগতেই গঠিত হৈছিল আৰু তাৰ কাৰণে ৩০০ কোটি টকা ধৰা হৈছিল। তাৰ লগতে আৰু এটা কথা লক্ষ্য কৰিব লাগিব যে অকল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিলেই নহব। তাৰ লগতে যি বিলাক নদী উপনদী আছে সেই বিলাকো নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

তাৰ পিচত ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ৫০০ কোটি টকাৰ মাষ্টাৰ প্লেন কৰা হৈছে। ইয়াৰে ১০০ কোটি টকাৰ হ্ৰস্য কালিন আৰু ৪০০ কোটি টকাৰ দীৰ্ঘ ম্যাদি আঁচনি। ইয়াৰ কাৰণে বেচিন ৱাইজ প্লেন লোৱা হৈছে। বুঢ়ীদিহিং, গদাধৰ, চম্পাৱতী আৰু গোৰাং, দিখৌ, আই নদী, পহুমৰা, পাগলাদিয়া, কুশী, আৰু কালদিয়া। এই বিলাক নদীত কাম আৰম্ভ কৰিবৰ কাৰণে তথ্য পাতি সংগ্ৰহ কৰি থকা হৈছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিখৌ নদীৰ কথা কোৱাত মই এটা কথা কবলৈ ওলাইছো। সেইটো হৈছে দিখৌ নদীত নগালেণ্ড চৰকাৰে এটা

আঁচনি লৈছে। এই নদীখন যদি নগাপাহাৰতে বন্ধ হৈ যায় তেন্তে তাত আঁচনি লোৱাৰ কোনো আৱশ্যকতা নাই।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—এইটো আউট লাইন প্লেন কথা। সময়ত ইয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব। পাগলাদিয়াৰ বাবে ১২·৬ কোটি টকা পৰিকল্পনা আয়োগে অনুমোদন জনাইছে। এই বছৰত প্ৰাৱন্তিক কামৰ বাবে ১০,০০০ টকা বাজেট দিয়া হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কেইজনমান মাননীয় সদস্যই ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগে কি কি নতুন আঁচনি লৈছে এই বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগ গঠিত হোৱাৰ পিচত বহুত বিলাক আঁচনি লোৱা হৈছে। তাৰ ভিতৰত আছে নতুন কিছুমান মথাউৰি নিৰ্মাণ, পুৰনি মথাউৰি বিলাক ৎখ আৰু শক্তিশালী কৰা, ডিটেইনচন বান্ধ, শ্লুইচ গেট নিৰ্মাণ আদি। আগৰ যি বিলাক সৰু শ্লুইচ গেট আছিল সেই বিলাক এতিয়া ডাঙৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। এই বিলাক চিলেকটিভ ভিত্তিত কৰা হৈছে। তাৰ বাবে ৩,৯৮২·৩৪ লাখ টকা খৰচ হৈছে। তাৰ কিছুমান আঁচনিৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। আৰু কিছুমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ জল আৰু শক্তি আয়োগৰ অনুমোদনৰ কাৰণে পঠোৱা হৈছে। এক কোটি টকাৰ ওপৰৰ যি বিলাক কাম সেই বিলাকৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুমোদন লাগে। ২৫ লাখ টকাৰ কামৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় জল আৰু শক্তি আয়োগৰ অনুমোদন লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কেইজনমান মাননীয় সদস্যই ড্ৰেজিঙৰ কথা সুধিছে। ডিব্ৰুগড়ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কৰ্মচাৰী সকলে ইয়াৰ বাবে জৰিপৰ কাম আৰম্ভ কৰিছে। আৰু বৰ্ত্তমান চিলেকচন বেচিচত এই কাম কৰা হব। মই মাননীয় সদস্য সকলক জনাব খুজিছো যে ইতিমধ্যে আমাৰ প্ৰথম খন ড্ৰেজিং আহি পাইছে। আৰু দ্বিতীয় খন ড্ৰেজিং আগষ্ট মাহৰ শেষৰ ফালে আহি পোৱাৰ কথা আছে।

আৰু কেইজনমান মাননীয় সদস্যই লেণ্ড কমপেনচেচনৰ সম্পৰ্কত কৈছে। মথাউৰিৰ সম্পৰ্কত যি বিলাক মাটি লোৱা হৈছিল সেই বিলাকৰ ক্ষতিপূৰণ আমি এতিয়াও দিব পৰা নাই। এই সম্পৰ্কত প্ৰথমতে যি বিলাক মথাউৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল সেই বিলাকত ক্ষতি-

পূবণ নিদিয়াকৈ ইমাবজেন্সি বেচিচত কবা হৈছিল। কিন্তু ব্রহ্মপুত্র বান-নিয়ন্ত্রণ গঠন হোৱাব পিচত এইটো সিদ্ধান্ত কৰিলে যে শতকবা ৫০ ভাগ টকা আগতেই দিব লাগিব। আৰু ১৯৭০ চনৰ জুলাই মাহৰ পৰা ১৫,৪০,০৩০'৭৯ পইচা ক্ষতিপূৰণৰ বাবে অনুমোদন জনোৱা হৈছে। আৰু ইয়'ৰ কাৰণে যাৱতীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ নির্দ্দেশ দিয়া হৈছে। তাৰ কাৰণে ৮৪,১৩,৪৩২'১৫ পইচা ক্ষতিপূৰণৰ বাবদ দিবলৈ যাৱতীয় ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। আমি এটা কথা উপলব্ধি কৰিছে যে সময় মতে কৃষক সকলক ক্ষতিপূৰণ দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে তেখেত সকল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সেইটো কথা সঁচা। সেই কাৰণে আমি সম্পূর্ণ টকা ৰাজহ বিভাগক দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছোঁ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীনগেন বৰুৱা ডাঙৰীয়াই নদী গৱেষণাৰ কথা কৈছে। এই বিভাগটো পূৰণি বিভাগ নহয়। এই বিভাগটো ১৯৫৮ চনত খোলা হৈছিল। তাক দুটা ভাগত ভগোৱা হৈছে। চইল টেচটিং আৰু আনটো হৈছে হাইড্ৰলিক। এই বিভাগ দুটাৰ ওপৰত মাননীয় সদস্যই চকু দিয়া নাই বুলি অভিযোগ কৰিছে। অৱশ্যে এইটো সঁচা যে বিভাগ দুটাই যি ধৰণেৰে কাম কৰিব লাগিছিল সেই ধৰণ কাম কৰা নাই। গতিকে এই বিভাগটো যাতে বেচি শক্তিশালী আৰু কর্মক্ষম কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হব।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা—মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথাৰ প্ৰতি স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো যে যি বিলাক প্ৰজেক্ট লোৱা হৈছিল সেই বিলাকত এই বিভাগে জৰিপ আদি কৰি দিয়াৰ পিচত কিমান মথাউৰি বা অন্যান্য কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে।

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—১৯৫৯ চনৰ আগতে এই বিভাগটো অৰগেনাইজদ কৰা হোৱা নাছিল। তাৰ পিচতহে এইটো অৰগেনাইজদ কৰা হৈছে। বর্ত্তমান যি বিলাক চইল টেচটিং আৰু তাৰ যি বিলাক মডেল সেই বিলাক লৈ নতুন কাম আৰম্ভ হোৱা নাই। মাননীয় সদস্য কুলি ডাঙৰীয়াই স্পেচিয়েল এমপ্লইমেণ্টৰ কথা কৈছে। এই আঁচনিত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সহায় কৰিছে। ১৯৭২ আৰু ৭৩ চনৰ বাবে এই আঁচনি লোৱা হৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীনগেন বৰুৱা, শ্ৰীমতী ৰেণুকা

দেৱী বৰকটকী, শ্ৰীদেবেন বৰা, শ্ৰীতুলাল বৰুৱা, শ্ৰীপ্ৰেম বৰা, শ্ৰীকবীৰ ৰয় প্ৰধানী, শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা আদি সদস্য সকলে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলসিঞ্চনৰ সম্পৰ্কত যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে তাৰ বাবে মই তেখেত সকলক ধন্যবাদ দিছো। আৰু যিগৰাকী মাননীয় সদস্যই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিছে তেখেতক প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনুৰোধ কৰিছো আৰু বিচৰা টকাখিনি মঞ্জুৰি কৰি দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো যে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোৱা মতে এইবছৰৰ কাৰণে জলসিঞ্চনৰ যি আঁচনি লোৱা বুলি ঘোষণা কৰিছে তাত দুখন জিলা বাদ পৰিছে—এই কথা কেনেকৈ হব পাৰে ? এতিয়া যিটো আঁচনি লোৱা হৈছে উত্তৰ লক্ষীমপুৰত তাৰ এটা শাখা বা ডিভিজন খুলি এই আঁচনিৰ কাম কৰিবনে ?

দ্বিতীয় কথা হ'ল—ভৱিষ্যতৰ কাৰণে আমাৰ যিটো জলসিঞ্চন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব সেইটো সামগ্ৰিক ভাবে, ৰাজ্যিক ভিত্তিত চাৰ্ভে—প্লেন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীবিষ্ণু প্ৰসাদ (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী, বাননিয়ন্ত্ৰণ)—লক্ষীমপুৰ আৰু ডিব্ৰুগড় জিলাত আঁচনিৰ কাম নথকাতো সিমান সঁচা নহয়, অৱশ্যে লক্ষীমপুৰ জিলাত একেবাৰে নাই সঁচা, কিন্তু ডিব্ৰুগড় জিলাত দুটা শাখা আছে আৰু বাজেটৰ ১৬ পৃষ্ঠাৰ আইটেম ১৪ ডিব্ৰুগড় জিলা সম্পৰ্কে সকলো কথা আছে। লক্ষীমপুৰ জিলা সম্পৰ্কে অৱশ্যে আঁচনিত নাই, কিন্তু এই সম্বন্ধে চৰকাৰে সকলো কথা বিবেচনা কৰি আছে।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাননিয়ন্ত্ৰণৰ নামত অতিৰিক্ত খৰচৰ সম্পৰ্কে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ? আমি পইচা খৰচ কৰিছো, কিন্তু অতিৰিক্ত খৰচ কৰিছো, আনকি চাপ্লিমেণ্টৰী বাজেটৰ ওপৰতো খৰচ কৰিছো। এই অতিৰিক্ত খৰচ নহবৰ বাবে বিত্ত বিভাগে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

দ্বিতীয়তে আজি দেশত এটা কথা সাময়িক ভাবেই দুই পক্ষৰ পৰা বাদ দিয়া হৈছে। সেইটো হ'ল ইৰিগেচনৰ লগত ৰিক্লেমেচনৰ বিষয়ে

Speech not corrected

কোনো ধৰণৰ প্ৰজেক্ট লোৱা নাই। তাৰ পাচতে দিচাং বান্ধ বন্ধাৰ ক্ষেত্ৰত যি বিলাক দুৰ্নীতিৰ কথা আলোচনা কৰা হৈছিল—সেই বিষয়টোত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে এনে ধৰণৰ কথা মাননীয় সদস্য শ্ৰীকবীৰ ৰয়প্ৰধানীয়েও ধুবুৰীৰ বিষয়ে কৈছিল আৰু ডিব্ৰুগড়ৰ কথাও উল্লেখ কৰা হৈছিল। গতিকে ধুবুৰী আৰু ডিব্ৰুগড়ৰৰ প্ৰস্তাৱিত কি ধৰণৰ আঁচনি চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে? বিশেষকৈ ডিব্ৰুগড়, যোৰহাট আৰু ধুবুৰীৰ নিচিনা টাউনত কোনো ধৰণে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ হেঁচা কমা নাই।

তাৰ পাছত ডিব্ৰুগড়ৰ বিষয়ে চাচ্পেঞ্চনৰ কথা উত্থাপন কৰা হৈছিল এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে আমাক জনাবনে?

শ্ৰশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)— শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই যিটো কথা উত্থাপন কৰিছে—অতিৰিক্ত খৰচ কৰাৰ কাৰণে—এই বিষয়ে আমাৰ বিত্ত বিভাগে যথেষ্ট নিয়ন্ত্ৰণ আৰোপ কৰিছে আৰু ভালেখিনি নিয়ন্ত্ৰণো কৰিছে। ফলত ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণত এই অতিৰিক্ত খৰচ খিনি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা হৈছে। যিটো কৰিব পৰা নাই, সেইটো কঠোৰ ভাবেই নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, যি ক্ষেত্ৰত এই বিভাগে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম কৰিব লগা হৈছে—সেই সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য সকলেও গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰা উচিত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি যদি ভাৰতবৰ্ষৰ মেপখন ভালকৈ মেলি চায়, তেন্তে দেখিব ভাৰতবৰ্ষ, চীন, তিব্বত, ভূটানৰ মাজেদি মানস সৰুবৰৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী কেনেকৈ বৈ আহিছে। মানসৰ পৰা তিব্বতৰ মাজেৰে আহি অৰুণাচলৰ পৰা আকৌ ঘূৰি অসমৰ মাজেৰে বৈ গৈ বাংলাদেশত সোমায় বঙ্গোপসাগৰত পৰিছে। মাজত পাদদেশ ৰাখিছে— উত্তৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু দক্ষিণেও ব্ৰহ্মপুত্ৰ। গতিকে হিমালয়ত যেতিয়া তিব্বত, ভূটান আৰু অৰুণাচল এই ৰাজ্য বিলাকত একে সময়তে একেৰাহে প্ৰচণ্ড বৰষুণ পৰে তেতিয়া তাৰ গোটেই পানী পথাৰৰ পৰা বাগৰি আহি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে। তাৰোপৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পৰিস্থিতি এনেকুৱা যে যিমান উজাই যাওঁ সিমানেই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বহল হয়তো কমি যায়। অধ্যক্ষ মহোদয়, মেপখন চালেই আপুনি বুজিব পাৰিব যে এই পাদদেশত শ্লপিং ইমান বেচি যাৰ ফলত ভূটান, অৰুণা-

Speech not corrected

চলব পানী ইমান তীব্র গতিত নামি আহি অসম উপত্যকাত বানপানীৰ সৃষ্টি কৰি আছে।

তাৰ পাছত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নদী উপনদীৰ কথা আছেই। এই নদী উপনদী বিলাকেও পাহাৰৰ পৰা বহুতো পলস লৈ আহে। তাৰ ফলত যিটো পৰিস্থিতি হৈছে সেইটো বেছি দূৰলৈ নগ'লেও হ্ব পুথিমাৰী নদী-খন চালেই হব যে প্ৰতি বছৰে আমি ১০।১২ ফুট মথাউৰি তুলি আছো আৰু পলস লৈ অহাৰ ফলত নদীৰ গৰ্ভও ১০।১২ ফুট ওপৰলৈ উঠি আছে। গতিকে এই গোটেই বিলাক সমস্যাই আমাৰ ইয়াত জটিল পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে। তথাপিও এইবিলাক ৰোধ কৰিবলৈ আমি চেষ্টা কৰিছো আমেৰিকা, বিলাত আনকি গোটেই পৃথিবীৰ বিখ্যাত ইঞ্জিনিয়াৰ সকলক দেখুৱাইছো। কিন্তু তেওঁলোকৰ বৈজ্ঞানিক যিটো বুদ্ধি, সেইটো আহি ইয়াত বিবুদ্ধি হৈছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানীৰ অৱস্থা দেখি তেওঁ-লোকেও আচৰিত হৈছে।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীনগেন বৰুৱাৰ কথাটো মানি লৈছো যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত হোৱা নাই। শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াৰ কথাটোও আমি মানি লৈছো যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ কথাটো ভাবি চাব-লগীয়া বিষয়। কাৰণ ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে যিখিনি তথ্যপাতিৰ প্ৰয়োজন সেইখিনি আমি পোৱা নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়, এখন নদী নিয়-ন্ত্ৰণৰ বাবে ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ লগত যদি আপুনি আলোচনা কৰে তেন্তে বুজিব যে যি পৰিমাণৰ তথ্যপাতি দৰ্কাৰ সেই পৰিমাণৰ তথ্যপাতি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ হ'লে এদিনেও নহয় দুদিনেও নহয়, এমাহেও নহয়,— দুমাহেও নহয় আৰু এবছৰেও নহয় দুবছৰেও নহয়- এশবছৰ লাগিব। আমাৰ হাতত ১০ বছৰৰো তথ্যপাতি নাই তেনেস্থলত ১০০ বছৰৰ তথ্যপাতি যোগাৰ কৰি বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো অসম্ভৱ কথা।

আমি যেনেকুৱা পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হৈছো সেইটো অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিজেই বুজিব পাৰিছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ প্ৰচণ্ডতা পৃথিৱীৰ ভিতৰতেই আচৰিত। পৃথিৱীৰ বৃহৎ নদী টেনেচী, আমাজান, মেকং আদিৰ গতি

সুকীয়া আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গতি সুকীয়া। এই নদী বিলাকৰ পাৰত যি বিদ্যা অৰ্জ্জন কৰিছে সেই বিদ্যা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মানত নগণ্য। মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰই সেই বিশেষজ্ঞ সকলক পোনপটীয়াকৈ কৈ দিছে— আপোনা-লোকৰ কোনো কৌশলেই ইয়াত নাখাটিব।

লাওপানী আৰু চাউল খোৱা নামৰ ঠাইত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়াখহনীয়া হৈছিল বিলাতৰ পৰা এজন ইঞ্জিনিয়াৰ আহিছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মূৰ্ত্তি দেখি চুতি হেৰাই গ'ল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য এজনে কোৱাৰ দৰে মই ফাংফুং কৰিবৰ কাৰণে এইবোৰ কথা কোৱা নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগত আমি সংগ্ৰাম কৰিব লাগিব আৰু সেই প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হবৰ কাৰণে আমি সাধনা কৰিব লাগিব। কিন্তু সেই সাধনা মেকং, আমাজান আৰু টেনেচী নদীৰ পাৰত বহি কৰিলে নহব, সেই সাধনা কৰিব লাগিব ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰত বহি। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ কাৰণে যিবিলাক তথ্য-পাতি আৰু যি পাৰদৰ্শিতাৰ দৰকাৰ সেয়া অৱশ্যে মোৰ নাই আৰু মই বিশেষজ্ঞও নহওঁ। এনেকৈ কোৱাৰ বাবে দোষ হ'লে মাৰ্জনা কৰিব, ইয়াৰ বাবে অভিজ্ঞতাৰ দৰকাৰ, সেই অভিজ্ঞতা মেকং-টেনেচী নদীৰ পৰা লোৱা অভিজ্ঞতাৰে নহব। এই নদীৰ বাবে দৰকাৰ হোৱা অধ্যয়ন ধেমাজি আৰু উত্তৰ লক্ষীপুৰৰ পাৰত বহি কৰিব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ধেমাজি অঞ্চলৰ নৈ বোৰৰ যিটো গতি আৰু ধেমাজি অঞ্চলৰ নৈবোৰৰ যিটো অৱস্থা কোনেও তাক বোধ কৰিব নোৱাৰে। ধেমাজিত নদীৰ মাটিবিলাক তেনেই ধিলা মাটি। ধেমাজিৰ ওচৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ পাদদেশ, আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ য'ত লগ লাগিছে সেইবিলাক হৈছে গাইনদী, বগানদী আৰু বেকী নদী। অৰুণাচল প্ৰদেশত হোৱা বৰষুণৰ পৰিমাণ যথেষ্ট বেছি আৰু সেই পানী নামনিলৈ নামি আহি যেনিয়ে তেনিয়ে বাগৰি যায় আৰু এই নদীসমূহত পৰাৰ ফলত পানী বেছি হৈ নদীবোৰ উপচি পৰে। এই কথাবিলাক আমাৰ যি বৈজ্ঞানিক ইঞ্জিনিয়াৰ আছে সেই সকলৰ লগত আমি আটায়ে বহি মিমাংসা কৰিলে ভাল হব বুলি মোৰ বিশ্বাস। এই ক্ষেত্ৰত কাম কৰোঁতে যি দোষ ত্ৰুটি হয়

Speech not corrected

তাৰ কিছু অংশ আমি মৰিষণ কৰিব লাগিব। সিদিনা বিধান সভাৰ পিচত মই ৰাতি ৯ টা বজাত পুঠিমাৰি নদীৰ অৱস্থা চাবলৈ গৈ দেখোঁ যে ১ ফুট ওপৰলৈ পানী উঠি নৈখন ওপৰলৈ উঠি আহিছে। ২০ ফুট তলৰ সমতলৰ পৰা পানী নিজৰি নিজৰি ওলাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। তেনে অৱস্থাত আমাৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে নৈ খনৰ লগত যুঁজ কৰি আছে। সেই সময়ত আমাৰ হাতত যিখিনি সামগ্ৰী আছিল তাৰে সংগ্ৰাম কৰাতো সম্ভৱ নহয়। সেই কাৰণে ভবলিদিয়া পি, ডব্লিউ, ডি ৰাস্তাৰ পৰা পাথৰ লৈ গৈ তাত দিয়া হ'ল তৎকালীন ব্যৱস্থাৰ কাৰণে। এনে অৱস্থাৰ পৰা পৰিত্ৰান পাবৰ বাবে অতিৰিক্ত খৰচ যে কৰা নাই সেইটো নহয়। খৰচ যে সীমাৰেখাৰ তলত হৈছে সেইটো ঠিক। নদী নিয়ন্ত্ৰণ ঠিকমতে কৰি নিবলৈ হলে ঠিক ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব আৰু এই ক্ষেত্ৰত যিবিলাক ইঞ্জিনিয়াৰে কাম কৰি আছে সেই সকলোবিলাক বেয়া নহয় সেই সকলক আমি উৎসাহিত কৰিব লাগিব আৰু তেওঁলোকক গালি পাৰিলে কাম নহব। যি সকল ইঞ্জিনিয়াৰে ঐকান্তিকতাৰে নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম কৰি আছে সেই সকলৰ অৱস্থাৰ গুৰুত্ব অনুভৱ কৰিবলৈ মাননীয় সদস্য সকলক মই অনুৰোধ কৰিছো।

মিঃ স্পীকাৰ—বাজেটৰ দাবীৰ ৫৯৪ পৃষ্ঠাত "কিউ" ঋণ আৰু অগ্ৰিম আদি (কৃষি ঋণ ইত্যাদি) শিতানৰ ৯১ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ৬,০০,০০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক, অৰ্থাৎ সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ৬,০০,০০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক।

Mr. Speaker—Those who are in favour of the Cut Motion will stand on their seats.

Now, those who are against the Cut Motion will stand on their seats.

The Result—is

Ayes—14

Noes—56.

Speech not corrected

The Cut Motion is lost. I now put the main motion. The question is that a sum of Rs. 6,27,79, 500, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 8,14,12,800 necessary to defray the charges will come in course of payment during the year ending the 21st March, 1974 for the administration of the head "44-Irrigation and N. E. D. Works and 100-Capital Outlay on Irrigation, Navigation. Embankments and Drainage Works."

(Grant No. 56 was passed).

Grant No 57

Now, I put the other Cut Motions of Grant No.57.

The Cut Motion is lost. Now I put the main motion. The question is that a sum of Rs. 4,74,41,200 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 6;56,16,500 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974 for the administration of the head "44-Irrigation and N. E. D. Works D-Expenditure on Brahmaputra Flood Control Schemes and 100-Capital outlay on Irrigation, Navigation, Embankments and Drainage Works-D-Expenditure on Brahmaputra Flood Control Schemes."

(Grant No. 57 was passed.)

Grant No 34

Mr. Speaker—Now. Grant No. 34.

Shri Gajen Tanti (Minister, Co-operation)—Sir, I beg to move

Speech not corrected

that a sum of Rs, 1,37,57,800, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 1,83,18,800 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1974, for the administration of the head "34 Cooperation".

Mr. Speaker—Grant No. 34 is moved.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটৰ দাবীৰ ৩৫৯-৩৬৮ পৃষ্ঠাত "৩৪-সমবায়" শিতানৰ ৩৪ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ১,৮৩,১৮,৮০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক, অৰ্থাৎ সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ১,৮৩,১৮,৮০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি মই মঞ্জুৰি দাবীৰ প্ৰতিবাদ জনাইছো। সমবায় পদ্ধতিৰ নিয়ম আমি নমনা নহয়। সমবায়ৰ যোগেদি আজি যি অনিয়ম কৰিছে মই সেইটোহে প্ৰকাশ কৰিব খুজিছো। সমবায় ভাৰত তথা অসমত আজি আন্দোলন হিচাবে গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰে হীনদেঢ়িৰ বিষয়ে মই কেইটামান কথা ব্যক্ত কৰিব লাগিব। মহোদয়, এই সমবায় আন্দোলনতো যদি ভাৰত তথা অসমত এটা অৰ্থ নৈতিক আন্দোলনৰ মূল বুনিয়াদ হিচাবে গ্ৰহণ কৰিব খোজো তেতিয়াহলেহে সমবায় আন্দোলন বোলা কথাষাৰৰ সাৰ্থকতা থাকিব। কিন্তু এইখিনিতে এটা সমবায়ৰ বিপৰ্য্যয় ঘটিছে। এফালে পুঁজিবাদৰ অৰ্থনীতি আৰু আনফালে সমাজবাদৰ আদৰ্শনীতি এই দুয়োটাৰ মাজতে বৰ্ত্তমান প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব লগা সমবায়ৰ বিপৰ্য্যয় ঘটিছে। সেয়েহে যোৱা বছৰ কেইটাত বিশেষকৈ স্বাধীনতাৰ পৰবৰ্ত্তী কালছোৱাত সমবায়ে যদিও জয়ঢোল কোবাই আছে কিন্তু প্ৰকৃততে অসম তথা ভাৰতৰ জনসাধাৰণে সমবায়ক গঢ়ি তোলাৰ কথা ভাবিব পৰা নাই। মোৰ আজি সন্দেহ হৈছে যে আজি যিজন মন্ত্ৰীক সমবায় আন্দোলন গঢ়ি তোলাৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে তেখেত নিজে সমবায় ভাবাপন্ন হয়নে নহয়? ইয়াৰ উপৰিও যি সকল বিষয়াই এই সমবায়ত এখা ঠাচ দিব ধৰিছে তেওঁলোকে ৰাইজৰ

Speech not corrected

ভাত কাপোৰৰ সমস্যাৰ বাহিৰে ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থ নৈতিক বুনিয়াদ হিচাবে এই সমবায় আন্দোলনক গ্ৰহণ কৰিছে নে নাই সেই বিষয়েও সন্দেহ আছে। আমাৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ বিলাক জাতীয়কৰণ নকৰি সমবায় সমিতি বিলাক কৃতকাৰ্য্য হৈছে বুলি এটা বাতুলতা মাথোন। আজিৰ তাৰিখে গঠন হোৱা সমবায় বিলাককে যদি প্ৰকৃত সমবায় বুলি ধৰা যায় তেন্তে আমি বাতুলতাৰ প্ৰলাপহে কৰা হ'ব। সেই কাৰণে মই দৃঢ়তাৰে সৈতে কব বিচাৰিছো যে ভাৰতবৰ্ষত এতিয়াও মাত্ৰ সমবায়ৰ বচনহে আওৰোৱা হৈছে।

মহোদয়, বৃটিচৰ দিনত কিছুমান সমবায় সমিতি গঠন কৰা হৈছিল। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ আগতে ১৯৪৬ চনত মই নিজেও এনে ধৰণৰ সমবায় এটাৰ সংগঠনৰ ভাৰ লৈছিলো তেতিয়া যি ট্ৰেডিং কৰপৰেচন গঠন হৈছিল, যুদ্ধৰ পিচত যেতিয়া বস্ত্ৰ-বাহনিৰ অনাটন ঘটিল তেতিয়া ব্যৱসায়ী সকলে এই সমবায় গঠন কৰি ৰাইজক ফাকি দি ব্যৱসায়ী সকলে লাভৰ অংশতো লৈছিল আৰু তাৰ ভৱিষ্যতে ব্যৱসায়ী সকলে চৰকাৰক ভুল পথেৰে পৰিচালিত কৰিছিল। সেই ভুলৰ সমাধি আজিও হোৱা নাই। আজিৰ চৰকাৰেও সেই সমবায়ৰ আহিৰে এটা ভুৱা আন্দোলন গঢ়ি ৰাইজক বিপথে পৰিচালিত কৰিবলৈ বিচাৰিছে। এই বছৰো সিদিনা যেতিয়া ঘেঁহু আদি ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰা হ'ল, বস্ত্ৰ-সূতা আদি চৰকাৰৰ হাতলৈ অনা হ'ল আৰু সমবায়ৰ মাধ্যমেৰে বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল সেই কথা চালে এইটোতে পতিয়ন হয় যে ১৯৪৬ চনৰ বৃটিচ চৰকাৰে যি সমবায় আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল আজি ১৯৭৩ চনতো তাৰ পৰা আমি এখোজো আগবাঢ়িব পৰা নাই

মহোদয়, ১৯৪৬ চনতে বৃটিচে যি সমবায় কোম্পানীৰ আহিৰে গঠন কৰিছিল সেই সমবায়ে আজি সুদীৰ্ঘ ১ কুৰি ৮ বছৰৰ পাছতো তাকেই কৰিছে। এই সমবায় আজি দেশৰ অনাটন, দেশৰ অনাহাৰ, আৰু দৰিদ্ৰতা মোচনৰ কাৰণে নহয়, এই সমবায় আজিও গঠন কৰা হৈছে একমাত্ৰ ব্যৱসায়ী মহলক লাভৱান কৰিবৰ কাৰণেহে।

Speech not corrected

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণেই মই কৈছো যে ১৯৪৬ চনৰ পৰা ১৯৭৩ চনলৈ সমবায় আগবাঢ়িব পৰা নাই। আচলতে মজ্জাগত ভাৱে মানুহ সমবায়ৰ পৰা আঁতৰি আছিছে। সমবায় কিয় লাগে, যিদিনালৈ দেশত পুজিবাদী শাসন ব্যৱস্থা, পুজিবাদী অৰ্থ নৈতিক ব্যৱস্থা জীয়াই থাকিব সেইদিনালৈ দেশত সমবায় আচল সমবায় নহয়। মই আগতেই কৈছো যে মনে-প্ৰাণে মিলি দুই পইচা উপাৰ্জনৰ কাৰণে ব্যৱসায় কৰিলেই আৰু সমবায়ৰ নামত ১০-১৫ টকাৰ অংকৰ ব্যৱস্থা কৰিলেই সমবায় হৈ নাযায়। কিন্তু সমবায় হ'লহেতেন যদিহে আমাৰ মন্ত্ৰী এম-এল-এ আৰু দেশৰ মানুহ খিনিয়ে মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে দেশৰ স্বাধীনতাৰ আগতে কোৱা কথাষাৰ স্মৰণ কৰিলেহেতেন। তেখেতে কৈছিল যে ধনী মানুহ বিলাকৰ ধনৰ প্ৰতি মোহ এদিন নাইকীয়া হৈ যাব। ধনী বিলাকৰ দুখীয়াৰ প্ৰতি পুতৌ জন্মিব। সেই বিলাক কথা যদি মানুহে সমাবায়ৰ যোগেদি আহৰণ কৰিব পাৰিলেহেতেন, সমবায়ৰ যোগেদি এটা সমন্বয় আনিবলৈ পাৰিলেহেতেন সেইয়েই হ'লহেতেন সমাবায় আন্দোলনমুখী পদ্ধতি বা পন্থা। সেই ফালৰ পৰা চালে দেখা যায় যে আজি একুৰি সাত আঠ বছৰৰ ভিতৰত মানুহৰ ভিতৰত আত্মকেন্দ্ৰীক ভাব বেছি হৈ গৈছে। মানুহ বিলাক আত্মকেন্দ্ৰীক হৈ গৈছে। আত্মকেন্দ্ৰীক ভাৱে ব্যৱসায় বানিজ্যত লগাত চৰকাৰী বস্তু, চৰকাৰী সা-সুবিধা আৰু লাভালাভৰ কাৰণে মানুহে অধিক মনোযোগ দিছে। আজি তাৰ কাৰণেই যি কেইখন দোকান সুলভ মূল্যৰ হৈ আছে তাৰ কাষতে ওচৰা ওচৰিকৈ বৰ্দ্ধিত মূল্যৰ বা বজাৰ মূল্যৰ দোকানৰ বস্তু থাকে। মই এই কথা দৃঢ় ভাৱে কব খোজো যে দেশত যদি সমাজবাদ কৰিবলৈ হয় তেতিয়া-হ'লে সমাজবাদী অৰ্থনীতিকেই গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ব্যক্তিগত অৰ্থ নৈতিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ পৰা দেশৰ জনসাধাৰণক মুক্ত কৰিব লাগিব আৰু যদি মুক্ত কৰিব পৰা নাযায় তেনেহলে সমাজবাদী সমবায়ৰ অৰ্থ নৈতিক দিশ দেশৰ জনসাধাৰণে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিব। আজি ভোজসভাত যেনেকৈ সমাবায় হয় অৰ্থাৎ ভোজ ঘৰতো সমবায় আছে। এখন দেশৰ মন্ত্ৰীয়ে আন এখন দেশৰ মন্ত্ৰীৰ লগত ভোজ ভাত খাওঁতে লগ লাগি সমবায় কৰে।

Speech not corrected

কৰিছে। আমাৰ সতীৰ্থ বন্ধু এম-এল-এ সকলেও নিগমৰ কাৰণে জপিয়াই জপিয়াই লাগিছে সঁচা কিন্তু নিগমত কিহৰ কাৰণে বা নতুন সমবায়ত কিহৰ কাৰণে আহিছে, ধনৰ কাৰণে নে মাটিৰ কাৰণে। মাটি পোৱা বা লোভ থাকিলে সমবায় নহয়। যিটো কামত লোভ থাকিব আৰু যিটো কাম লোভৰ কাৰণে কৰা হয় তেনে কামৰ দ্বাৰা সমবায় গঠন হব নোৱাৰে। নহব। ব্যক্তিগত ব্যৱসায় আৰু ব্যক্তিগত উপাৰ্জন গোটেইখিনি সংগ্ৰহ কৰি এক সমবায় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ—আপুনি কিমান সময় লব?

Mr. Deputy Speaker—Order, order. It is 12-30. The House stands adjourned till 2 p. m.

(Adjournment for lunch)

AFTER LUNCH

Shri Dulal Chandra Barua – Sir, with your permission I want to bring it to the notice of the House that a big demonstration is going on in front of the Assembly. I do not know to what organisation these demonstrators belong and I would request the Chief Minister to enlighten us about it and whether any step has been taken to meet the demonstrators or to meet their grievances.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—I will be glad to meet the demonstrators. These demonstrators belong to different Trade Unions.

* শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সমবায় অৰ্থনীতিৰ মাজেদি দেশৰ সমুদায় জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ দায়িত্ব আজি চৰকাৰে লোৱাৰ ওপৰত মই গুৰুত্বাৰূপ কৰাৰ লগে লগে বৰ্ত্তমান সময়লৈকে চৰকাৰে বিশেষ ভাবে চলাই থকা সমবায়ৰ বিষয়ত মই কেইটামান কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। আজি অসম সমবায় চেনি কল বৰুৱা বামুন গাৱঁত যি

---

* Speech not corrected

কাবোবাক গালি পাৰিলেও সমবায় কৰিহে সমাধান কৰা হয়। এতিয়া কথা হ'ল এতিয়া আমাৰ দেশত যিমান খিনি মানুহ আছে সেই মানুহ খিনিৰ ধন-সোণ, ৰত্ন, আ-অলংকাৰ আছে। কিন্তু কথা হ'ল ধন-সোণ আদি প্ৰকৃত বস্তু বিলাকৰ হিচাব উলিয়াই লৈ জনসাধাৰণৰ মাজত বিতৰণৰ যি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে, সেই আঁচনি খন প্ৰকৃত সমাজবাদী আঁচনি হোৱা নাই। এই বিলাক কৰিবলৈ যাওঁতে যদি বিৰলাৰ নিচিনা মানুহ জীয়াই থাকিব। আৰু দেশৰ ডাল দৰিদ্ৰ মানুহ, খাবলৈ নোপোৱা মানুহো জীয়াই থাকিব। কিন্তু মাত্ৰ ৰেচন দোকান দুই এখনৰ জৰিয়তে মাহেকত অলপমান চেনী চাউল যোগান দিলেই সমাজবাদী পদ্ধতি হব নোৱাৰে। স্বাধীনতাৰ ২৬ বছৰৰ পিচতো আজি এই ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নহ'ল। এইটো কৰিব পৰা হব যদিহে দেশৰ সমূদায় উপাৰ্জন ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰি লৈ সমাজবাদী কৰণৰ ফালে ঠেলি দিয়া হয় তেতিয়াহলেহে দেশত সমবায় ব্যৱস্থা ঠিক থাকিব। আজি বৰুৱাবামুন গাওঁত চেনী কলৰ পৰা কিছুমান মানুহে দুই এটকা আনে কিন্তু সেইটো সমবায় নহয় এটা কোম্পানীহে। সেইটো পাবৰ কাৰণে সেইটো বুজিবৰ কাৰণে মনে মনে গঠন কৰা দোকানবোৰ কিন্তু সমবায় নহয়। দুটা বস্তু একেলগে লাগিব নোৱাৰে। ব্যক্তিগত ব্যৱসায় আৰু সমাবায় পদ্ধতিৰ ব্যৱসায় এই দুটা বস্তু যেতিয়ালৈকে একেলগে চলিবলৈ দিয়া হয় তেতিয়ালৈকে সমবায় নিটিকিব। কিন্তু পুজিবাদী অৰ্থনৈতিক মনোভাবেৰে সমবায় কেতিয়াও গঢ়ি নুঠে। কিন্তু আমাৰ সেই বিষয়ে ৰগৰ নচলে। মই আমাৰ অকল সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীকেই কোৱা নাই। অসমত নালাগে ভাৰতবৰ্ষতো এই সমবায় মন্ত্ৰী সভা আছে নে নাই বুলি কলে মই নিজৰ ভাষাৰেই কবলৈ হলে কম নাই বুলি। আজি সমবায় বিলাক কোনো সৎউদ্দেশ্যেৰে গঢ়ি উঠা নাই। কেৱল সূতা-কাপোৰৰ কাৰণে সমবায় হ'লে, চেনীকলৰ দৰে সমবায় হ'লে নহব। সমবায়ত সোমালে মাটি পাব, খেতি কৰিবলৈ সমবায়ে সুবিধা দিব সমবায় ভিত্তিত কুঁহিয়াৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে মাটি দিব, ধাৰ দিব আৰু অন্যান্য সা-সুবিধা পাব সেই কাৰণে সমবায়

Speech not corrected

অৱস্থা হৈছে সেই চেনি কলটোৱে যথেষ্ট চৰকাৰী সা-সুবিধা পোৱা স্বত্বেও বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি ইয়াৰ উৎপাদন কমি আহিছে প্ৰতি বছৰে এক লাখ বস্তা চেনি উৎপাদন হব লাগিছিল কিন্তু তাৰ ঠাইত যোৱা বছৰ মাত্ৰ ৪০ হাজাৰ বস্তা চেনি উৎপন্ন হৈছে। এই চেনি কল পৰিচালনা কৰাৰ কাৰণে যিখন ডিৰেক্টৰ বৰ্ড আছে সেই বৰ্ডৰ কাৰ্য্য-কলাপৰ ওপৰত সন্দেহৰ যথেষ্ট অৱকাশ আছে। এই বিষয়ে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা স্বত্বেও তাৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব পৰা নহ'ল। তাৰ সাধাৰণ সভা যি প্ৰতি বছৰত বহিব লাগে সেই সভা যোৱা ১৯৭০ চনৰ ৩১ ডিচেম্বৰত পতাৰ পিচত আজি দুই বছৰে ইয়াৰ সভা বহা নাই। ইয়াৰ জনসাধাৰণে ইয়াৰ কৰ্ম কৌশল পৰিবৰ্ত্তন হোৱাটো বিচাৰে আৰু এই পৰিবৰ্ত্তন বিশেষকৈ অংশীদাৰ সকলে বেচি বিচাৰে। কিন্তু আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ নেতৃত্বত বিশেষকৈ যি জন লোকক ইয়াৰ সভাপতি পাতি দিয়া হ'ল সেই লোকজনে ৰাজনীতিও কৰিব জানে কিন্তু এটা সমবায় চেনি কল পৰিচালনা কৰিবলৈ অযোগ্য বুলি ভাবো। সেই কাৰণেই চেনি কলৰ উৎপাদন হ্ৰাস পায় আহিছে। মই ভাবো এই পৰিচালনা কমিটিখন ততাতৈয়াকৈ সলনি কৰিব লাগে আৰু সভাপতিজনক তাৰ পৰা আতৰাই আনিব লাগে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কব যে অসম সমবায় চেনি কলত লাভ হৈছে। লাভ এই ফালৰ পৰা হৈছে যে যেতিয়া আমাৰ দেশত গান্ধীবাদৰ নামত মদ নিবাৰণী আইন প্ৰচলনৰ কথা কোৱা হৈছে। মদ তৈয়াৰ কৰা কাৰখানাৰ পৰা চেনি কলৰ লাভ হৈছে, যিহেতুকে তাত বছৰি ২৫ হাজাৰ গেলন মদ তৈয়াৰ হয়, এই মদৰ পৰা টকা হিচাবে খৰচ অনুপাতে লাভ হৈছে সঁচা। কিন্তু চেনিৰ পৰা লাভ হোৱা নাই। দ্বিতীয়তে চেনি কলৰ প্ৰয়োজনীয় কুঁহিয়াৰ যি সকল মানুহে বিক্ৰী কৰিবলৈ আহে সেই কুঁহিয়াৰ অনা ট্ৰাক বিলাক ৩৬ বা ৪৮ ঘণ্টা বৈ থাকিবলগীয়া হয় আৰু ফলত এই ট্ৰাকৰ মালিক সকলে ট্ৰাকৰ চাৰ্জ বেচি কৰে। আৰু কুঁহিয়াৰ বিক্ৰী কৰা মানুহ বিলাকৰ ক্ষতি হয়। কুঁহিয়াৰ কলৰ এই বেমেজালিটোৰ কাৰণে কুঁহিয়াৰ খেতিয়ক সকলৰ বহুতো অসুবিধা হয় আৰু সেই

Speech not corrected

কাৰণেই কুঁহিয়াৰ খেতিয়ক সকলে এই খেতি এৰি দিবলৈ বিচাৰিছে। তাৰ মূল কাৰণ হৈছে চেনি কলৰ দায়িত্ব যি সকলৰ ওপৰত ন্যস্ত আছে সেই সকলে তেওঁলোকৰ দায়িত্ব ঠিকমতে পালন কৰিব পৰা নাই। সাধাৰণতে আমাৰ সমবায় দোকান, কৃষি সমবায় সমিতি, সমবায় প্ৰেছ এই বিলাকৰ কাৰণে আগতেই একোটা এলেকা বান্ধি দিয়া হয়। ধৰক কামৰূপ জিলাত সমবায় প্ৰেছ এটা কৰিছে। আৰু এই প্ৰেছটোৰ কাৰণে যিটো এলেকা বান্ধি দিয়া হয় সেই এলেকাৰ ভিতৰত দুটা প্ৰেছ হব নোৱাৰে। কৃষি সমবায় যদি ফেইল হয় তাত বেলেগ এটা কৃষি সমবায় কৰিব নোৱাৰে। এই পদ্ধতিটো পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। কৃষি সমবায় সমিতিৰ কোনোবা ঋণগ্ৰস্তই কিবা কাৰণত ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে। যি সকলে ঋণ পৰিশোধ কৰে সেই সকলেও ২ বছৰ ৩ বছৰ ধৰি ঋণ পাব নোৱাৰে যিহেতুকে কিছুমানে ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে। এই কাৰণতেই এই কৃষক সমবায় সমিতি সমূহ অচলাবস্থা হৈছে। গতিকে এই আইন সংশোধন কৰিব লাগিব। যদি কোনোবাই ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ থকা কাৰণে বাকী সকলকো ঋণৰ পৰা বঞ্চিত হব নোৱাৰে। ঠিক তেনেকৈ কৃষি সহায়ক সমবায় সমিতি বিলাকে ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰে আৰু এটা কাৰণ আছে যিটো আটাইতকৈ ডাঙৰ কাৰণ হৈছে—দূৰ্নীতি। আজি কৰ্মচাৰী সকলে ডি, চি, অ বা এচ, অ যি সকলে চুপাৰভাইজ কৰে সেই সকলে যিখিনি টকা পায় সেই টকাখিনি ঋণ দিয়া বা সাহাৰ্য্যৰ নামত ভাগ ভাগ কৰি খায়। ইয়াত এই ৰক্ষক সকলেই ভক্ষক হৈছে। চৰকাৰৰ পৰা যদি ১৭ হাজাৰ টকা পায় তাৰে ৪।৫ হাজাৰ টকা তাৰ চুপাৰভাইজাৰ সকলে ভাগ কৰি খায়। গতিকে তেওঁলোকে সম্পূৰ্ণ টকা খটুৱাব নোৱাৰে। এইদৰে খোৱাৰ বাবদ ঋণ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰি বিপৰ্য্যয়ত পৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে গোলাঘাটৰ বৰুৱা গাওঁ কৃষি সমবায় সমিতিৰ যি সকল অফিচাৰ চুপাৰভাইজাৰ আজি ৩ বছৰৰ আগতে যি টকা তেওঁলোকক দিয়া হৈছিল সেই টকাৰ এটা অংশ লৈ ললে আৰু তাৰ অফিচাৰ এজনে সেই

Speech not corrected

টেক্সটাইল কোঅপাৰেটিভ ৰ কেইবা লাখো মূলধন আছিল। টেক্সটাইলৰ তেনেকুৱা ব্যৱসায় অসমৰ বিভিন্ন জেগাত কৰা হৈছিল। নাম মই জানো কিন্তু কবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই। তেখেত সকলে প্ৰায় ১১ লাখ টকা নিজৰ ঘৰতে চলাই আছে। মাজতে ধান কিনা-বেচা সমবায় কিছুমান কৰা হৈছিল যিবিলাকক বহুমুখী সমবায় সমিটি বুলি কোৱা হৈছিল। সেই-বিলাকে ডিপজিট কৰোতে প্ৰতিমোনত আঠ অনাকৈ একলাখ টকা হ'লগৈ। প্ৰায়বোৰ বেচা-কিনা সমিটিৰ পৰা টকা উঠোৱা হৈছে। সেইকাৰণে বেচা-কিনা কৰা সকলক একোখনকৈ পাছবুক দিব বুলি কৈছিল কিন্তু শেষত সেই পাচবুক দিয়া নহ'ল আৰু তাৰ কৰ্ম্মকৰ্ত্তাসকলে সকলো টকা পইচা আদি খাই পেলালে। এই ধৰণৰ বহুটো টকা আত্মসাৎ আদি কৰাৰ অভিযোগ আছে। এইবিলাকৰ পৰা মাত্ৰ একো হোৱা নাই। কেৱল চাকৰীৰ ৰাষ্টা ওলাইছে। যি সকলে চাকৰী আদি পাইছে সেই সকলৰ প্ৰায় ৯৫ জন লোকেই কাম নকৰে বুলিয়েই কব পাৰি। চাকৰী পোৱা সকলে টকা খাবৰ কাৰণেই কৰ্ম্মজীৱন আৰম্ভ কৰে। তেওঁলোকৰ এই-টোৱেই ধাৰণা যে, যিহেতুকে তেওঁলোকে টকা দিহে চাকৰিত সোমাইছে গতিকে তেওঁলোকে টকা খাই সেই টকা আদায় কৰিব লাগিব— এই মনোভাৱেৰে তেওঁলোকৰ চাকৰী জীৱন আৰম্ভ কৰে। বহুতো সমবায় সমিটিৰ কথা আমি জানো। উদাহৰণ স্বৰূপে ফৰকাটিঙৰ বেচাকিনা সমবায় সমিটিত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাই নিয়োজিত এজন এ, চি, এচ বিষয়া তাৰ চেক্ৰেটেৰী আছিল। তাত ফৰকাটিঙৰ আশে পাশে থকা বেপাৰী সকলৰ লগত ধান কিনি বেপাৰ কৰিলে। সেই বিলাক অভি-যোগ মাজে সময়ে আহিয়েই আছে। তাৰ পৰাই গোটেই অসমতে সেই একে ব্যৱস্থাই আছে বুলিয়েই ধৰি লব পাৰি। তাৰোপৰি এতিয়া আৰু এটা দুৰ্নীতি আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৰা হৈছে যে, আমাৰ খাদ্য সামগ্ৰী কিছুমান যেনে আটা আদিৰ ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ কৰি শাসক কংগ্ৰেছৰ লোকসকলে যাতে এই সুলভ মূল্যৰ দোকান বিলাকত সোমাই যাব পাৰে তাৰ কাৰণে দলৰ ফালৰ পৰাই আহ্বান জনোৱা হৈছে। মই ইয়াৰ দ্বাৰা এইটো কোৱা নাই বা কব খোজা নাই যে, কংগ্ৰেছী মানুহ সকলে

টকাৰ অংশৰে এখন মটৰ চাইকেল লোৱাৰ কথা মই জানো।

এই ধৰণে টকা ধাৰে দিয়াৰ দায়িত্বত থকা বিষয়া সকলে ৫।১০ টকা যাব পৰা নাপায় সেইবিলাক সমাবায় সমিতিয়ে অচিৰেই টকা নাপায়। গতিকে এই ধৰণে যিবিলাক দুৰ্নীতি চলি আছে সেইবিলাক চকুৰেও দেখা পোৱা নাযায় আৰু সময়ত কৰ্ট আদালতত‌ো তাক প্ৰমাণ কৰিব নোৱাৰি। এই দুৰ্নীতি যদি চৰকাৰে উপলব্ধি কৰি তাক নিমূল কৰাৰ কাৰণে বিহিত ব্যৱস্থা নকৰে তেতিয়া হ'লে আৰু অন্য পন্থা নাই। এই ধৰণে নানান ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি বাঢ়িহে গৈছে। গোলাঘাটত অসমৰ চেনীকল প্ৰতিষ্ঠা হোৱাত সমবায় কৃষি ফাৰ্ম্ম কৰিবলৈ এটা সংগঠন হ'ল। যি সংগঠনৰ পৰা ৮।১০ বছৰত পাবলগীয়া প্ৰায় ৮।১০ লাখ টকা পৰি আছে, আজিও তাক আদায় কৰিব পৰা নাই। সমবায়ৰ টকা নি সময়ত পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰিলে তাৰ আইনতঃ কোনো বিধানৰ ব্যৱস্থা আজি কৰিব পৰা নাই। এই সদনৰ মজিয়াতে আজি ৫।৬ বছৰ বহুতো সদস্যই আৰু মই নিজেও এই বিষয়ে নানান আলোচনা বিলোচনা আদি কৰিছোঁ। মন্ত্ৰী সকলেও নানান আশ্বাস আদি দিছে। আইনৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে, বাকীজাই কেচ দিয়া হৈছে ইত্যাদি নানান কথা হৈছে কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থাকেই লোৱা হলে আমি আজিও নেদেখিলো ফলত সমবায়ৰ ঋণ পৰিশোধ নকৰাকৈ মানুহ বাচি যাব পাৰিছে আৰু বিষয়া সকলে টকা খোৱাৰ সুবিধা ৰাখিছে। সমবায় বিলাকে টকা ধাৰ মাৰিবলৈ মন নকৰাৰ আৰু এটা কাৰণ হৈছে যে, তেওঁলোকে টকা ঘোচ দিহে টকা ধাৰলৈ নিছে। সেইদৰে গাত চেকা থকা বিষয়া সকলেও সমবায় বিলাকক তাগিদা দিব পৰা নাই। এনেবিলাক ঘটনা সকলো ক্ষেত্ৰতেই দেখা যায়, আনকি আমাৰ ডেকা সকলেও টকা পইচা ভেটি দিহে চাকৰী পোৱা দেখা যায় তেনে ক্ষেত্ৰত তেওঁলোক কোনো কামতেই তত্পৰ হোৱা দেখা নাযায়।

ট্ৰেডীংৰ সম্পৰ্কত মই যোৱা বাৰেই কছাৰী হাত ট্ৰেডী কৰ্পৰেশ্যনৰ এটা প্ৰশ্ন তুলিছিলো কিন্তু কোনো জবাৰ ভাব পৰা নাপালো। ক'ত কোনে কিমান টকা খালে তাৰ একো কব নোৱাৰিলো। যোৰহাটৰ প্ৰভিজ্যনেল

Speech not corrected

একো সুযোগ সুবিধা আদি পাব নেলাগে আৰু সেইবোৰ আমাৰ বিৰোধী দল সমূহৰ মানুহকে দিব লাগিব। কিন্তু মই এইটোহে অভি-যোগ কৰিছো যে, কংগ্ৰেছৰ জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰিবৰ কাৰণে যে এই ৰাজনৈতিক চক্ৰান্ত কৰি দলৰ মানুহক এই সমবায় সমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ আহ্বান জনাইছে। আজি এই যে শাসনত অধিষ্ঠিত কংগ্ৰেছী লোকসকলক সমবায় আদি প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ আহ্বান জনোৱা হৈছে তাৰ দ্বাৰা সমবায়ৰ মূল নীতিটোৰ ওপৰত কুঠাৰাঘাট কৰিবলৈহে চেষ্টা কৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণেই আজি মই এইটো কব খোজো যে, আজি যদি চৰকাৰে লোৱা এই পলিচিটোৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটাব নোৱা-ৰিলে আমাৰ ৰাজ্যখনত এটা ৰাজনৈতিক সংঘৰ্ষ হোৱাৰহে সম্ভাৱনা আছে। গতিকে এইটোৰ পৰা ৰক্ষা পাবৰ কাৰণে উপায় চিন্তিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনাই মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সমৰ্থনত মই সমবায় বিভাগৰ কাৰ্য্যবিধি সম্পৰ্কে অলপ আলোচনা কৰিব বিচাৰিছোঁ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজেও সমবায় নীতিৰ অন্তৰ্নিহিত আদৰ্শত আৰু দৰ্শনত বিশ্বাসী। আৰু সেই কাৰণেই এই সমবায় আন্দোলন আমাৰ দেশত আৰম্ভ হোৱাৰ পৰাই অৰ্থাৎ ১৯৫৫-৫৬ চনৰ পৰাই ইয়াৰ লগত মই ওতঃপ্ৰোত ভাৱে জড়িত হৈ আছোঁ। কিন্তু অসমত এই সমবায় আন্দোলন পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত যি বিলাক দোষ ত্ৰুটি আছে সেইবিলাক দেখি মই নিৰাশ হোৱা উচিত আছিল কিন্তু মই আজিও নিৰাশ হোৱা নাই। সেইকাৰণেই অসমত সমবায় আন্দোলন সফলকাম কৰি তুলিবলৈ যোৱাৰ পথত থকা দোষ-ত্ৰুটিবোৰৰ মূলোচ্ছেদ কৰিবৰ কাৰণে কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াও।

সমবায় আন্দোলনৰ প্ৰধান আৰু একমাত্ৰ উদ্দেশ্য আছিল সমাজৰ দুৰ্বল আৰু নিষ্পেষিত, নিৰ্য্যাতিত শ্ৰেণীটোক আৰ্থিক, সামাজিক আদি

Speech not corrected

সকলো দিশৰ পৰা টনকিয়াল কৰি তোলা। কিন্তু এইটো কৰিবলৈ যাওঁতে চৰকাৰে আৰম্ভণীতে ভুল কৰিলে। উদাহৰণ স্বৰূপে কব পাৰি যে চৰকাৰৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান ভুল হ'ল সমবায় সমিতি গঠন কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে বছৰত ইমান খন সমবায় সমিতি গঠন কৰিবই লাগিব বুলি টাৰ্গেট নিৰ্দ্দিষ্ট কৰি কাম আৰম্ভ কৰি দিলে। বাইজক উপলব্ধি নকৰাকৈ আৰু অনুভূতিৰ বুজ নোলোৱাকৈ এইদৰে তাৰাতাৰী ভাৱে সমবায় অনুষ্ঠান গঠনৰ কাম আৰম্ভ কৰি দিয়াৰ ফলত স্বাৰ্থান্ধ লোক সকলে ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থপ্ৰণোদিত হৈ ওলোটা অভিযান আৰম্ভ কৰি দিলে। এই লোক সকলে দেখিলে যে,—গাঁৱলীয়া বেংক বিলাকে ঋণ দিয়াৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে তেওঁলোকে সেই লোকসকলক শোষণ কৰিবৰ সুযোগ নেপাব। এইখিনিতে মই এটা কথা কওঁ যে ঠায়ে ঠায়ে একোটা প্ৰথা আছে যে,—দুৰ্ভিক্ষৰ সময়ত খেতিয়কক আগধন দিব। তাৰ পিচত খেতিয়কৰ যেতিয়া ধান ওলাব সেই সময়ত এমোন ধানৰ লগত দুই-তিনিমোন দিব লাগিব। এনেকুৱা এটা প্ৰথা বিভিন্ন জাগাত চলি আহিছে। এনেকুৱা একশ্ৰেণীৰ সুবিধাবাদী লোকে আমাৰ গাঁৱলীয়া মানুহৰ দৰিদ্ৰতাৰ সুযোগ লৈ কৰি আহিছে। সেই কাৰণেই গাঁৱলীয়া বেংক কৰাৰ কাৰণে এই লোক সকলৰ স্বাৰ্থত তেতিয়াই ব্যাঘাত সৃষ্টি হ'ল তেতিয়াই বেংকৰ কামত খেলিমেলি লগাই দিলে। তাৰ পিচত দুই নম্বৰৰ কথা হ'ল যে, টকা দিওঁতে যিবোৰ বিধি-ব্যৱস্থা আছিল সিও ভীষণ গোলমলীয়া আছিল। এই বিলাক কথা মোৰ ব্যক্তিগত বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই উপলব্ধি কৰিব পাৰিছোঁ। কিয়নো এসময়ত এটা বেংকৰ মই এজন চেক্ৰেটেৰী আছিলোঁ। যিহেতু সমবায় সমিতি বছৰত ইমান খন যি কোনো উপায়ে খুলিব পাৰিবই লাগিব বুলি টাৰ্গেট ফিক্স কৰি দিলে, গতিকে এই বিলাকৰ বিশেষ কোনো ভিত্তি নাছিল। গতিকে যি কোনো এটা সংস্থা 'ৰেজিষ্টাৰ' কৰিব পাৰিলেই সি লগে লগে সমবায় হৈ পৰিল। ফলত জধেমধে একশ্ৰেণীৰ মানুহে এইদৰে সমবায় খুলি সমবায়ৰ নামত বেংকৰ পৰা টকা ধাৰে লৈ নানান ফাকি-ফুকা দিয়াৰ সুবিধা পালে। যি সকলে সময়ত টকা পাব লাগে সেই সকলে সময়ত টকা নেপালে। কৃষি ঋণ হিচাবে দুখীয়া খেতিয়কক আগতীয়াকৈ

ঋণ দিয়াৰ যিটো নিয়ম আছিল সেইটো নাইকীয়া হৈ পৰিল আৰু অৱশেষত এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় ব্যাঙ্কৰ Credit Limit ৰ ব্যৱস্থা হ'ল। আৰু লিমিটেশ্বনৰ সেই সময়ৰ হাৰ আছিল ২'০০ টকা। কিন্তু অসময়ত পোৱাৰ কাৰণে এই টকা বিলাক আচল উদ্দেশ্যত ব্যৱহাৰ নহ'ল। ফলত এই টকা বিলাক উঠাবলৈ ভীষণ কষ্ট হ'ল। সেই সময়ত ইমান ডাঙৰ কলেবৰ চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ নাছিল। সেই সময়ত যিবিলাক ঋণ আছিল এই ঋণ বিলাক আদায় কৰিবৰ কাৰণে ভীষণ সমস্যা হ'ল। তাৰোপৰি কোনো বেতন আদি নোহোৱাকৈ চেক্ৰেটেৰীয়ে ঘৰে ঘৰে ঘূৰি টকা আদায় কৰি ফুৰাটো কেতিয়াও সম্ভৱ নহয়। এইবিলাক বিষয়ত মই নিজেই ভুক্তভোগী। এইবিলাক অনুষ্ঠানত জড়িত হোৱাৰ দিন ধৰিয়েই এই দোষবোৰ মই গুচাবৰ কাৰণে আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। আজি প্ৰায় ১৫।২০ বছৰৰ পিচত মই এই কথাটো উত্থাপন কৰিছোঁ। হয়তো কিজানি এই কথাটো আগতে উত্থাপন কৰা হলে কিজানি কিবা এটা সম্পাদক সকলে ৰিমুনাৰেশ্বন পালেহেঁতেন তাৰ থিক নাই। যাইহওঁক চৰকাৰে তাৰ পাচত 'লাৰ্জ স্কেল চাইজদ্ চচাইটি' কৰাৰ পলিচি যেতিয়াই আৰম্ভ কৰিলে তেতিয়াই ৰাজনৈতিক খেলাৰ প্ৰত্যক্ষ অভিযান আৰম্ভ হ'ল। বহুত মানুহক টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ল। ফলত ৰাজনৈতিক দলাদলি আৰম্ভ হ'ল আৰু অনুষ্ঠান বিলাক দখল কৰাৰ জোৰ দলীয় আন্দোলন চলিল যাৰ ফলত এই সমবায়ত কেৰোণৰ সূত্ৰপাত হ'ল। যিহওঁক, এইবিলাক 'চেকণ্ড' ষ্টেজৰ কথা। আগতে একোখন গাওঁ সভাত দুই-তিনিখন সমিতি আছিল। কিন্তু নতুন পলিচি মতে এইবাৰ হ'ল গাওঁ পঞ্চায়তে প্ৰতি একোখনকৈ সমবায়। যি কি নহওঁক প্ৰত্যেকখন গাওঁ সভাৰ বাবে একোখনকৈ সমবায় কৰাৰ ফলত কিছুমান সমবায় 'লিকুই-ডেশ্বন' হৈ গ'ল। ফলত এনেকৈও বহুত বেমেজালি ঘটিল। ইতিমধ্যে বেংকৰ ক্ৰেডিট ২০০ টকাৰ ৫০০ টকা কৰিলে। বহুতে টকা নিদিয়াৰ ফলত উপায়ান্তৰ হৈ চেণ্ট্ৰেল বেংকে ক্ৰেডিট লিমিট বঢ়াবৰ কাৰণে উঠি পৰি লাগিল। Credit Limit বাঢ়িল। এজন মানুহে যদি ৫০০ টকা মঞ্জুৰি পালে তেতিয়াহলে, তেওঁক ৫০০ টকাৰ দলিল দি পূৰ্বৰ ঋণ সুদ সৈতে বাদ দি ২০০ টকা দিয়া হ'ল। ফলত ৰাইজৰ মাজত ঘোৰতৰ

অসন্তুষ্টিৰ সৃষ্টি হ'ল। এনেকুৱা ধৰণৰ খেলিমেলি বোৰে এই সমবায় সমিতি বোৰক ইমান দুৰ্বল কৰি দিলে যে, তাৰ প্ৰতি কোনো মানুহৰে বিশ্বাস নোহোৱা হ'ল। আকৌ যেতিয়া ৫০০ টকা আদায় কৰিব নোৱাৰিলে তেতিয়া ধাৰৰ পৰিমাণ এহেজাৰ কৰিলে আৰু মিছা দলিল আদি দি তাতকৈ বহুত কম টকাহে দিলে। এইদৰেই সমবায়ৰ প্ৰতি আমাৰ ৰাইজৰ ক্ৰমান্বয়ে আস্থা নাইকীয়া হবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

মই এতিয়া চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ অভিজ্ঞতা সম্পৰ্কে দুষাৰ কব বিচাৰিছো। মই ১৯৫৪-৫৫ চনৰ পৰা ইয়াৰ ভিতৰত আছো। ৰাজনৈতিক দলা-দলিৰ বাবে একো কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। মই অকলশৰে মত প্ৰকাশ কৰাৰ বাহিৰে উপায় নাই। মই ধুবুৰী গোৱালপাৰাৰ কেন্দ্ৰীয় বেংক সম্বন্ধে উদাহৰণ দাঙি ধৰিম। আমাৰ ৰাইজক সমবায় আন্দোলনৰ কথা কোৱা হৈছে। এই আন্দোলনৰ যিটো আদৰ্শ যিটো উদ্দেশ্য তাক মষি-মূৰ কৰা হৈছে। Credit লিংকিং ক'-অপাৰেটিভৰ ঝেইবাটাও দিশ আছে। কৃষি ঋণ দিব আৰু তাৰ দ্বাৰা উৎপাদন বঢ়াব। তাৰ পিচত বেচা-কিনা সমিতি থাকিব। বেচা-কিনা সমিতিয়ে বস্তু বিকি ঋণ শোধ কৰিব। এই চচাইটিৰ যিটো কাগজে-কলমে লিংকিং System আছিল তাত চৰকাৰ কাৰ্য্যকৰী কৰাত ব্যৰ্থ হ'ল। অৱশ্যে ইয়াৰ দ্বাৰা উৎ-পাদন বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিল, কিন্তু বস্তুটো ভাল কৰিব নোৱাৰিলে। আমি প্ৰচাৰ কৰিছিলো যে ৰাইজ সমবায় আন্দোলনত জপিয়াই পৰক। কিন্তু চৰকাৰ ব্যৰ্থ হ'ল ক'-অপাৰেটিভ লিংকিং ব্যৱস্থা কৰিবলৈ। তাৰ পিচত মাৰ্কেটিং চচাইটিলৈ গঠন কৰা হ'ল। মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ পলি-চিৰ বিষয়ে মই আচৰিত মানিছো। মাৰ্কেটিং চচাইটি প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে কিন্তু মেনেজিং কমিটিৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব নিদি বিভাগৰ মানুহৰ দ্বাৰা কাম কৰিলে আৰু সদস্য সকলে চহী দিব লাগিব। যাৰ ফলত মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ কাৰ্য্যাৱলী ভালদৰে চলিব নোৱাৰে। ১৫-২০ হেজাৰ টকাৰে এক ডেৰ লাখ জনসংখ্যা থকা অঞ্চলত মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ মাৰ্কেটিং ব্যৱস্থা হব নোৱাৰে। আমি এই উদাহৰণ বিলাক দাঙি ধৰি আছো চৰকাৰে কাণপাত কৰা নাই। ভুলৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত কোনো প্ৰতিষ্ঠানৰ পৰা আমি ভাল আশা কৰিব নোৱাৰো। পুৰণা চিন্তা ধাৰা আতৰাই

সমবায় আন্দোলন কৰিলে কৃতকাৰ্য্য হব। মই এতিয়া ধুবুৰী চেণ্ট্ৰেল বেঙ্কৰ নমুনা দিও। ক্ৰেডিট লিমিটেডে বাইজৰ সৰ্বনাশ কৰিলে। খেতিয়কে যদি এহেজাৰ টকা ঋণ লৈছিল এতিয়া সুতে মূলে ১৫-১৬ শ টকা হৈছে। মই এই খিনিতে কেইটামান কথা দাঙি ধৰিব খুজিছো। "সাৰ, পানী যোগান, পোকমৰা দৰব আৰু নগদ টকাৰ ঋণ আগবঢ়াই উন্নত পদ্ধতিত খেতি কৰি আমাৰ জিলাৰ খেতিয়ক সকলোকে নিজৰ নিজৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰাৰ উদ্দেশ্যে ক্ষুদ্ৰ খেতিয়ক, ক্ষুদ্ৰতম খেতিয়ক আৰু কৃষিজীৱি শ্ৰমিকৰ উন্নয়ন আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে আৰু আঁচনি অনুসৰি নিৰ্ব্বাচিত সমিতিখনৰ নতুনকৈ ঋণ পোৱাৰ যোগ্যতা নেথাকিলেও সেই সমিতিৰ খিলাপী নকৰা সভ্য আৰু নতুন সভ্যৰ মাজত ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। দুখৰ বিষয় যে এই আঁচনিও নানা বিধ সুবিধা যেনে সম্পাদকৰ দৰমহা দিয়া, আগ ধৰি সাৰ, বীজ আৰু জলসিঞ্চন আদিৰ যোগান ধৰা আৰু ভৱিষ্যতে গুদাম ঘৰ আদি সজাৰ ব্যৱস্থা থকা স্বত্বেও আমি এই ক্ষেত্ৰত সমিতি সমূহৰ পৰা সহাৰি পোৱা নাই।" এনে ক্ষেত্ৰত চচাইটি বিলাকৰ পৰা খেতিয়কে কিয় সহায় পোৱা নাই, ইয়াৰ কাৰণ কি? মই ১৯৬৩ চনত দিল্লীত কো-অপাৰেটিভ অধিবেশনত উপস্থিত আছিলো। তেতিয়া চেণ্ট্ৰেল বডিয়ে কৈছিল—"Easttern zone is too backward in the movement." দিল্লীৰ পৰা মই মাদ্ৰাজলৈ গৈছিলো। তাত মই দেখিলো কো-অপাৰেটিভ বিলাকে যথেষ্ট উন্নতি কৰিছে। নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তু বিলাক ষ্টেট বেচিচত হলচেলৰ জৰিয়তে যোগান ধৰিছে। এই কেন্দ্ৰীয় সমবায় প্ৰতিষ্ঠান ইমান টনকিয়াল যে ইয়াৰ ১০ জন মাৰোৱাৰীক কিনি লব পৰা ক্ষমতা আছে। আমাৰ দেশত কিন্তু ইয়াৰ একো পৰিবৰ্ত্তন ঘটাব পৰা নাই। যি নহওঁক এয়ে হ'ল চেণ্ট্ৰেল বেঙ্কৰ নমুনা। এই ধুবুৰী কোঃ চেণ্ট্ৰেল বেঙ্কৰ বিৰুদ্ধে কমপ্লেইন এটা মোৰ ওচৰলৈ আহিছে। কিয় আহিছে কব নোৱাৰো? মই এই বেঙ্কৰ মেনেজাৰ বা সদস্য নহও। আগিয়া কল্যানপুৰ কৃষি সহায়ক সমবায় সমিতি লিমিটেডৰ সম্পাদকে মোলৈ লিখিছে। এই সমিতিখন সকলো ঋণৰ পৰা মুক্ত থকা স্বত্তেও ঋণ পোৱা নাই। তেওঁ লিখিছে—"যোৱা বেলি ১৯৭ চনত

চেণ্ট্ৰেল বেঙ্কত বহু খটামিলা আৰু টকা পইচা খৰছ কৰিও লোন পোৱা নগ'ল। এই সমিতিখনৰ কাৰণে শালি, ৰবি আৰু আহু এই তিনিটা খেতিৰ বাবদ ৩৮,০০৮ টকা মঞ্জুৰ কৰিছিল কিন্তু এপেক্স বেঙ্কে ফাইনেন্স নকৰাৰ কাৰণে লোন পোৱা নহ'ল।" লোন বিচাৰি ইমান হাবাথুৰি খোৱাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। এই সমিতি সকলৰ কোনো এজন সভ্যই দিফলটাৰ নহয়, তথাপি মঞ্জুৰি কত টকা দিয়া নাই। আমাৰ দৃঢ় বিশ্বাস যে এইক্ষেত্ৰত পক্ষপাতিত্ব কৰা হৈছে। ক্ষুদ্ৰ আৰু ক্ষুদ্ৰতম কৃষকৰ সহায় হিচাবে গোৱালপৰা জিলাৰ কেন্দ্ৰীয় সমবায় চেণ্ট্ৰল বেঙ্কে টকা পায়। ইয়াত আমাৰ প্ৰজেক্ট অফিচাৰ আছে আৰু দিচি মহোদয়ও আছে। কিন্তু আচৰিত কথা বহুতো টকা ব্যয় কৰা হৈছে কিন্তু ভাল ইউটিলাই-জেচন হোৱা নাই। মই নিজে ধুবুৰী জিলা সমবায় বেঙ্কৰ সভাপতি। আমি বিৰোধীদলৰ সদস্য বুলি আমাৰ কথা কোনো মুৰব্বীয়ে নুশুনে, অৱশ্যে ব্যক্তি বিশেষে দুই এজনে শুনে। তাত দুৰ্নীতি চলি আছে আমি জানো।

আন কেইটামান কথা কৈ মই শেষ কৰিম। বেঙ্কৰ ঋণ সম্পৰ্কে মই আগতেও কৈছো, যি পদ্ধতিত লোন দিয়ে আমাৰ খেতিয়কে তাক নাপায়। কিন্তু বেঙ্কৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে উচিত ঋণ পাব লাগে। এই সম্পৰ্কে আমাৰ কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী আলি আহমদ চাহাবে আমাৰ দেশত সমবায়ৰ যথেষ্ট উন্নতি হোৱা বুলি ষ্টেটমেণ্ট দিছে। কিন্তু কিবা উন্নতি হৈছে নে নাই সকলোৱে দেখিছে। আমাৰ দেশত মৰাপাটেই হ'ল অধিক উৎপাদনৰ বস্তু কিন্তু খেতিয়কে তাৰ উচিত মূল্য নাপায়। এজন খেতিয়কে এবিঘা মাটিত মৰাপাটৰ খেতি কৰিলে খৰচ হয় ৫৩·৫৫ টকা কিন্তু তাৰ বাবে তেওঁ মূল্য পাই ৩৫-৪০ টকা। এতিয়া আপোনালোকে ভাবক খেতিয়কে কি উৎসাহ পাব পাৰে। আনহাতে এই ক্ষেত্ৰত বেঙ্কৰ যি ঋণ পদ্ধতি, সি দিফেক্টিভ। গাঁওৰ কৃষি সমবায় বেঙ্ক বিলাকে মাত্ৰ ১·৫০ টকাকৈ সুদ পায় কিন্তু সেই পইচাৰে সম্পাদকৰ পাৰিশ্ৰমিক আৰু কাগজ কলমৰ খৰছেই নহয়। বৰ্ত্তমান যিটো ৩ খলপীয়া ব্যৱস্থা এপেক্স বেঙ্ক, চেণ্ট্ৰেল বেঙ্ক আৰু গাঁৱলীয়া বেঙ্ক। ইমানবিলাক স্তৰ থাকোতে গাঁৱলীয়া বেঙ্ক লাভবান হব নোৱাৰে। এই উপলব্ধি কোনেও কৰিব

পৰা নাই। গতিকে এই যে দীঘলীয়া স্তৰ তাক কিছু কমাই দিব লাগে। তেতিয়া অন্ততঃ এষ্টাব্লিচমেণ্ট খৰচও কমি যাব। তাৰ পিচত এপেক্স মাকেটিং চচাইটিয়ে খেতিয়কৰ পৰা মোনে ৫০ পইছাকৈ জমা ৰাখে। তেওঁলোকে এই টকাতো কি কৰিছে ভগবানে জানে। খেতিয়কে আৰু কোনো দিন পাম বুলি আশা কৰা নাই। আচলতে খেতিয়কৰ পইচা খেতিয়কে তাৰ পৰা সহায় পাব লাগিছিল। কিন্তু সেইটো হোৱা নাই। আমি ঘেঁহু আদিৰ ব্যৱসায় চৰকাৰলৈ অনাত ভাল পাইছো আৰু নৱেম্বৰত ধানও আনিব বুলি শুনিছো কিন্তু তাৰ আগতে এই সমবায় বিভাগটো কিছু পুনৰগঠন কৰি লব লাগে। এই জিলা আৰু ৰাজ্যিক সংঘ বিলাকৰ ভিতৰ ফালে কি হৈছে মই সেই কথালৈ নাযাও। এই সংঘ বিলাকৰ ওপৰত ৰাজনৈতিক প্ৰভাৱ ব্যাপক ভাবে পৰিছে। আৰু তাৰ ফলত এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ পৰা যি বিলাক প্ৰশিক্ষন আৰু প্ৰচাৰ কাৰ্য্য দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ যিমান কাম হব লাগিছিল সেই কাম হোৱা নাই। গতিকে এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ দ্বাৰা সমবায়ৰ কোনো কাম হোৱা নাই আৰু এই সংঘ বিলাক নিকা কৰিবলৈ শুদ্ধ পদ্ধতিৰে আগবাঢ়ি যাব লাগিব। এই সংঘ বিলাকৰ আৰু সমবায় বিলাকৰ যি বিলাক নেতৃস্থানীয় মানুহ জৰিত আছে—তেওঁলোকে নিজকে নিকা কৰি লব লাগিব। এই বিলাকৰ দ্বাৰা গাওঁ অঞ্চলৰ কোনো ঠাইতেই প্ৰচাৰ কাৰ্য্য চলোৱা হোৱা নাই। চহৰ বিলাকত, বজাৰ বিলাকত নাইবা টাউন বিলাকত কিছু কাম কৰিছে। কিন্তু গাওঁ অঞ্চলত য'ত আচল সমবায়ৰ ভেটি তাত একো হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই চোকা দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰো। ইয়াত যি বিলাক ডিফেক্ট আছে সেই বিলাক শুদ্ধ কৰিব লাগে। কাৰণ সমবায় কথাটো আমাৰ সকলো বিলাক মানুহেই সমৰ্থন কৰে। এই সমবায় সমিতি বিলাকৰ কৰ্মচাৰী বিলাকে যদি ভাল কাম কৰে তেনেহলে তাৰ দ্বাৰা আমাৰ সৰ্বসাধাৰণৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা উন্নত হব পাৰে। গতিকে চৰকাৰৰ পুৰণা মনোবৃত্তি পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। এই সন্দৰ্ভত মই এখন সংশোধনী বিল অনাৰ কথা ভাবিছো। আৰু পুৰণি আইনৰ পৰিৰ্তনবৰ কাৰণে যদি চৰকাৰে এখন বিল নানে তেতিয়াহলে মই এখন বেচৰকাৰী বিল উত্থাপন কৰাৰ কথা ভাবিছো। শেষত

মই চৰকাৰৰ কো-অপাৰেটিভ আইন খনৰ যথা-যথ পৰিবৰ্ত্তন হব লাগে বুলি কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিলো।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুষাৰ মান কথা কব বিচাৰিছো। কো-অপাৰেটিভ আন্দোলন মই ব্যক্তিগত ভাবে আৰু আমাৰ পাৰ্টিৰ তৰফৰ পৰা সমৰ্থন কৰো। আৰু এই কো-অপাৰেটিভ আন্দোলন যাতে কাৰ্য্যকৰী হয় তাৰ কাৰণে মই নিজে ব্যক্তিগত ভাবে আৰু আমাৰ পাৰ্টিয়ে এই কো-অপাৰেটিভ আন্দোলন ভিন ভিন সময়ত সংকল্প লৈ আহিছে। আজিও মই ইয়াত অংশলৈ এইটো সমৰ্থন কৰিছো। এইটো এই কাৰণেই সমৰ্থন কৰিছো যে আমাৰ দেশৰ বৰ্ত্তমান যি ৰাজনৈতিক, অৰ্থ নৈতিক, সামাজিক গাঠনি সেই গাঠনিৰ ভিতৰত থাকি কো-অপাৰেটিভ আন্দোলনৰ মাজেদি দুখীয়া জনসাধাৰণক কিছু সকাহ দিব পাৰো আৰু আমাৰ যিটো অৰ্থ-নৈতিক ভিত্তি সেইটো টনকিয়াল হব। ইয়াৰ জৰিয়তে চিন্তা কৰা হৈছিল যে আমাৰ দেশত যি বিলাক দুখীয়া মানুহ দিনে দিনে মহাজনৰ কবলত পৰিছে, চোৰাং ব্যৱসায়ীৰ হাতত পৰিছে আৰু শেষত কোনো উপায় নাপায় কাবুলিৰ পৰা ঋণ লৈ সৰ্বশ্ৰান্ত হবলগীয়া হৈছে। সেই অৱস্থাত কো-অপাৰেটিভৰ জৰিয়তে সকাহ পাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে, মাননীয় সদস্য সকলে আলোচনা কৰিছে যে ইয়াৰ আচল উদ্দেশ্য যিটো আছিল সেই উদ্দেশ্য ফুটি উঠা নাই। বৰঞ্চ এই জনসাধাৰণ মহাজন, লাভখোৰ, চোৰাংব্যৱসায়ীৰ কবলৰ পৰা ৰক্ষা পোৱা নাই। আৰু ইয়াৰ কাৰণে ৰাইজৰ মাজত হতাশাৰ সৃষ্টি হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল যি সকলৰ হাতত কো-অপাৰেটিভ পৰিল সেই সকলৰ আৰু কিছু কিছু দুৰ্নীতিপৰায়ন কৰ্মচাৰী সেই সকলৰ লগত লগ লাগিল চোৰাংকাৰবাৰী সকল আৰু সকলোৱে মিলি কো-অপাৰেটিভক লুণ্ঠন কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। এই কো-অপাৰেটিভ বিলাকৰ ভিতৰত আছে মাৰকেটিং চচাইটি যি বিলাকক এপেন্স বেংকে টকা ধাৰে দিয়ে। তাৰ পিচত গাঁৱলীয়া ঋণদান সমবায় সমিতি আছে। য'ত চেণ্ট্ৰেল

Speech not corrected

বেংকে টকা ধাৰে দিয়ে। এই দৰে মৎস্য জীৱি সমবায়, ওৱেভাৰ সমবায় আদি নানা সমবায় আছে। এই বিলাকৰ যদি পৰ্যালোচনা কৰা যায় তেতিয়া-হ'লে দেখা যায় যে সমবায় সমিতি বিলাকৰ এক শ্ৰেণী সুবিধাভোগী লোক আছে যি সকলে এই সমবায় বিলাক নষ্ট কৰিছে। এই সমিতি বিলাক আৰম্ভ হবৰে পৰা এক যুগ হৈ গল। এই কালচোৱাত এইটো পৰিলক্ষিত হৈছে যে এই বিভাগত যিবিলাক কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ দূৰ্নীতিৰ কাৰণে আধাজীয়া অৱস্থাত কেইটামান সমবায় সমিতি বাচি আৰু প্ৰায় বিলাকেই মৰি গৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনিলে আচৰিত হব যে মাৰকেটিং চচাইটিত যি বিলাক কৰ্মকৰ্ত্তা আছে আৰু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা যি সকলৰ ওপৰত দায়িত্ব দিয়া হৈছে সেই সকলৰ ভিতৰত কোনো গাড়ীৰ মালিক হৈছে। কোনো কোনো এম্বেচেদৰ, ফিয়েট এই বিলাকৰ মালিক আৰু কোনো কোনোৰ আৰ্‌চি চি ঘৰ হৈছে। আৰু দুখীয়া মানুহ বিলাক একেবাৰেই অচল আৰু অভাৱ অনাটনৰ মাজত পেপুৱা লাগিছে। এই সম্পৰ্কতে মই কপাহ বাৰী মাৰকেটিং চচাইটিৰ কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো। এই চচাইটিৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যে চচাইটি খনৰ যিখন ডিজেল গাড়ী সেই গাড়ীৰ পাৰ্ট বিক্ৰী কৰি কৰ্মকৰ্ত্তা সকলে ভ্ৰমণ বানচ লৈছে।

এই ডিজেল গাড়ীখনৰ এতিয়ালৈকে পোৱা হিচাবমতে প্ৰায় ৩৫ হেজাৰ টকাৰ পাৰ্টচ্‌ বিক্ৰী হৈ গ'ল, আনকি তাৰ টায়াৰ পৰ্য্যন্ত বিক্ৰী হৈ গ'ল এতিয়া সেই গাড়ীখন অচল অৱস্থাত পৰি আছে। তাৰো-পৰি বহুতো কো-অপাৰেটিভৰ কথা মই ভালকৈ জানো। বহুতো ক'-অপাৰে-টিভৰ কাম-কাজ চলাব নোৱাৰাত বন্ধ হৈ আছে মোৰ সমষ্টিতে এখন ক'-অপাৰেটিভ আছে, তাত কেৰাচিন তেল হ'লচেলত বিক্ৰী কৰিবলৈ পাইছিল। তাৰ যিবিলাক তেলৰ ড্ৰাম আছিল সেইবিলাককো বিক্ৰী কৰি ভ্ৰমণৰ বানচ উলিয়াই আছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আগৰ কিছুমান পুৰণি কথা নকলেও নতুনকৈ হোৱা ফুড কৰপাৰেচনৰ কথাকে কওঁ যে—এই ফুড কৰপৰেচনত কিছুমান

ধান বনাবলৈ দিয়া হৈছিল। যি সকলে এই সমবায়ৰ ধান বনাবলৈ দিছিল তেওঁলোকে তাৰ চাউল ফুড কৰ্পোৰেচনৰ গুদামত জমা দিব লাগে। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা এটা কথা গম পালো গত ৩-১-৭৩ তাৰিখে। নগাওঁ এপেক্স মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে এপেক্স মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ ৰাইচ মিলৰ পৰা ৪৩২ কুইণ্টল ২৫ কেজি চাউল বিনা অনুমতি পত্ৰই আৰু বিনামূল্যে লৈ যায়। আচলতে তেওঁলোকে চাউল গুদামত জমা দিব লাগে, কিন্তু ফুড কৰ্পোৰেচনকতো নিদিলেই আনকি যিটো মিলৰ পৰা লৈ গৈছিল সেই মিলখনেও হিচাব দিব নোৱাৰিলে আৰু ফুড কৰ্পোৰেচনেও হিচাব দিব নোৱাৰিলে। পাছত জানিব পাৰিলো যে ফুড কৰ্পোৰেচনত এজন এনক্ৰচমেণ্ট অফিচাৰে ৪৩২ কুইণ্টল ২৫ কেজি চাউল নি কোনোবা বজাৰত বেচিছেগৈ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা গম পাইছো যে ডবকাত এখন মাৰ্কেটিং চচাইটি আছে। তাত এজন ফুড কৰ্পোৰেচন অফিচাৰে মে' মাহত ৮ হেজাৰ টকা লৈ গৈছে। মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ কেচ বুকত তাৰ হিচাব নাই। এইদৰে এই কৰ্ম্মচাৰী সকলে মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ ধন লুণ্ঠন কৰিছে আৰু কিছুমানে ওপৰতে লাখপতি হৈছে। তাৰ পাছত মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ বাবত যিবিলাক খৰচপাতি হয়, সেইবিলাকৰ হিচাব পত্ৰ প্ৰেচিডেণ্ট চেক্ৰেটাৰীৰ নামত ৰখা হয়। কিন্তু আমি জানিব পাৰিছো যে ধান কিনা সময়ত তাৰ তিনি ভাগৰ এক ভাগহে চৰকাৰৰ ঘৰলৈ হিচাব আছে। গতিকে ইয়াত যথেষ্ট সন্দেহৰ থল আছে। কাৰণ বাহিৰে বাহিৰে হাজাৰ হাজাৰ মোন ধান-চাউল কলা বজাৰত বিক্ৰী কৰিবলৈ দিয়া হয়। তাৰ ফলত চৰকাৰৰ ৰাজহ লুণ্ঠন আৰু আৰু কিছুমানে পুঁজিপতি হৈ পৰে।

আজিলৈকে ডাঙৰ ডাঙৰ মাৰ্কেটিং চচাইটি বিলাকৰ হাতত চৰকাৰে ঘেঁহু পাইকাৰী ব্যৱসায়ীক অৰ্পন কৰিছে। আগতে পাইকাৰী ব্যৱসায়ী বিলাক ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ী আছিল। এতিয়া সেইবিলাক চৰকাৰৰ হাতলৈ অহাত মই ভাল পাইছো। কিন্তু যি সকলৰ আগতে চাবচিদি আছে আৰু যি সকলৰ ডেপজিট আছিল সেইটো খৰিদদাৰ সকলক দিলেও মোনাফাকাৰী সকলে সেইবিলাক লুট কৰে। কাৰণ খাদ্যৰ পাই-

কাৰী ব্যৱসায়ী আছেই। গতিকে তেনেকুৱা যদি হয় তেনেহ'লে এইটো খালৈৰ মুখত বিৰালিৰ সোপা দিয়াৰ নিচিনা হব। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক ক'ব বিচাৰিছো—অৱশ্যে আমাৰ শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এই ক্ষেত্ৰত কোনোবা বিশেষ ব্যৱসায়ী দলৰ সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন আছে। যদি সেইটোৱেই হয় তেনেহ'লে এইটো সমৰ্থনযোগ্য নহব বুলি মই ভাবো। সেইকাৰণে মই কওঁ যে যদি সৰ্ব্বজনীন খাদ্য সমিতি মহকুমাই মহকুমাই আৰু জিলাই জিলাই গঠন কৰি দিয়া হয় আৰু যিবিলাক ক'পাৰেটিভ হব সেই বিলাকক যদি তাৰ তদাৰক কৰাৰ দায়িত্ব দিয়ে তেনেহ'লে ভাল হব আৰু এই ক'পাৰেটিভ বিভাগৰ পৰা এজন অফিচাৰ নিয়োগ কৰা হওঁক—যি জনে খাদ্য সমিতিৰ লাভ-লোকচানৰ বাবে সম্পূৰ্ণ জগৰীয়া হয়। এতিয়া বিভাগৰ অফিচাৰে ইফালে-সিফালে কৰিলেও তেওঁক জগৰীয়া কৰিবৰ কোনো ৰাস্তা নাথাকে আৰু ৰাইজৰ টকা পইচা লুণ্ঠন হৈ আছে। সেই ফালৰ পৰা মই চৰকাৰক এইটো পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো যে প্ৰত্যেক মহকুমা আৰু জিলাতেই সাৰ্ব্বজনীন খাদ্য সমিতি গঠন কৰক যাতে তাত ৰাজনৈতিক কোনো দলৰেই হাত নাথাকে। আৰু সৰ্ব্বদলীয় ভিত্তিত কৰিব লাগে।

ইয়াত যিটো ক'পাৰেটিভ বিভাগৰ কথা উল্লেখ কৰিছে তাত সৰ্বদলীয় সমিতি গঠন কৰি কাম আৰম্ভ কৰিব লাগিছিল, কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে মই জনাত কোনো লোকে কেনেকৈ ক'পাৰেটিভ চেয়াৰমেন হব পাৰে, কেনেকৈ চেক্ৰেটৰী হব পাৰে তাৰ বাবে টনা-আজোঁৰা কৰি থাকে। এই-টোৱেই যদি ইয়াৰ উদ্দেশ্য হয়, অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে জানিব বিচাৰিছো—ক'পাৰেটিভ অফিচাৰজনে ৰাইজক হেয় প্ৰতিপন্ন কৰা হব আৰু পুনৰ মুচিক ভৱ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হব। সেইফালৰ পৰা মই ক'ব বিচাৰিছো—যাতে আমাৰ খাদ্য সমিতি সৰ্বজনীন ভিত্তিত হয় আৰু যি সকলে ক'পাৰেটিভ আন্দোলন বিশ্বাস কৰে সেই সকল লোকক লৈ এই ক'পাৰেটিভ গঠন কৰিব পাৰে।

তাৰ পাছত গাঁৱলীয়া বেংকৰ কথা আলোচনা কৰা হৈছে। এই কথা মই কৃষি বিভাগৰ শিতানত আলোচনা কৰা হৈছে বাবে পুনৰোক্তি কৰিব বিচৰা নাই। মই এতিয়া উইভাৰ ক'পাৰেটিভৰ কথা ক'ব বিচা-

ৰিছো যে আমাৰ ইয়াত উইভাৰ ক'পাৰেটিভ আছে, এপেক্স উইভাৰ ক'পাৰেটিভ আছে। এই ক্ষেত্ৰত মই শুৱালকুছিলৈ গৈছিলো আৰু তাত বহুতো শিল্পায়ন চাইছিলোঁ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা অদ্ভুত কথা বৰ্তমান যুগত ভাৰতবৰ্ষত গণতন্ত্ৰ পূৰ্ণবিকাশ হোৱাৰ পিছত আৰু বৰ্তমান চৰকাৰে সমাজতন্ত্ৰৰ কথা ঘোষণা কৰাৰ পিছত যিবিলাক উইভাৰ ক'পাৰেটিভ আছে তাত যিবিলাক তাঁতিয়ে দিনে ১০-১২ ঘণ্টা কাম কৰে তেওঁলোকক মাত্ৰ দিয়া হয় তিনি টকা বা চাৰে তিন টকাকৈহে মজুৰী মাথোন। কিন্তু সেই ক'অ'পাৰেটিভ বিলাকে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা চাবচিদি পাই আছে। সেই চাব-চিদিবোৰ ক'অ'পাৰেটিভৰ মাজত বিতৰণ হৈ আছে। শিশু ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকে তাত দিনটো নাখায় কাম কৰিবলগীয়া হৈছে, অথচ সিহঁতে দিনটোৰ মজুৰী পায় দেৰ টকা বা পাঁচ সিকিহে মাথোন, সিহঁতক দুপৰীয়াৰ আহাৰ খুউৱাৰ ব্যৱস্থা তাত নাই। এইদৰেই ক'অ'পাৰেটিভ যদি দুখীয়াৰ শোষণযন্ত্ৰ হয় তেন্তে অবজ্ঞাৰ চকুৰে চোৱাৰ বাহিৰে সন্মানৰ চকুৰে চাবলৈ টান হয়। যদি প্ৰকৃততে দৰিদ্ৰ মানুহৰ কাৰণেই ক'অ'পাৰেটিভখন হয় আৰু যদি প্ৰকৃততে সংগঠন কৰিব খোজে তেন্তে প্ৰকৃত যি সকল তাঁতি সেই সকলক লৈ যেন গঠিত হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ফিচাৰী ক'অ'পাৰেটিভৰ আলোচনা ইতিমধ্যে কৰা হৈছে। ফিচাৰী ক'অ'পাৰেটিভ আচলতে ব্যক্তিগত বিষয়া সকলৰ নিজৰ কাৰণে হৈছে। দুই-এটা যে জেনুইন ক'অ'পাৰেটিভ নাই এনে কথা মই নকওঁ। এইবিলাক পুনৰ গঠন হব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ বাহিৰেও মই আন এটা কথা কওঁ। সেইটো হৈছে আমাৰ এটা ক'অ'পাৰেটিভ ইউনিয়ন আছে সেইটোৰ কাম কি মই নাজানো। চৰকাৰে বছাৰ লাখ লাখ টকা তাত খৰচ কৰিছে। মই জনা মতে কিছু লোকৰ অন্ন-বস্ত্ৰৰ সংস্থানৰ কাৰণে ক'অ'পাৰেটিভ ইউনিয়ন খন ৰাখিছে। চৰকাৰে ক'অ'পাৰেটিভ সংগঠন কৰাৰ কাৰণে যদি এই ইউনিয়ন কৰিছে তেন্তে মই চৰকাৰকে সুধিব খোজো কিমানখন ক'অ'পাৰেটিভ ৰাইজৰ সুবিধাৰ কাৰণে কৰিছে? অথচ এই ইউনিয়নে চৰকাৰৰ পৰা যথেষ্ট সাহাৰ্য্য পায়। কিন্তু আচলতে ইয়াৰ বাবে চৰকাৰে

অপব্যয় কৰাৰ বাহিৰে আন একো হোৱা নাই। গাঁৱত যি বিলাক ঋণ-দান সমবায় সমিতি আছে, গ্ৰাহক সমবায় সমিতি আছে সেইবিলাকৰ কৰ্মকৰ্তা সকলে নিজৰ হাততে কাগজ-পত্ৰ ৰাখে আৰু ঘৰতে প্ৰস্তাৱ লৈ গাৱঁৰ দুই-এজনৰ পৰা চহী আনে আৰু নতুনকৈ এধক কমিটি কৰে। এই ধৰণে যদি পুনৰ গঠন কৰা হয় তেন্তে ক'ব লাগিব—আগৰ দৰেই সুবিধাভোগী চোৰাং কাৰবাৰী সকলৰ ন্যস্ত স্বাৰ্থ জড়িত থাকিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ওপৰৰ পৰা হেঁচা দি বহুত ক'অ'পাৰেটিভ ৰাখি-বলৈ চেষ্টা কৰা হয়। এই কথা মই জানো, কাৰণ আমাৰ খাগৰিজানত এনে এটা ক'অ'পাৰেটিভ আছে। তাত এটা এধক কমিটি গঠন কৰা হৈছে, সেই এধক কমিটি হোৱা ছমাহ হৈ গ'ল আকৌ এধক কমিটি গঠন কৰিবৰ হ'ল। সঁচা-মিছা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে, শুনিছো মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰাখি থৈছে। এতিয়ালৈকে গঠন কৰা নাই আৰু অফিচাৰে মিটিং পতা নাই। এপেক্স মাৰ্কেটিং চচাইটি যিখন আছে তাত লাখ লাখ খৰচ কৰা হৈছে। গতিকে এইদৰে ওপৰৰ পৰা হেচা দি বাইজৰ যিটো বিচাৰ তাক নাকচ কৰি দিয়া হয়, এনেদৰে হ'লে ক' অ'পাৰেটিভ আন্দোলন বিফল হব। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো যে ক' অ'পাৰেটিভ যদি সচাঁকৈয়ে ৰাইজৰ কাৰণে কৰা হৈছে তেন্তে ৰাইজৰ দ্বাৰা তাক সংগঠণ কৰা হওক নহ'লে এই আন্দোলন এনেদৰে গঢ়ি উঠা সম্ভৱ নহব।

এতিয়া মই ফাৰ্মিং ক' অ'পাৰেটিভৰ কথা ক'ব খুজিছো। মই জানো ফাৰ্মিং ক' অ'পাৰেটিভ কেনেকৈ হৈছে। সেইবাৰ চিলিং আইন তৈয়াৰ হৈছিল। মোৰ সমষ্টিত ৪৩১ বিঘা মাটি থকা মালিকৰ পৰিয়ালৰ পাঁচ জনৰ নামত ক' অ'পাৰেটিভ গঠন কৰিছে। আমাৰ চামগুৰি চাৰ্কোলত এখন দৰিদ্ৰ মুছলমান ক' অ'পাৰেটিভ আছে, আচলতে সেইখন দৰিদ্ৰ মানুহৰ ক' অ'পাৰেটিভ নহয়, দৰিদ্ৰক নিধন কৰা ক' অপাৰেটিভহে। এনেকৈ ক' অপাৰেটিভে জমিদাৰ সৃষ্টি কৰিছে, লাওখোৱা টি বিজাৰ্ভত ১২ শ বিঘা মাটি জমিদাৰে চলাইছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক আবেদন কৰিছো তেখেত গৈ এবাৰ চাই আহক কেনেদৰে জমিদাৰে অন্যায় আৰু নিৰ্মম ভাবে দৰিদ্ৰক শোষণ কৰিছে। যদি এইবোৰ পুনৰ গঠন কৰা নহয়

তেন্তে অৰ্থনৈতিক আন্দোলনৰ যি চৰিত্ৰ সেই চৰিত্ৰ হ্ৰাস পাব।

এইখিনিতে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিছো।

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকলে যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে তাক মই বিৰোধীতা কৰি এই প্ৰসংগত দুআষাৰ কবলৈ বিচাৰিছো। ১৯৭৩-৭৪ চনৰ বাবে ১ কোটি ৮৩ লাখ ১৮ শ টকা সমাজৰ উন্নয়ণমূলক কাম বিলাক ব্যাপকভাবে কৰিবৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। যদিও ই অতি সামান্য টকা। ইয়াৰ এক তৃতীয় অংশ মই ভাবো কৰ্মচাৰী বিষয়া সকলৰ বেটন আৰু পাৰিতোষিক দিওঁতেই যাব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত উন্নয়ণমূলক অনুষ্ঠানবিলাকৰ বাবে ৰাইজক দিবৰ বাবে যিখিনি টকাৰ আৱশ্যক সেই খিনিৰ বাবে মোৰ পূৰ্ণ সমৰ্থন আছে। বিল্পৱমুখী আন্দোলন গঢ়ি তুলিবৰ বাবে সকলোৰে সহযোগিতাৰ আৱশ্যক। বিশেষ কৈ সমবায় বিভাগৰ যিসকল বিষয়া তেওঁলোক কৰ্মনিষ্ঠ হব লাগে। আমাৰ এটা কথা আছে যে ৰাইজৰ কামে ফটা জালে সমান। এই কথাৰ বশবৰ্তী হৈয়েই নেকি নাজানো সমবায়ৰ কাম ফটা জালৰ নিচিনাই হৈছে।

গতিকে এইখিনিতে মই চৰকাৰক এটা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। আমি যাতে সমবায় সমূহ ভালধৰণে গঢ়ি তুলিব পাৰো তাৰ কাৰণে প্ৰত্যেক জিলাতে যি সকল শিক্ষিত নিবনুৱা যুৱক আছে সেই যুৱক বিলাকক অসমৰ বাহিৰত ট্ৰেইনিং দি অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি সকলোৱেই নিৱনুৱা সমস্যাৰ কথা স্বীকাৰ কৰিছে। বহুতো ক্ষেত্ৰত আমি এই সমস্যাবোৰ সমবায়ৰ যোগেদিহে সমাধান কৰিব পাৰিম। এই মৰ্ম্মে মই এটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছো। অসমত যিমান বিলাক পেট্ৰল পাম্প আছে এতিয়ালৈ যি দেখা যায় সেইবিলাক ধনী শ্ৰেণী মানুহে ভোগ কৰিছে। তাৰ লাইচেন্স বিলাক ৰদ কৰি সমবায়ৰ যোগেদি আমাৰ নিবনুৱা ডেকা ল'ৰা বিলাকক দিব লাগে। এই বিষয়টো চৰকাৰে গভীৰ ভাবে বিবেচনা কৰিব। বৰ্ত্তমানে ঘেঁহু আৰু ঘেঁহু জাত ব্যৱসায় সমবায়ৰ ওপৰত ন্যস্ত কৰা হৈছে। অকল ঘেঁহুৱেই নহয় খাদ্য দ্ৰব্যৰ সকলোখিনি ব্যৱসায় আমাৰ সমবায় সমিতি বিলাকক দিব লাগে। অসমত আমাৰ

যিবিলাক সমবায় সমিতি আছে সেইবিলাকে আজিলৈকে নেচনেল কো-অপাৰেটিভ চচাইটিৰ যোগেদি কোনো অৰ্থ সাহায্য পোৱা নাই। ইয়াত তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যকলাপবোৰৰ বিষয়ে সমিতিবোৰৰ কোনো অৱগত নহয়। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে এইবাৰৰ পৰা আমাৰ ইয়াৰ সমবায় সমিতি বিলাকে সেই বিলাকৰ জৰিয়তে অৰ্থ সাহায্য পায় তাৰ বাবে চৰকাৰে এটা যোগাযোগৰ ব্যৱস্থা কৰি সমিতি বিলাকক সাহায্য কৰিব লাগে। এইখিনিতে মই আৰু এটা কথা উল্লেখ কৰো প্ৰধানকৈ আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে এই সমবায় সমিতিবিলাক পুনৰ গঠন কৰিবলৈ লৈছে। গতিকে আমাৰ যিবিলাক নিবনুৱা ডেকা আছে সেই সকলৰ দ্বাৰাই প্ৰধানকৈ এই সমিতি বিলাক গঠন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেতিয়াহে আমাৰ দেশৰ নিবনুৱা সমস্যা কিছুক্ষেত্ৰত ৰোধ হব বুলি ভাবো। মই আৰু বিশেষ এই বিষয়ে নকৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰি সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীৰাম শৰ্ম্মা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বৰা ডাঙৰীয়াই উত্থাপন কৰা সমবায় সমিতিৰ শিতানত অহা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো মই সমৰ্থন কৰিছো। মই ব্যক্তিগত ভাবে আৰু নীতিগত ভাবে সমবায় অন্দোলন সমৰ্থন কৰো আৰু একমাত্ৰ পুজিঁবাদী শ্ৰেণীৰ হাতৰ পৰা জনসাধাৰণক ৰক্ষা কৰাৰ মূল পন্থা এই সমবায়েই। কিন্তু আজি সমবায় বিভাগত যি বেমাৰ সোমাইছে সেই বেমাৰৰ মূল কাৰণ নিৰ্দ্ধাৰণ নকৰি যধাই-মধাই ইনজেকচন দিলেই বেমাৰ নকমে। বিশেষকৈ আজি সমবায় ইমান দুৰ্ব্বল হৈছে যে, তাৰ মূল কাৰণটো বিচাৰ কৰিব লাগিব। সমবায় দুৰ্বল হোৱা কেইবাটাও কাৰণ আছে। প্ৰধান কাৰণ হ'ল, চৰকাৰৰ যোগান বিভাগে এই সমবায়ৰ লগত একেবাৰে যোগাযোগৰ সৃষ্টি কৰা নাই। প্ৰথমতে মই মাৰ্কেটিং চচাইটিৰ কথাকে কওঁ। এই চচাইটি বিলাকত ধান লবলৈ দিয়া হৈছে। কিন্তু লগে লগে যোগান বিভাগে আলিত ভলুকা বাহঁৰ বৰশী পাতি চকিত বহি মাছ ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। তাত ডাঙৰ মাছো পৰে সৰু মাছো পৰে। সৰু মাছ বিলাক ধৰা হয় আৰু ডাঙৰ মাছবিলাকক এটা ভাগ লৈ এৰি দিয়া হয়। অৰ্থাৎ যেতিয়া ডাঙৰ ট্ৰাকবিলাক আহে তেতিয়া তেওঁলোকৰ পৰা টকা লৈ এৰি দিয়ে। আৰু যদি কেতিয়াবা ধৰিবলগীয়াও হয়

সেইটো ধৰি আনিলেও ৰাতিৰ ভিতৰতে ধান গুচি সৰিয়হ হৈ যায়। এনে ধৰণেৰে যোগান বিভাগে সমবায় বিভাগৰ লগত কোনো সমন্বয় ৰখা নাই। আৰু ইটোৱে সিটোক ভাল চকুৰে নাচায় বুলি ক'ব পাৰি। আজি আমাৰ চৰকাৰে ২৪৭৭ খন বেচা-কিনা সমিতি গঢ়াৰ কথা কৈছে। কিন্তু মই কওঁ সেই গোটেই সমিতি বিলাক উদং হৈ আছে। মই উদাহৰণ হিচাবে কওঁ যে চেনিৰ ব্যৱসায় বেচা-কিনা সমিতিক দিয়া হৈছিল তাৰ পাছত ইমান মৌমাখিয়ে ৰাতি আহি তলা খুলি বেছিভাগ চেনি মৌমাখিয়ে খায় শেষ কৰিলে। ফলত লোকচান হ'ল। তাৰ পাছত যেতিয়া ধানৰ ব্যৱসায় হাতত ললে তেতিয়া গুদামত ইমান নিগনি সোমাল যে প্ৰায়বিলাক ধান ট্ৰাকলৈ আহি নিগনিয়ে শেষ কৰি পেলালে। ফলত লোকচান হ'ল। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা তাৰ কোনো অদিটেই নহয়। তাৰ সম্পাদক সকল দুৰ্নীতি পৰায়ণ। প্ৰথমতে সম্পাদকে হয়তো ২০ কুইণ্টল ধান খালে তাৰ কোনো বিচাৰ নহ'ল, দ্বিতীয়তে ৪০ কুইণ্টল খালে তাৰো বিচাৰ নহ'ল আৰু বিচাৰ নোহোৱাৰ অজুহাত লৈ তৃতীয় বাৰ ৬০ কুইণ্টল খালে। এই বিচাৰ নোহোৱাৰ কাৰণে এই মাৰ্কেটিং চচাইটি বিলাক উদং কৰিবলৈ এটা সুবিধা হ'ল।

তাৰ পিছত চৰকাৰে ধান কিনিবলৈ বেছিকৈ টকা দিব নোৱাৰে, গতিকে নিয়ম মতে ধান লব নোৱাৰে আৰু যিখিনি লয় তাৰ বাবে ৰাইজে নিয়ম মতে টকা নাপায়, এপেক্সে টকা নিদিয়ে কাৰণ বহুতো চচাইটিক কোৱা হয় যে ৰেজিষ্টাৰ হব লাগে। আৰু তাৰ কাৰণে বহুবাৰ চিলং গুৱাহাটীলৈ অহা-যোৱা কৰিব লাগে। তাৰ পিছত নানা ৰকম কথাকৈ কৃষক সকলক ভুৱা দি থাকে। আমাৰ এই ডেৰ কোটি মানুহৰ ভিতৰত বৰ্ত্তমান ২৪৭৭ খন বেচা-কিনা সমিতি আছে। চৰকাৰৰ মতে তাৰ সদস্য সংখ্যা ২২,৯২০ জন। বে-চৰকাৰীলোকক প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছে ৭২,৬৪১ জন। এই হিচাবত সদস্যতকৈ কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা ৪৯,৭২১ জন বেছি। সমবায় আন্দোলন জনসাধাৰণৰ মাজলৈ এইদৰেই গৈছে আৰু ৫ কোটি টকা চতুৰ্থ-পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম ৩ বছৰত বেচা-কিনা সমিতিৰ যোগেদি কৃষকক দিয়া হৈছে। কিন্তু সেই টকা দুখীয়া কৃষকে পাইছেনে? মই কৈছো দুখীয়া কৃষকে পোৱা নাই - যি সকলে

বেছি চেয়াৰ লব পাৰে সেইসকলেহে তাৰ পৰা উপকৃত হৈছে। সর্ব-সাধাৰণ মানুহ তাৰ পৰা উপকৃত হোৱা নাই। আৰু এনেকৈয়ে কৃষি সমবায় সমিতিবিলাক নাইকীয়া হৈ গৈছে। যিবিলাক কৃষি সমবায় সমিতি নাইকীয়া হৈছে তাৰ কাৰণ চৰকাৰে বিচাৰ কৰিব লাগে। যিবিলাক দুখীয়া কৃষকে টকা লৈছিল সেই সকলে টকা ফিৰাই দিলে কিন্তু ধনী সম্প্ৰদায় যি সকলে সৰহভাগ ভোগ কৰিলে তেওঁলোকে পৰিশোধ কৰাৰ পৰা বিৰত আছে। ফলত গৰীব সকলে দুখ ভোগ কৰিছে। গতিকে এইবিলাকৰ অজুহাত নলৈ গৰীৱ শ্ৰেণীক কিছু টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব লাগে তাৰ পিছত হস্ত শিল্পতো বহুতো টকা দিয়া হৈছে। মই কওঁ প্ৰত্যেক অঞ্চলতে শিপিণি সকল সংগঠন কৰি একোটা সমিতি গঠন কৰি তেওঁলোকক যাবতীয় আৱশ্যকীয় সূতা আদি তেনে সমিতিৰ জৰিয়তে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেওঁলোকৰ কাৰণে এটা বেলেগ কোটা ৰাখিব লাগে এইখিনিকে কৈ মই এই কর্তন প্রস্তাৱ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীপিটাসং কোঁৱৰ—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সমবায়ৰ শিতানত অহা কর্তন প্রস্তাৱটো সমর্থন কৰি ময়ো দু-আষাৰ কবলৈ বিচাৰিছো। প্রথমতে সমবায়ৰ নামতো হব লাগে সামৰবোৱা। মানে এডোখৰ মাটিত প্রথমতে এবাৰ হাল বায় পাছত আকৌ সমান কৰিবলৈ দ্বিতীয় বাৰ সামৰ বায় আৰু আমাৰ সমবায় বিভাগে এবাৰ হাল বায় যি পায়, তাক সামৰ নিদিয়ে। এই সমবায় বিলাক গঠন কৰি চৰকাৰে কেইটা-মান টকা-পইচা দিয়ে। তাৰ পিছত সেই টকাৰে ঠিকমতে কাম হ'লনে নাই সেইটো চাবলৈ হ'লে মানুহ নাই। আঞ্চলিকত সমবায় বিভাগত থকা মানুহবিলাকক দেখিবলৈ পোৱা নাযায়, তেওঁলোকক সমবায় এখন গঠন কৰি নিবলৈ হ'লে মটৰ বা বাচৰ ভাড়া দিব লাগে। এইটোৱে ভালকৈ বুজায় যে, চৰকাৰৰ নিজৰেই সমবায়ত বিশ্বাস নাই। এই বিষয়ে চৰকাৰে কোনো গুৰুত্ব দিয়া নাই। এতিয়া পাতিছে কৃষি নিগম। তেওঁলোকে নানা ভাবে কৈছে যে এই কৃষি পাম নিগমৰ জৰি-য়তে তেওঁলোকে মানুহক খুৱাব। তাৰ পিচত চৰকাৰে নতুনকৈ সমবায় গঠন নকৰে। মানুহে যদি সমবায় গঠন কৰিব লাগে তেতিয়া হ'লে প্রথমতে ৰেজিষ্টাৰক সুধিব লাগে, তেখেতৰ হুকুম হলেহে সমবায়টো

গঠন কৰিব পাৰে। গতিকে বৰ্ত্তমানে যিখিনি সমবায় আছে তাকো মষিমূৰ কৰিবলৈহে বিচাৰিছে। মহোদয়, মই উইভিং চচাইটিৰ বিষয়ে কম। এই চচাইটি দুবিধ। এবিধ হ'ল উইভিং চচাইটি আনবিধ হ'ল কো-অপাৰেটিভ উইভিং চচাইটি। কো-অপাৰেটিভ উইভিং চচাইটিত এজন হেণ্ডলুম অফিচাৰ আছে। তেওঁ মাজে মাজে গাঁৱলৈ যায় আৰু ৰাইজক কয়, টকা লাগেনে নালাগে? যদি লাগে দৰ্খাস্ত দিয়ক কিন্তু টকা মোৰো আধা তোমাৰো আধা। এইখিনিতে এটা উদাহৰণ দিবলৈ বিচাৰিছো।

এটা উদাহৰণ মনলৈ আহিছে। এসময়ত এজন পুৰোহিত গাঁৱৰ এজন মানুহৰ ঘৰলৈ কিবা সকাম কৰিবলৈ গৈছিল। যাওঁতে তেওঁ সেই মানুহজনৰ চোতালতে এটা কাছ পৰি থকা দেখিলে। সেই কাছ দেখি পুৰোহিতৰ খাবলৈ মন গ'ল। সেইকাৰণে তেওঁ যেতিয়া কাম আৰম্ভ কৰিলে তেতিয়া মন্ত্ৰপাঠ কৰাৰ মাজতে এই বুলি মন্ত্ৰ গাবলৈ ধৰিলে যে,

"গৰ্ত্ত মধ্যে কশ্যপং তোৰো অৰ্দ্ধং মোৰো অৰ্দ্ধং"

এনে এটা ব্যৱস্থাই আজি চলিছে। এটা গ্ৰাণ্টৰ টকা নিবলৈ ৫।৬ বাৰকৈ আহিব লাগে। যদি প্ৰকৃততে সমবায় কৰিবলৈ যত্ন কৰিলেহেঁতেন তেতিয়া হলে যি সমবায় আছে তাৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিলেহেঁতেন।

"আছে গৰু নবয় হাল, হোৱাতকৈ নোহোৱাই ভাল"। সমবায় গঠন কৰিবলৈ যদি গাড়ীৰে লৈ যাব লাগে তেন্তে সেই সমবায় গঠন কৰাৰ লাভ কি? শেষত মই ইয়াকে জনাও যে, আমাৰ তাত কিছুমান ডেকা ল'ৰাই ঠায়ে ঠায়ে সমবায় সমিতি একোটা খুলিছে আৰু তাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে কিছুমান চিনেমা হল খুলিব। এতিয়া সেই চিনেমা হল বিলাক সাজিবৰ কাৰণে টকাৰ দৰ্খাস্ত দিছে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে সেই বিষয়ে কি কৰে, নহলে দুই লাখ কৰি টকা দিয়ক তাৰে তেওঁলোকৰ ডেকা সকলৰ বহুতো কামত আহিব। তাৰ পিচত মৰাপাট আৰু ধানৰ মোচন সময়ত চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ জৰিয়তে টকা দিয়া হয়। তাতো তেওঁলোকক সন্তুষ্ট কৰিব লগা হয়। তেওঁলোকে টকা পালেহে মোচনত সময়মতে টকা পায়। নহলে সময়মতে টকা নাপায়। আৰু সেই কাৰণে প্ৰধানকৈ সমবায় আন্দোলনটো ধ্বংস হৈ যাব ধৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি সোণাপুৰ অঞ্চলত দেখিছো ৪০-৫০ গৰাকী মানুহে কুৱা পুতি থাকে। এইটো কোনো ৰেজিষ্টাৰ্ড চচাইটি নহয়, এইটো ভলুনটাৰী অৰ্গানাইজেচন। ইয়াত কোনো গ্ৰাণ্টও দিয়া হোৱা নাই। আমাৰ মৰিগাওঁত ১৫ জন মানুহ লগলাগি এখন সমবায় কৰিছে। নিজৰ ঘৈণীয়েক, ল'ৰা-ছোৱালী আৰু নাতি-পুতিক লৈ। আনহাতে মিকিৰ পাহাৰত এখন সমবায় আছে, নিজৰ পৰিয়ালৰ ৬০-৭০ জন মানুহৰ ভিতৰতে কিন্তু এই সমবায় বিলাকে চৰকাৰৰ পৰা অনুদান আদি পায়ে আছে। এইবিলাক সমবায় তনকিয়াল সমবায়, একেবাৰে ৰেডিজ' তুমহলীয়া ঘৰ-দুৱাৰ আৰু টেক্সি আদি কিনি আনন্দেৰে আছে। গতিকে মই শেষত কব খুজিছো এনেকুৱা সমবায় সমিতি বিলাক মযিমূৰ কৰক নতুনকৈ সমবায় গঠন কৰক নহলে এই কাম নোহোৱা মানুহখিনিক পইচা দিয়াত মই নাই। সেই কাৰণে মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা—অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুষাৰমান কব খুজিছো। প্ৰথমতে আমাৰ এই সমবায় অনুষ্ঠানটি অৰ্থনৈতিক অনুষ্ঠান নহৈ ৰাজনৈতিক অনুষ্ঠানলৈ পৰিবৰ্ত্তন হৈছে। ফলত যি অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰা হয় বা যি আশাৰে অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে সেই আশা ফলবৰ্তী হোৱা নাই। চাৰিওফালে সমবায় অনুষ্ঠান বিলাক দূৰ্নীতিৰ কেন্দ্ৰ হৈ পৰিছে। এনেকুৱা এটা সমবায় অনুষ্ঠান নাই যিটো অনুষ্ঠানে ৰাইজৰ ওচৰত নিকা হিচাবে ধৰা দিব পাৰিছে। আপুনি আচৰিত হব অসমৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ সমবায় অনুষ্ঠান সমুহ পৰিদৰ্শন কৰা ভাগ্যত ঘটিছিল কিন্তু প্ৰত্যেকখন অনুষ্ঠানেই দেখিলো যে দূৰ্নীতিপৰায়ণ, হয় চুৰি নহয় অন্য কিবাপথ অৱলম্বন কৰিছে। ১৯৬৯-৭০ চনৰ অডিট ৰিপোৰ্টত আমাৰ ৰাজ্যৰ সমবায় আন্দোলন বিষয়ে এটা আভাষ দিছে সেই আভাষ মতে এইটো প্ৰমান হয় যে অসমত যি সমবায় আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল কৃষকৰ মঙ্গলৰ কাৰণে তাক মুষ্টিমেয় ৰাজনৈতিক চক্ৰান্তই ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিছে। ভাৰতবৰ্ষৰ বহুতো ৰাজ্যত সমবায় আন্দোলন গা কৰি উঠিছে। পাঞ্জাব, মহাৰাষ্ট্ৰ, কেৰেলা, তামিলনাড়ু আদি ৰাজ্য বিলাকত সমবায় আন্দোলনে গা কৰি উঠিছে কিন্তু যি আভাষাৰে অসমত সমবায় আন্দোলন প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল সেই আভাষ ফলবতি হোৱা দূৰৰ কথা

Speech not corrected

এই সমবায়ে ৰাইজক আৰু বেছি দুখকষ্টলৈ ঠেলি দিছে। ৰাইজৰ আশা আকাংখ্যা এই সমবায়ৰ যোগেদি প্ৰস্ফুতিত হোৱা নাই বৰং ৰাইজৰ আশা আকাংখ্যা মষিমুৰ কৰি দিয়া হৈছে। এতিয়া কথা হ'ল তাৰ কাৰণ কি? ৰাজ্য চৰকাৰে সমবায়ৰ ভিত্তিত ৰাইজৰ পৰা যি সহায় সহযোগ আহ্বান কৰিছে এই ক্ষেত্ৰত মুখ্যমন্ত্ৰী বা অন্যান্য বিষয়াবৰ্গই যি বিবৃতি দিছে সেইবিলাক ৰাজনৈতিক ভিত্তিত চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে। চৰকাৰে আজি কংগ্ৰেছৰ ঢোলকল নেতৃস্থানীয় লোক সকলক এই অনুষ্ঠান সমুহৰ চেয়াৰমেন পাতিছে। তেওঁলোকৰ সমবায়ৰ প্ৰতি কোনো অভিজ্ঞতা নাই। প্ৰত্যেক অনুষ্ঠানে তেনেধৰণে খাই-লৈ এই সমবায় আন্দোলন মষিমুৰ কৰিছে। নৈতিক স্বাৰ্থৰ কাৰণে গোটেই আন্দোলনটো ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, পৰ্য্যালোচনা কৰি চালে দেখা যায় ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত সমবায় আন্দোলনৰ ক্ষেত্ৰত অসমেই পিচপৰি আছে। ইয়াৰ কাৰণ বিলাক ভালকৈ বিশ্লেষণ কৰি চোৱা নাই। আজি আমাৰ সচিবালয় আছে, ডেপুটি ৰেজিষ্টাৰ আছে, এচিষ্টেণ্ট ৰেজিষ্টাৰ আছে, ইমানবিলাক অনুষ্ঠান থকা স্বত্বেও সমবায় আন্দোলনক প্ৰকৃত গঢ় দিব পৰা নাই। আমি আজি যদি ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য দেশলৈ চাওঁ অসমেই সমবায়ৰ ক্ষেত্ৰত কৃতকাৰ্য্য হব পৰা নাই। এই অনুষ্ঠান ১৯৫৪ চনৰ পৰাই স্থবিৰ হৈ আছে। মই আগতে উল্লেখ কৰামতে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য প্ৰদেশ বিলাক ইতিমধ্যে বহুত আগবাঢ়ি গৈছে। কিন্তু দুখৰ কথা আমি আগেয়ে এই আন্দোলন আৰম্ভ কৰিও পিচপৰি আছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যিটো ঋণ দিয়াৰ প্ৰচেষ্টা সেইটোৱেই ভুল। আমাৰ যি কৃষিমুখী মনোভাব এইটো সজিব কৰি ৰাখিবলৈ যদি কৃষকৰ মানদণ্ড এই সমবায়ৰ যোগেদি উন্নত কৰিব নোৱাৰো তেতিয়াহলে কেতিয়াও সমবায় আন্দোলনত কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সমবায় আন্দোলনত মই আচৰিত হৈছো যে আমাৰ দেশত বোধকৰো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় আৰু আপুনিও নিজেই দেখিছে যে আজি দেশৰ ভিতৰত সমবায় আন্দোলন কোনো ঠাইতেই ভাল হৈ উঠিব পৰা নাই আৰু কোনো কোনো ঠাইত অইল ইণ্ডিয়াই তুলিয়াজানত এটা সমবায়

প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে, অ'-এন-জি-চিয়ে কৰিছে ডিগবৈত আৰু এ-অ'-চি য়ে সমবায় প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে কিন্তু যিমান ধুনীয়াকৈ চলাইছে সকলো ধৰণৰ মানুহকেই সহায় সহযোগ দিছে সুবিধা দিছে। কম মূল্যত বস্তু বাহানি যোগান ধৰিছে আৰু অন্যান্য আন মানুহকো সুবিধা দিছে কো-অপাৰেটিভৰ যোগেদি কিন্তু আমি কিয় নোৱাৰো। তাত যিবিলাক মানুহ আছে যি বিলাকে ইমান ধুনীয়াকৈ সমবায় চলাইছে সেই সকলো মানুহ, আমাৰ দেশৰ মানুহ। আমাৰ নিচিনাই মানুহ। আমাৰ প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে কেৰোণ কি ক'ত আছে, সেই কেৰোণ ইয়াৰ মুল কথা হ'ল টকা বেছি পোৱাৰ হেপাহ। কোনো এজন বিষয়াই অলপ টকা হাত বাত কৰিব পাৰিলেই মনোভাৱ সলনি হৈ যায়। আমাৰ নিচিনা মানুহ, বিষয়া আনকি নেতৃস্থানীয় লোক যিয়েই নহওক আমি সকলোৱে নৈতিকতাৰ কথা কওঁ, কিন্তু সমবায় আন্দোলন যে ব্যৰ্থ হৈছে ইয়েই প্ৰমাণ কৰি দিছে যে আমাৰ নৈতিকতা কিমান নিম্নস্তৰলৈ নামি গৈছে। কিমান তলতে পৰি আছে। আমি আজি নৈতিকতাৰ কথা কৈ আমাৰ দেশৰ সাধাৰণ মানুহ বিলাকক ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি পঠিয়াইছো। তাৰ প্ৰমাণ হ'ল এই সমবায় আন্দোলন।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭০ চনৰ কাৰণে সমবায়ৰ পৰা বেংকৰ ধাৰ দিয়াৰ কথা আছিল ৩৩৮৯ টকা। আমাৰ ইয়াত ১৮ টা শাখা বেংক আছে ঋণ দিয়াৰ কাৰণে কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয় এই শাখা বিলাকো সকলো ঠাইতে নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে গোৱালপাৰাত শাখা নাই। আজি দেশখনৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰিবলৈ হলে আমাৰ যিটো আৰ্থিক মানদণ্ড তাক সমান ভাৱে আগবঢ়াই আৰ্থিক অক্ষমতা যদি দূৰ কৰিবলৈ হয় তেন্তে সকলোকে সমানে আগবঢ়াই সমান ধৰণৰ অৱস্থা কৰা দৰকাৰ। ১৯৭০ চনৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা মাত্ৰ এক লাখ টকা মাথোন আগবঢ়াইছে। ইমান বিলাক প্ৰতিষ্ঠান আছে অথচ ঋণ আগবঢ়াইছে মাত্ৰ এক লাখ টকা। তাৰ মানে বুজা যায় এই অনুষ্ঠান সমূহে আচলতে কাম কৰিব পৰা নাই। তাৰ পিচত যিবিলাক এপেন্স মাৰ্কেটিং কমিটি আছে সেই বিলাক গঠন কৰা হৈছে যদিও আমাৰ সহকৰ্মী সকলে কোৱাৰ দৰে ৰাজনৈতিক ভাৱে সেইবিলাক সংগঠন কৰা হৈছে। ইয়াৰ

অৰ্থনৈতিক দিশটো আজি চৰকাৰে অথবা শাসন যন্ত্ৰই চোৱা নাই। ফলত আজি ৰাজনৈতিক দীঘল চোলা পিন্ধি কংগ্ৰেছী আৰু আন আন দেশকৰ্মী হৈ দেখুৱাইছে। কিয়নো দীঘল চোলা পিন্ধিলেই চাৰ্টিফিকেট পোৱা হয় মন্ত্ৰী বা দেশকৰ্মী অথবা সমাজকৰ্মী বুলি। মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াকো ভৰাই দিয়ে আৰু ভৰাই দিয়াৰ ফলত আজি সমবায় সমিতি গঠন কৰাৰ যি মহান উদ্দেশ্য আছিল সেই মহান উদ্দেশ্য ফলৱতী হব পৰা নাই। ব্যৰ্থ হৈছে গোটেই বিলাক সমবায়। আনহাত আপুনি যদি চায় ১৯৬৬-৬৭ চনত ঋণ দিছিল ১৬৭ লাখ টকা, ১৯৬৭-৬৮ চনত ২২৫ লাখ টকা, ১৯৬৮-৬৯ চনত ২৮১ লাখ টকা, ১৯৬৯-৭০ চনত ১১৭ লাখ টকা আৰু ১৯৭১-৭২ চনত ২৭৭ লাখ টকা দিছে। সেই কাৰণেই আমি যি লক্ষ্য কৰিছিলো বছৰটোৰ শেষত সেই লক্ষ্যত উপনীত হব পৰা নাই। তাৰ পিচত ঋণ দিয়া হ'ল ১৯৬৮-৬৯ চনত ৩·৩৩ লাখ টকা, ১৯৬৯-৭০ চনত ৯০·৬৩ লাখ টকা ১৯৭১-৭২ চনত আমাৰ লক্ষ্য আছিল ৫১ লাখ টকা কিন্তু আজিলৈকে সেই লক্ষ্যত ২৫ লাখ টকাহে দিলে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আজি আমাৰ দেশৰ দুখীয়া জনসাধাৰণক ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি পঠিয়াইছো। সেই কাৰণেই কব খুজিছো এপেক্স মাৰ্কেটিং চোচাইটি যি খন আছে মই হিচাব পৰি 'অথেন্‌টিক্' ভাৱে কব খুজিছো যে যোগান বিভাগৰ ষড়যন্ত্ৰই হওক বা অন্য ধৰণৰ স্বাৰ্থন্বেষী লোকৰ প্ৰৰোচনাত পৰিয়েই হওক এপেক্স মাৰ্কেটিংৰ যি উদ্দেশ্য আছিল সেই উদ্দেশ্যত উপনীত হব পৰা নাই। বৰং দিনক দিনে লোকচানহে কৰি আছে। আৰু শেষত গৈ এনে এটা অৱস্থাত উপনীত হৈছে যে এপেক্স মাৰ্কেটিং সম্পূৰ্ণ ভাৱে ধ্বংস হৈ যাব। কন্‌জিউমাৰ্চ কোঅপাৰেটিভ দেখা গৈছে। তাতো হয় লোকচান অথবা মিচ্‌এপ্ৰোপ্ৰিয়েচন, নহয় হিচাব নাই, নতুবা চুৰি ডকাইটি কৰিছে। যদি লিষ্ট লাগে সদনত দাঙি ধৰিব পাৰো কিন্তু সময়ৰ অভাৱৰ কাৰণে এইখিনি কথা বিশেষ ভাৱে উল্লেখ কৰিব খোজো আৰু এইটোৰ উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো। এই গোটেই বিলাক পৰিস্থিতি আমাৰ পি-এ-চিৰ তৰফৰ পৰা আঙুলিয়াই দিয়া হৈছে কিন্তু তাৰ আজিলৈ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই।

Officers who are found responsible for this misappropriation ৰ বিপক্ষে। কোনো এক্সচন লোৱা হোৱা নাই। তাৰ পিচত অধ্যক্ষ মহোদয়, সহায়িকা খোলা হ'ল লাখে লাখে টকা মাৰিলে সহায়িকাৰ কৰ্মকৰ্ত্তাই। আৰু উধাও হ'ল কিন্তু তেওঁৰ কোনো একো নহ'ল মাত্ৰ ইয়াৰ কাৰণে প্ৰমোচন পালে পুৰস্কাৰ হিচাবে। ইয়াতকৈ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা আৰু আন একোৱেই হব নোৱাৰে। দুইজন বিষয়াই ৰাইজৰ টকা-পইচা সৰ্ব্বস্বান্ত কৰি ৰাইজক ঠগ কৰি গুচি গ'ল আৰু আজিলৈ তাৰ একো তদন্ত কৰা নহ'ল। কোনো ধৰণৰ বিষয়াৰ ওপৰত কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। তাৰ পিচত আৰু এটা চাবষ্টিটিউট খুলিছে আৰু সেইটোও সেই একে অৱস্থাপ্ৰাপ্ত হৈছে। আমাৰ চৰকাৰে আজি য'তেই হাত দিয়ে তাতেই পিচলি যায়। কালি আমাৰ মাননীয় সদস্য পিটসিং কোঁৱৰ ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে হাৰিয়াদিয়া কৰপোৰেচন চলি আছিল আৰু এতিয়াও চলি আছে, পূৰ্ব্বপুৰুষৰ দিনৰ পৰাই তাত কোনো দুৰ্নীতি নাছিল কিন্তু চৰকাৰে হাত দিয়াৰ লগে লগে দুৰ্নীতি সোমাই পৰিল। সহায়িকাৰ কি অৱস্থা হৈছে আমি সকলোৱে দেখিবলৈ পাইছো। এই অনুষ্ঠানটো বস্তু-বাহানি খুটুক-খাটাককৈ ইটো-সিটোকৈ, এডেও দুদেও লোটা নিয়াৰ চেওৰ নিচিনাকৈ যেতিয়াই হাত দিলে তেতিয়াই দেৱলীয়া হয়। চৰকাৰ হ'ল দেৱলীয়া চৰকাৰ। কোনো ক্ষেত্ৰতেই উন্নতি কৰিব নোৱাৰে। যিটোতেই হাত দিয়ে সেইটোৱেই দেৱলীয়া কৰে। কিন্তু দেৱলীয়া কৰণৰ কাৰণে মই সম্পূৰ্ণৰূপে জগৰীয়া কৰিব খোজো এই চৰকাৰক। তাৰ লগতে আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে চৰকাৰৰ যিটো যন্ত্ৰ সেই যন্ত্ৰটোৰ দিনত আজি একোটাইত চোচাইটিৰ একোটাইত কৰপোৰেচন ৰাতিটোৰ ভিতৰতে ফৰ্ম কৰে। এই বিলাক 'বগাচ' কৰপোৰেচন। তাৰ উদাহৰণ যোৰহাটতেই বহুত আছে। এই সম্পৰ্কে এই ব্যৰ্থতাৰ কাৰণে মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে এটা অনাস্থা প্ৰস্তাৱ আনিছিলো। ৰাতিটোৰ ভিতৰতে ৬-৭ টা কৰপোৰেচন খুলিছে। আৰু যদি ৰাইজে কিবা কাৰণত ইচ্ছা কৰি কৰপোৰেচন কৰাৰ ইচ্ছা কৰে তেন্তে এচিচ্‌টেণ্ট ৰেজিষ্টাৰৰ ওচৰলৈ গলে কয় ডেপুটি ৰেজিষ্টাৰৰ কথা আৰু ডেপুটি ৰেজিষ্টাৰৰ ওচৰলৈ গলে কয় ৰেজিষ্টাৰৰ কথা। কাগজ লৈ ঘূৰি ফুৰিব-

লগীয়া হয়। তেওঁলোকে ডেপুটি ৰেজিষ্টাৰৰ কথা শুনিব নে এ-চি-অ'ৰ কথা শুনিব নে ডি-চি-অ'ৰ কথা শুনিব কি কৰিব তেওঁলোকে। আনকি কৰপোৰেচন গঠন কৰিবলৈ এই চৰকাৰে বিষয়া সকলক টেক্সি ভাড়া কৰি টেক্সি ধৰি নিয়াৰ কথাও আছে। মই জনাৰ পাৰো। উদাহৰণ মোৰ হাতত আছে। ইয়াৰ প্ৰমাণ আছে। কিন্তু ইয়াত চৰকাৰৰ কোনো কৰ্ত্তৃত্ব নাই। ৰাইজে অহা-যোৱা কৰি শেষত তেওঁলোকৰ হতাশা আছে নিৰাশ হয় আৰু কৰপোৰেচন আন্দোলন এনেকৈ ধ্বংস হয় এই বিলাক কথাত কাৰো মাত নাই। আজি 'বগাচ' কো-অপাৰেটিভ বহুত চলি আছে। মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো এই বিলাক কথালৈ। মই কব খুজিছো যে যদি চৰকাৰে যিবিলাক আনস্ক্ৰুপুলাচ বিষয়া আছে সেই বিলাকক দালালৰ লগত সহযোগ কৰি কো-অপাৰে-টিভৰ উদ্দেশ্যই ধ্বংস কৰি দিছে। দুৰ্নীতিক প্ৰশ্ৰয় দিছে। যদি এই বিলাক আঁতৰাব নোৱাৰে তেনেহলে যি মহান উদ্দেশ্য লৈ কো-অপা-ৰেটিভ গঠন কৰিবলৈ আগবঢ়া হৈছে, সমবায় আন্দোলনত যি কথা কোৱা হৈছে সেই মহান উদ্দেশ্য ফলৱতী হব নোৱাৰে। এইটো ফলৱতী কৰিবলৈ হলে দালাল বিলাকক আঁতৰাব লাগিব দ্বিধাহীন ভাবে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলাক প্ৰমাণিত কথা। আজি আমিয়েই ৰাইজক ধ্বংসৰ মুখলৈ ঠেলি দিছো। ৰাইজক আমি ধ্বংস কৰিছো। ৰাইজক আও পথে পৰিচালিত কৰিছো আমিয়েই। চিঞঁৰি চিঞঁৰি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যিমানেই কথা নকওক আমি ইয়াত যিমানেই বক্তৃতা নিদিও, ডাঙৰ ডাঙৰ কথাৰে বক্তৃতা দিলে ৰব বৰ হৰফেৰে কালিলৈ মোৰ বক্তৃতা পেপাৰত ওলাব, প্ৰকাশ পাব সিমানেই। আৰু ই ভাতেই শেষ হব, এই দুৰ্নীতিক আমিয়েই প্ৰশ্ৰয় দিছো। উদাহৰণ স্বৰূপে ডিব্ৰুগড় কো-অপাৰেটিভ কনজিউমাৰৰ হ'লচেল যিখন আছিল তাৰ সভাপতি আছিল এজন বিশেষ ব্যক্তি। তাৰ পিচত যোতয়া হিচাব-পত্ৰ কৰা হৈছিল অকল চাউলতেই, অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেত ধৰা পৰিছিল অকল চাউলতেই পঞ্চাশ হাজাৰ আঠাইশ টকা চৌষষ্টি পইচা পকেটত সোমাইছে কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো ব্যৱস্থা এই চৰকাৰে নকৰিলে সেইজন এজন বিখ্যাত ৰাজনীতিবিদ। মই সুধিব বিচাৰিছো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক

যে তেখেতে তেনে এজন সহকৰ্মী লৈ কেনেকৈ সমবায় আন্দোলন সফল কৰিম বুলি বিশ্বাস কৰিছে। যিজন সহকৰ্মী লৈ সমবায় আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰিছে, য'ত সেইজন লোকো ইন্‌ভল্‌ভ আছে যদি আমিয়েই সেই বিলাক কৰি থাকো তেন্তে আমি ৰাইজক কি পৰামৰ্শ দিম ? কি বুলি উৎসাহ উদ্দীপনা যোগাম এই সমবায় আন্দোলন কৃতকাৰ্য্য কৰি তুলিবলৈ, সফল কৰি তুলিবলৈ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা উদাহৰণ এই ক্ষেত্ৰত দাঙি ধৰিব বিচাৰিছোঁ। সেইটো হ'ল তাত এজন 'এক্সিকিউটিভ' ইঞ্জিনিয়াৰক লৈ কাম কৰা হৈছিল, তেখেত এনে ধৰণৰ মানুহ যে ১০ হাজাৰ টকা বেচিকৈ পে' লৈছে, কিন্তু তেওঁৰ ওপৰত উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব লাগে বুলি চৰকাৰক জনোৱা স্বত্বেও আৰু মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক নিবেদন কৰা স্বত্বেও চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা নললে, ফলত সেই যুৱক জনে যি জনক সেই সমিতিৰ সভাপতি হিচাবে নিয়োগ কৰিছিল তেওঁ নানা আপত্তি দৰ্শাই সেই পদৰ পৰা পদত্যাগ কৰিলে। পিছত তেওঁক তেজপুৰলৈ গুৱাহাটীৰ পৰা ট্ৰেন্সফাৰ কৰিলে, তেওঁতো ১০ হাজাৰ টকা বেচি পালেই তাৰ লগতে প্ৰায় ৫০ হাজাৰ টকা চাউলৰ দাম তেওঁৰ পকেটত সোমাল কিন্তু চৰকাৰে কোনো বিচাৰ সেই মানুহজনৰ ওপৰত নললে। আৰু তেতিয়া হলে এই দেশখনে আৰু কি আশা কৰিব পাৰে ?

থিক সেই ধৰণে আৰু এখন 'বগাচ ক'অপাৰেটিভ চচাইটি' আছে সেইখন হ'ল 'মালৌ' সমবায় সমিতি। তাত এতিয়াও মাটি বিতৰণ কৰিয়েই আছে, কিন্তু উপায়ুক্তই বাৰ বাৰ চৰকাৰলৈ লিখি আছে যে সেইখন সমবায় সমিতি 'জেনুইন' নহয়, আৰু সেই মানুহজনেই যিজন এই সমিতিৰ লগত জড়িত তেওঁ এডবা মাটিকে ১৭ বাৰ বেচিছে অথচ সেই সমিতিখন তেওঁৰ নেতৃত্বতেই চলি আছে, তেওঁ তাত জমিদাৰী চলাইছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেচি সময় নলও, মই বিচাৰো সমবায় আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ আম বেচি যত্নপৰ হব লাগিব দেশৰ তথা ৰাইজৰ মঙ্গল সাধন কৰিবলৈ আৰু আমাৰ কৃষক শ্ৰেণীৰ মঙ্গল সাধন কৰাৰ উদ্দেশ্যে। আজি শৰৎ সিংহক, তুলাল বৰুৱাক বা গৌৰীশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্যক সমবায় নালাগে, লাগে কাক যি সকল আমাৰ গাঁৱৰ মানুহ,

যি সকলে অৰ্দ্ধহাৰে অনাহাৰে জীৱন যাপন কৰিবলগীয়া হৈছে সেই সকলক, কিন্তু আজি আমি ৰাইজক ফাকি দিছোঁ, ৰাইজক প্ৰৱঞ্চনা কৰিছোঁ, কিমান দিন আৰু আমি তেওঁলোকক ফাকি দিম। আজি গৰিৱী হাটাও নহয় আমাৰ ৰাইজৰ মাজৰ পৰা গৰীব সকলে নিজেই আমাক হটাবলৈ আগবঢ়ি আহিব। সেই সকলৰৈ আমাৰ চৰকাৰে ভবা উচিত আছিল কিন্তু আজি আমি কি দেখিছোঁ, সমবায় আন্দোলনে আমাৰ দুখীয়া ৰাইজৰ মঙ্গল সাধন কৰাত একেবাৰে ব্যৰ্থ হৈছে। সেই কাৰণেই এই সদনত যি মঞ্জুৰি দাবী কৰা হৈছে তাক মই বিৰোধিতা কৰিছোঁ।

শ্ৰীবিজয় চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সমবায়ৰ শিতানত যি মঞ্জুৰি বিচৰা হৈছে, এই মঞ্জুৰীৰ সপক্ষে মই দুষাৰমান কবলৈ বিচাৰিছোঁ। অৰ্থ নৈতিক কাৰ্য্যসূচীৰ আলমত সমবায় আন্দোলনৰ সূচনা। দৰাচলতে কৰলৈ গলে ইউৰোপ আৰু ইংলণ্ডত শিল্প বিপ্লৱৰ সূচনা হোৱাৰ লগে লগে কৃষক আৰু কৃষি বনুৱা সকলে জীৱিকাৰ উপায় বিচাৰি আৰু মূলধন গঠন কৰিবলৈ হাবাথুৰী খাই ঘূৰি ফুৰি যেতিয়া কোনো উপায় নাপালে থিক তেনে এটা সময়তে মহামতি 'ৰাইফেজন' চাহাবে ইংলণ্ডত গৰীব খেতিয়কৰ মাজত এই আন্দোলনৰ সূচনা কৰে, থিক তেনেকৈয়ে ইটালীত মহামতি 'ডিলিট্‌জ্‌' চাহাবে আৰু জাপানত 'নিনোসীয়া শান্তাকুৰে' এই আন্দোলন আৰম্ভ কৰে। এই হ'ল সমবায় আন্দোলনৰ সূচনাৰ কথা।

সমবায় আন্দোলনটো হ'ল পদদলীত গৰীব শ্ৰেণীৰ মাজত সমাজৰ আৰু সমূহীয়া ৰাইজৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক দিশটোৰ উন্নতি সাধন কৰা। কিন্তু সেই সমবায় আন্দোলনটো যদি ৰাজনৈতিক কৰ্ত্তৃত্ব প্ৰৱণতাৰ বিষয়বস্তু হৈ পৰে, তেতিয়াহলে ইয়াত বিভ্ৰাট সৃষ্টি হোৱাতো একো অসম্ভৱ কথা নহয়। আমাৰ অসমতো সমবায়ৰ সূচনা হ'ল। এই সদনতে আমাৰ বিৰোধী দলৰ মাননীয় সদস্য সকলে ঐকান্তিকতাৰে কৈছে যে সমবায় আন্দোলন আৰু সেই আন্দোলনৰ উত্তৰোত্তৰ উন্নতি সাধন কৰাত তেখেত সকলে সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন কৰে।

বৰ্ত্তমান সমবায় আন্দোলনত যি কেৰোণ সোমাইছে, তাক আমি

এটা জাতীয় সমস্যা বা ৰাষ্ট্ৰীয় সমস্যা ৰূপে লবলগীয়া হৈছে। সমবায় অনুষ্ঠান গঢ়ি পুঁজি গঠন কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ যিখিনি মানসিক চেষ্টা থকা উচিত আছিল সেই চেষ্টা নোহোৱা যেন লাগে।

অৰ্থনৈতিক দিশৰ ফালৰ পৰা চাবলৈ গ'লে পুঁজি গঠন বা মূলধন গঠন কৰাৰ কাৰণে আমি যেনেভাবে আগবাঢ়ি আহিব লাগিছিল সেই হিচাবে আগবাঢ়িব পৰা নাই বা আগবাঢ়ি অহাৰ পৰা আতৰি আছো। ফলস্বৰূপে ভিন ভিন ক্ষেত্ৰত ভিন ভিন ৰূপ লৈ আমাৰ মনৰ ভিতৰত থকা কদাকাৰ আসক্তি সমূহে সমবায় আন্দোলনক গ্ৰাস কৰিবলৈ অগ্ৰণি হৈছে।

আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰ মাননীয় সদস্য সকলে যিবিলাক ঘটনাৰ আলোচনা কৰিছে সেই ঘটনাবোৰ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত অতিৰঞ্জিত হব পাৰে কিন্তু তাৰ মূলত যে সত্যতা নাই সেইটো নহবও পাৰে। এই কথাটো সত্য যে আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰেই হওঁক বা চৰকাৰী পক্ষৰেই হওঁক সকলো মানুহে সমবায় আন্দোলন সুদৃঢ় কৰিবলৈ বিচাৰে, কিন্তু আসুৰিক প্ৰবৃত্তিয়ে আজি আমাৰ দৈৱ প্ৰবৃত্তিক গ্ৰাস কৰিবৰ উপক্ৰম কৰিছে, গতিকে এই বিষয়ে বিশেষভাৱে চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন আহি পৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সমবায় আন্দোলনৰ যি এনাজৰী টনা হৈছে সেই এনাজৰী ডাল নিচিঙাকৈ ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। ১৯৩০ চনত সমবায় আন্দোলন আৰম্ভ হোৱাৰ সময়ত অসমৰ বেলেগ বেলেগ ঠাইত আছিল নে নাই মই কব নোৱাৰোঁ কিন্তু আমাৰ তেজপুৰ মহকুমা এলেকাত 'লক্ষ্মী-ভঁড়াল' স্থাপন কৰা হৈছিল। ৰাইজে গোট খাই সকলোৱে দুই-এমোন ধান তাত জমা কৰিছিল আৰু দুৰ্ভিক্ষৰ সময়ত তাৰ পৰাই ধান নি প্ৰকৃত অভাৱগ্ৰস্ত সকলক কিছু সকাহ দিয়াৰ এটা নিয়ম আছিল। সেই নিয়ম আজিও চলি আছে। দুৰ্দিনৰ সময়ত খেতিয়কে সেই লক্ষ্মী-ভঁড়ালৰ পৰাই ধান পাইছে আৰু তাৰ মূল ধনৰ পৰাই ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান আদি গঢ়ি লৈ উঠিছে। কিন্তু আজি সমবায় আন্দোলনৰ যি কাৰ্য্যসূচী দেখা পাইছোঁ আৰু

চৰকাৰেও যি ভাৱে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ গৈছে তাত কৰবাত নিশ্চয় কিবা দোষ আদি হৈছে, যাৰ ফলত এই সমবায় আন্দোলনৰ পথ ৰুদ্ধ হৈ যাবলগা অৱস্থা এটাৰ সৃষ্টি হৈছে। আজি আমি এই অৱস্থা দেখিবলৈ পাইছোঁ। গতিকে আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আজি এইটো বিষদ ভাৱে চালি-জাৰি চাবলগীয়া হৈছে যে ৰাইজৰ আন্তৰিক যিখিনি দাবী, ৰাইজৰ কৰ্ত্তৃত্ব পাবৰ যিখিনি দাবী তথা ৰাইজৰ স্বত:স্ফূৰ্ট যিখিনি প্ৰেৰণা তাত যেন কুঠাৰাঘাট কৰা নহয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা ডাঙৰ কথা হৈছে যে অসমত সমবায় আন্দোলনৰ বিৰুদ্ধে এটা মনস্তাত্বিক দৃষ্টি-ভঙ্গীয়ে গঢ় লৈ উঠিছে। এইটো কিয় হৈছে সেই কথা চোৱাৰ সময় আজি সমাগত। আজি কিছুমান আধাকেচেলীয়া সমবায় সমিতি গঢ় লৈ উঠিছে। যুদ্ধৰ সময়ত কানি-কাপোৰ আদি বিতৰণ কৰিবৰ কাৰণে কিছুমান সমবায় সমিতি পতা হৈছিল, কিন্তু এই সমিতিবোৰে নিজৰ উদ্দেশ্যৰ আবৰ্ত্তত থাকি, কাম নকৰাৰ কাৰণেই, আজি সমবায়ৰ প্ৰতি মানুহৰ এনেকুৱা এটা বিৰূপ ধাৰণাৰ সৃষ্টি হৈছে। ফলস্বৰূপে চৰকাৰে আজি যি সমবায়ৰ কথা কৈছে, সেই আহ্বানক আমাৰ মানুহে সমবায় বুলি ভাবিবলৈকে টান পাইছে। আঠ দহ বছৰে, কিছুমান মানুহে কৃষি সমবায়ৰ জৰিয়তে মাটি পট্টন পাবৰ কাৰণে উঠিপৰি লাগিছিল। ইয়াৰ কাৰণে তেওঁলোকে এই সমবায় আন্দোলনক এটা যন্ত্ৰৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যেতিয়া কোৱা হ'ল যে, ৫০ বিঘাতকৈ অধিক মাটি দিব-লগীয়া হলে সমবায়ৰ ভিত্তিতহে দিয়া হব। এইটো শুনাৰ লগে লগেই কিছুমান মানুহে গোটখাই সমবায়ৰ কাম আৰম্ভ কৰি দিলে মাটি পাবৰ কাৰণে, আৰু এই বিলাকৰ প্ৰায় ৮০ ভাগেই ৰেজিষ্টাৰ নোহোৱাকৈয়ে থাকিল। সমবায়ৰ নামত, কিছুমান মানুহে গোটখাই মাটি নিজৰ ভিত-ৰতে ভোগ দখল কৰিবৰ সমবায়ক এটা আহিলা হিচাবে গ্ৰহণ কৰিলে। সেই কাৰণেই মই চৰকাৰৰ ওচৰত এই আবেদন কৰিব খোজো যে, সমবায়ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যিবিলাক মানুহে নানান সুযোগ সুবিধা আদি লৈছিল—সেই লোকসকলৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে এটা কঠোৰ ব্যৱস্থা

লব লাগে আৰু তাৰ এটা তদন্ত হব লাগে। আমি সমবায়ৰ এখন নিখুট ছবি ৰাইজৰ আগত দাঙি ধৰিব লাগিব, যাৰ দ্বাৰা, আমাৰ ৰাইজ সমবায় আন্দোলনৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈ পৰিব পাৰে। ৰাইজে কি কৰিলে ভাল হব; কেনে ধৰণৰ সমবায় অনুষ্ঠান গঠন কৰিলে ভাল আৰু কোন কোন বিষয়ত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সুযোগ-সুবিধা পোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে, এই সকলো বিলাক কথা বুজাই দিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ সমবায় বিভাগটোৱে পথ প্ৰদৰ্শক হিচাবে কামকৰা উচিত বুলি মই ভাবো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত যিহেতুকে হস্তশিল্প বুলি এটা বিভাগ আছে সেই ফালৰ পৰাই মই এটা তুলনা দিব খোজোঁ। অসমত ১৯৬৬ চনৰ পিয়ল মতে গৰু গাড়ী আৰু মহৰ গাড়ীৰ সংখ্যা আছিল ১ লাখ ৭ হাজাৰ ৩৩২ খন। এখন গৰুৰ গাড়ী বা মহৰ গাড়ীত যদি বছৰেকত ১০ লিটাৰকৈ এৰি তেলৰ প্ৰয়োজন হয় তেতিয়াহলে, লিটাৰত চাৰিটকা হিচাবে অসমক বছৰত ৪২ লাখ ৯৩ হাজাৰ টকাৰ এৰিতেল লাগে। এই তেল সদায় আমি বাহিৰৰ পৰা কিনিবলগীয়া হয়। এই এৰিতেল পোৰাৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় মিল আমি প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰো, কিন্তু তাকো কৰিব পৰা নাই। কোন বিভাগে কৰিব? যদি এই কামটো হস্তশিল্প বিভাগৰ ভাগতেই পৰে তেতিয়াহলে এই বিভাগে সকলোবিলাক দিশ অনুধাৱন কৰি পৰামৰ্শ আগবঢ়াব লাগিব—যে বছৰি আমাৰ ইমান টকাৰ এৰি তেলৰ প্ৰয়োজন, এই বিলাক যাতে আমি বাহিৰৰ পৰা কিনিব লগা নহয় আৰু ইয়াতেই যাতে আমি উৎপাদন কৰিব পাৰো, নিজেই এৰি তেল কৰিবলগীয়া হলে ইয়াৰ ফাৰ্ম আদি প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব। এনে ফাৰ্ম পাতিলে এড়ি তেলৰ বাহিৰেও এড়ি সূতা পাবৰো প্ৰশস্ত সুবিধা হয়। এইটো মই পটন্তৰহে দিলোঁ। সমবায়ৰ ভিত্তিতেই আমি এনেকুৱা বিলাক কাম কৰিৰ পাৰোঁ। সমাজবাদৰ প্ৰগতিশীলতাৰ কথা মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে আৰু ময়ো এই প্ৰগতিশীলতাৰ কথা-কেই কৈছোঁ। এই বিষয়ে বাদ প্ৰতিবাদৰ অৱতাৰণা নকৰি এই সমাজবাদী আদৰ্শ আমাৰ ৰাইজৰ মাজলৈ কেনেকৈ আগবঢ়াই দিব পাৰি—সেই

কথাটোহে আজি আমি চাবলগীয়া হৈ পৰিছে। সেই কাৰণেই মই কওঁ যে—এই সমবায় আন্দোলনৰ অগ্ৰগতিৰ পথত যিবিলাক কেৰোঁণ সোমাইছে সেই বিলাল লৌহ হস্তে দমন কৰিব লাগে।

ইয়াৰ পিছত মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু বেচি নকওঁ। মাত্ৰ অলপ কথা কৈ সামৰিম। আমাৰ ধান বনা কল, তেল পেৰা আদি কল আৰু বেচা-কিনা যিবিলাক সমবায় সমিতি আছে-- সেইবিলাক চৰকাৰে এটা বেলেগ দৃষ্টিৰে চাবলগীয়া হৈছে। পটন্তৰ স্বৰূপে ধানবনা কল বিলাক আমি আধুনিক কৰিব লাগে আৰু আধুনিকীকৰণ নকৰাৰ মানে এইটোৱেই হব যে—১ মোন ধানত হয়তো আমি ১.২ সেৰ চাউল নষ্ট কৰি আছোঁ। এইদৰেই ৰাজ্যখনত আমি আন কিছুমান বস্তুতো লোক-চান কৰি আছো—সম্পত্তিৰ নষ্ট সাধনো কৰি আছোঁ। চৰকাৰে এই বিষয়ে দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব লাগে। সদৌ শেষৰ পণ্ডিত নেহেৰুজীৰ এফাকি উদ্ধৃতি দিব খুজিছোঁ। তেখেতে কৈছিল—"Possibly future will lead us and others to Co-operative Commonwealth" সেয়ে আমাৰ ঘৰে ঘৰে, গাঁৱে গাঁৱে, দেশে দেশে, সমগ্ৰ পৃথিৱীত সমবায়ৰ দৃষ্টিকোণৰ এখন সমাজ গঢ়িবৰ কাৰণে নিশ্চয় আমি আগুৱাই যাব পাৰিম—এই কামনাৰেই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীগজেন তাতি—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সমবায় বিভাগৰ মঞ্জুৰিৰ প্ৰস্তাবৰ ওপৰত যি আলোচনা হৈছে, ই সময়োপযোগী হৈছে বুলি মই উপলব্ধি কৰিছো। এই আলোচনা মুকলি কৰি মাননীয় সদস্য ৰবা ডাঙৰীয়াই এটা আক্ষেপ কৰিছে। সেইটো হ'ল যে সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী গৰাকী নিজে সমবায় ভাৱাপন্ন হয় নে নহয়, তেখেতে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছে। ৰবা ডাঙৰীয়াক মই এইটো কথা কব পাৰো যে মই মোৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ পৰা ৰাজহুৱা জীৱনত নমালৈকে আৰু মন্ত্ৰীৰ দায়িত্ব লোৱাৰ আগদিনালৈকে কেৱল সমবায় আৰু ট্ৰেড ইউনিয়ন আন্দোলনত জপিয়াই পৰিছো। দুয়োটা অতি কঠিন কাম। সমবায় আন্দোলন আৰু শ্ৰম আন্দোলন দুয়োটাতে কিছুমান দুখীয়া জনসাধাৰণক লগত লৈ কিছুমান ধনী শোষণ-কাৰীৰ বিৰুদ্ধে কৰা আন্দোলন। মই ব্যক্তিগত জীৱনত দৰিদ্ৰতা কি

বস্তু বৰা ডাঙৰীয়াতকৈ কোনো গুণে কম উপলব্ধি কৰা নাই। আজি মই অতিশয় সুখী হৈছো যে সকলো সদস্যই দল নিৰ্ব্বিশেষে সমবায় আন্দোলনক নীতিগত ভাবে সমৰ্থন কৰিছে আৰু তাত বাবে মই গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছো। কাৰণ যিটো সময়ত অসম চৰকাৰে সমবায় আন্দোলন টোক নতুনকৈ ৰাইজৰ ওচৰলৈ আগবঢ়াই লৈ যাবলৈ বিচাৰিছে। আমি সমবায় আন্দোলনত কিয় কৃতকাৰ্য্য লাভ কৰিব পৰা নাই এই বিষয়ে খুব ভালকৈ চালিজাৰি চোৱা হৈছে। ইয়াৰ মূল কাৰণ আমি দেখিবলৈ পাইছো যে সমবায় আন্দোলনটো ৰাইজৰ আন্দোলন। এই আন্দোলন দুখীয়া জন সাধাৰণে কৰা আন্দোলন, কিন্তু অসম দেশত তেনেকৈ গঢ়ি উঠিল। আমি সমবায় বিভাগ খুলি ৰাইজক কলো ৰাইজে যদি সমবায় কৰে তেন্তে নিশ্চয় চৰকাৰৰ পৰা সাহায্য পাব। কিছুমান ঠাইত এই আন্দোলন বেয়াকৈ চলিল সেই কথা নকও, কিন্তু ভাল দৰে চলাৰ সংখ্যাও খুব কম সেই কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। সুবিধাবাদী মানুহে এই সমবায় আন্দোলনৰ টকা পইচা অপব্যয় কৰিলে। খেতিয়ক সকলক সহায় কৰিবৰ কাৰণে সমবায় বেংকৰ জৰিয়তে খেতিয়কৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। মই এটা বছৰৰ হিচাব ইয়াত দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। ১৯৭২ চনৰ জুলাই মাহৰ পৰা ১৯৭৩ চনৰ মাৰ্চ মাহলৈ কাছাৰ জিলাত খেতিয়ক সকলক লন দিয়া নাই। ৰিক'ভাৰি ৩০ হাজাৰ, আউটষ্টেণ্ডিং আছে ১ কোটি ৩৬ লাখ ২০ হাজাৰ, অভাৰডিউ ১ কোটি ৩৬ লাখ ২২ হাজাৰ। ডিব্ৰুগড়ত চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ এই কালচোৱাত লন দিয়া হোৱা নাই। কিন্তু ৰিকভাৰী হৈছে ৩১ হাজাৰ আৰু আউটষ্টেণ্ডিং হ'ল ৫ লাখ ৪ হাজাৰ, অভাৰডিউ ১৪ লাখ ৫১ হাজাৰ। নগাওঁত চেণ্ট্ৰেল বেংকে এই কাল চোৱাত লন দিয়ে ৭ লাখ টকা আৰু ৰিকভাৰি কৰে ৯ লাখ ৩৩ হাজাৰ টকা, আউটষ্টেণ্ডিং ২ কোটি ৩ লাখ ৬৭ হাজাৰ আছে, অভাৰডিউ ১ কোটি ৯০ লাখ ৫০ হাজাৰ টকা। শিৱসাগৰত চেণ্ট্ৰেল বেংকে এই চোৱাৰ ভিতৰত লন দিয়ে ২৯ হাজাৰ টকা, ৰিকভাৰি ১ লাখ ১৭ টকা, অভাৰডিউ ২৭ লাখ ৯৫ হাজাৰ টকা। গোৱালপাৰাত চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ পৰা এই কাল চোৱাৰ ভিতৰত লন দিয়া হোৱা নাই, ৰিকভাৰি ৩ লাখ ৪৭ হাজাৰ টকা আৰু আউটষ্টেণ্ডিং আছে ১ কোটি ৬৮ লাখ

৯ হাজাৰ টকা আৰু অভাৰডিউ ১ কোটি ৬৬ লাখ ১৬ হাজাৰ টকা। তেজপুৰ চেণ্ট্ৰেল বেংকৰ পৰা এই কাল চোৱাৰ ভিতৰত লন দিয়া হৈছে ১০ লাখ ৭৯ হাজাৰ, ৰিকভাৰি ৯ লাখ ৩১ হাজাৰ, আউটষ্টেণ্ডিং আছে ৬৩ লাখ ৭৯ হাজাৰ, অভাৰিডিউ পজিচন হ'ল ৪৭ হাজাৰ ৯২ টকা। কামৰূপত এই কালচোৱাৰ ভিতৰত লন দিয়া হৈছে এক লাখ, ৰিকভাৰি ১ লাখ ৭০ হাজাৰ টকা। আউটষ্টেণ্ডিং ৮৭ লাখ ৯৩ হাজাৰ, অভাৰডিউ পজিচন হ'ল ৬৬ লাখ ৪৯ হাজাৰ টকা। ইয়াৰ বাহিৰেও এপেক্স বেংকৰ জৰিয়তে কিছু টকা খেতিয়ক সকলক দিয়া হয়। তাৰ হিচাব এই কালচোৱাৰ ভিতৰত দিয়া হৈছে ১ লাখ ৯২ হাজাৰ টকা, ৰিকভাৰি ১ লাখ ৪১ হাজাৰ, আউটষ্টেণ্ডিং ১৯ লাখ ৫০ হাজাৰ আৰু অভাৰডিউ পজিচন হ'ল ১৭ লাখ ২২ হাজাৰ টকা। ইয়াৰ দ্বাৰা আমি এটা সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগা হৈছে। ৰিজাৰ্ভ বেংকে কৈছে এই বেংক কেইটাৰ বেকিং কেৰেকটাৰ নাইকীয়া হৈছে। গতিকে এই বেংক কেইটা সম্পূৰ্ণ বন্ধ কৰি দিব লাগে। যদি ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ কথা মতে বেংক কেইটা বন্ধ কৰি দিব লগা হয় তেন্তে খেতিয়কক সহায় কৰাৰ কোনো আশা নাই। যাই নহওক ৰিজাৰ্ভ বেংকে বৰ্তমান আমাক এবছৰ সময় দিছে এই বেংক কেইটাৰ যাতে বেকিং কেৰেকটাৰ আনি দিব পাৰো। মাননীয় সদস্য শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে এখন চচাইটিৰ যদি ৪০০ মেম্বাৰ থাকে আৰু সেই চচাইটি খনৰ যদি ১০০ জন ডিফল্টাৰ থাকে তেন্তে বাকী ৩০০ মানুহে সাহায্য পোৱাৰ আশা নাথাকে। আগতে সেই নিয়ম আছিল বৰ্তমান সেই নিয়ম উঠাই দিয়া হৈছে। চচাইটি খনৰ যি সকল লোক ডিফল্টাৰ থাকে সেই সকলে লন পাব নোৱাৰে, ডিফল্টাৰ যি সকল নহয় তেওঁলোকে লন পাব।

অধ্যক্ষ—আপুনি কালিলৈ কব।

Complaint of Breach of Privilege

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Speaker, Sir, I have given

a notice of privilege motion against the Minister-in-charge of Agriculture and Fishery for giving misleading statement here in the House and it has been found that under Rules 158 & 159 of the Rules and Procedures of the Legislative Assembly, Hon'ble Minister-in-charge of Agriculture & Fishery, Shri Upendra Das has committed the breach of privilege of this House. Sir, I have given the necessary documents as these are essential in support of my privilege motion. Yesterday, Sir, while replying to the debates on the demands for grants of Agriculture and Fishery by the Hon'ble Minister, Hon'ble Member Shri Robin Goswami asked a question in Assamese.

"চৰকাৰে কৃষি সম্পৰ্কীয় বিষয় সমূহ বিচাৰ কৰিবৰ কাৰণে কিবা আয়োগ গঠন কৰি দিছে নেকি ?"

তেখেতে উত্তৰ দিছে—দিয়া নাই ।

আন এটা প্ৰশ্নৰ সন্দৰ্ভত সুধিছিল টন নে মেট্ৰিক টন ?

তেখেতে কৈছে - টন ।"

Then the Hon'ble Minister replied that "it is tons, sixty thousand tons and regarding other matter, we have not formed any Committee to go into suggestion". Sir, in actual practice, a Commission was constituted by the Government under the Chairmanship of Dr. L. S. Negi and few other members. Notification was also made to this effect. They have already started touring in order to study and examine the working of the Agriculture Department as well as to see how the workings of this department can be improved. By knowing

fully well that Govt. decision and notification, the Hon'ble Minister of Agriculture, Shri Upendra Das, replied to the House that no Commission was constituted for such purpose. Sir, he is the Minister of the department of Agriculture and this Commission was constituted by the Govt. with the approval of the Minister. This Commission was constituted by the Govt. to examine the working of the department of Agriculture. Sir, I do not understand how and under what circumstances, the Minister-in-charge of the Department could mislead the House by giving a wrong information.

Sir, it is not due to the vindictive attitude, I have brought this Privilege Motion. I have brought this Privilege Motion just to maintain the decorum of the House and it is the duty and responsibility of the Minister-in-charge of the Department to give us the correct and true picture of all the matters that we raise here. But instead of doing that, the Hon'ble Minister-in-charge of Agriculture & Fishery, Shri Upendra Das, has willfully misled the House by giving the wrong information. More so, Sir he has committed the contempt of the House because he has suppressed the facts before the House. Yes, Sir, the matter is serious. But it would have been better had there been a statement from the Minister this morning stating the fact that the reply, which was given yesterday, was not correct. But, Sir, no such statement has come from the Minister. Therefore, Sir, we are to understand that

Hon'ble Minister Agriculture & Fishery, Shri Upendra Das, has willfully and deliberately misled the House by giving some wrong information. Moreover, Sir, he has no moral, legal and parliamentary right to infringe the rights of the House because we were discussing about the important matter of the Agriculture Department. Sir, we know if we are to survive and if the poor peasants are to survive, then the Agriculture Department is to be geared up to a great extent and we were discussing the same. Therefore, Sir, with this intention the Government has constituted the Commission; I do not know under what circumstances, the Hon'ble Minister has suppressed this fact which tentamounts contempt of the House. Sir, in this connection I would like to refer to Kaul's Parliamentary practice. At page 235 of Kaul's parliamentary Practice we find that, "refusal by a witness to answer questions put by a Committee and refusal to prevaricating or giving false evidence or willfully suppressing truth or persistently misleading a Committee" will tentamount breach of privilege of the House. Now, here we find the Minister has willfully suppressed the facts and by doing so he has misled the House. Then we find, Sir, by giving an evidence or willfully suppressing truth, he has persistently misled the House. Sir, it was the duty of the Minister to inform facts and not to suppress truth. Sir, whenever we want to get certain information from the Minister-in-charge of various departments, they are to give the correct picture. If they do not do so, it tentamounts the clear

breach of privilege. Now, our point is the Hon'ble Minister has got the information and knowledge because he has passed the order for constitution of such a Commission. Most probably it was done with his approval. Otherwise the Chief Minister will have to. pass the orders. But such kinds of orders are done by the Minister of the department. Sir, definitely it was with his approval the order was passed. So, under what circumstances he has given a misleading statement. Apart from that, the Hon'ble Minister has practically obstructed us in discharging our duties sincerely. Sir, unless and until we get the correct information from the Minister concerned, we cannot discharge our duties honestly and sincerely. In this way also the Hon'ble Minister-in-charge of Agriculture has committed the breach of privilege because his action has obstructed us to discharge our duties. Therefore, Sir, in order to maintain the dignity and decorum of the House, I have brought this privilege motion. I think this is a fit case to be taken up by the House and if the House feel that his action tentamounts a breach of privilege, then Sir, the matter may kindly be referred either to the Privilege Committee or action may be taken just now under the Rule. I hope, Sir, you will give your considered thought over the matter as this not the only instance but on several other occasions also we face similar circumstances with the result that it becomes difficult to keep the dignity and decorum of the House. As the Hon'ble Mini-

ster, Shri Upendra Das, has failed to do so and as he has intentionally and willfully misled the House, he has committed breach of privilege of the House.

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই যিটো বিশ্বাস ভঙ্গৰ প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো। এই বিষয়ে মই আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো এই কাৰণেই যে এই বিষয়টো বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু অতি প্ৰয়োজনীয়। কৃষি শিতানত চৰকাৰে যি ধন বিচাৰিছিল সেই ধনৰ ওপৰত কৃষি বিভাগে কেনে ধৰণেৰে কাম কৰিছে এই কথা আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে যোৱা তুই দিন ধৰি সদনত আলোচনা কৰিছিলো। ইয়াৰ পৰিপেক্ষিতত আমি এইটো বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো যে অসম চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগটোৱে যোৱা এক বছৰত কৃষি সম্বন্ধীয় কামত ব্যৰ্থতাৰ সন্মুখীন হৈছে। এই ব্যৰ্থতাৰ পৰিপেক্ষিতত চৰকাৰে নিজৰ ব্যৱস্থা সততাৰে গ্ৰহণ কৰিছে তাক প্ৰমাণ কৰিবলৈ এটা প্ৰশ্ন উত্তৰত কৃষি আয়োগ গঠন কৰা হৈছেনে নাই বুলি সোধা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত 'নাই' বুলি কোৱা হ'ল। কিন্তু কালি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে কৃষি বিভাগে ঠিকমতে কাম কৰিছে। যদি সেইটোৱেই হয় তেন্তে কৃষি আয়োগ কিয় গঠন কৰিবলগীয়া হৈছিল। এইটোৱেই প্ৰমাণিত কৰে যে চৰকাৰৰ কৃষি বিভাগ ব্যৰ্থ হৈছে। এই কথাটোকে লুকুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। গতিকে মই ভাবো এইটো এটা বিশ্বাস ভঙ্গৰ প্ৰশ্ন। কিন্তু কৃষি আয়োগ চৰকাৰৰ দ্বাৰা গঠন কৰাৰ মানেই হৈছে কৃষি বিভাগ সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। তাকে লুকুৱাবলৈ, সদনৰ পৰা আতৰত ৰাখিবলৈ—মন্ত্ৰীয়ে এই ভুল তথ্যটো সদনত দাঙি ধৰিছে। গতিকে এইটো এটা বিশ্বাস ভঙ্গৰ প্ৰশ্ন।

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—Mr. Speaker, Sir, with reference to the Privilege Motion sought to be brought against me, I wish to say that during my reply to the debate on the Cut Motion under head '31-Agriculture' on the 20th June, 1973, I had inadvertently replied in the negative to a query from Hon'ble Member

Dr. Goswami, whether any Commission has been formed in Assam to go into various aspects of Agriculture. I admit my reply was incorrect but would like to add that it was unintentional. As the question was asked along with another on Fisheries and at that relevant time Fisheries were being discussed in the House, I had given the reply in that context. I submit that my reply was not deliberate nor intended to mislead the House.

I wish now to correct my reply. There is an Assam Agriculture Commission appointed by the State Planning Board, Assam. This fact is well known. The Commission has not submitted any report so far.

I once again submit that my earlier reply was not intentional and I regret for the same.

Shri S. Ahmed Ali (Minister for Parliamentary Affairs)—Sir, I fully agree with the hon'ble member Shri Barua while he put forward his strong argument supporting the Privilege Motion, he said that if any Minister wilfully and deliberately suppress any fact or refuses to furnish the correct information that amounts to breach of privilege. Sir, every member in this House has some powers, previleges and immunities as enjoined by the Constitution and as such any member may ask any question of the Department or the portfolios a Minister holds, and it is expected that the Minister should as far as possible, supply the correct information to the hon'ble member. In the instant case Sir, the hon'-

ble member Dr. Goswami while asking for a clarification from the hon'ble Minister at the close of the debate on Agriculture as to whether any Commission has been constituted to enquire about the activities of the Agriculture Department. Along with that he also put another question by way of clarification asking about the supply of fishes in tonnes or something l ke that. Sir, the hon'ble members were present and you were also present in the House and you know Sir, that from the beginning when the hon'ble Minister started giving his reply so many questions were put and he was attacked from all fronts....(Voice from the Opposition : This is another privilege, Sir). Sir, I am explaining the circumstances under which the hon'ble Minister, though not intentional and deliberate, had to give many informations abruptly and extempore in a very short time without sufficient time to think.

Shrimati Renuka Devi Barkataki—Does the Minister mean that we created an atmosphere that the Minister could not give a correct reply ? Does the Minister imply that the members of this House created situation inside the House for which the Minister failed to give the correct reply ?

Shri S. Ahmed Ali—I do not mean that. In the present case the clarification was sought from our member, not from the Opposition. Anyway Sir, you know the circumstance in which the Minister has been put to.

Shri Dulal Chandra Barua—There is another breach of privilege. This is how the Minister is functioning.

Shri S. Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—So Sir, when so may questions by way of clarifications were poured on the Minister, naturally he was a bit perturbed and he was a bit confused. So in that circumstances it was not possible on the part of the Minister to give all the information off hand. I quite agree that he has given an incorrect information. But at the same time Sir, whether that action of the Minister is deliberate and wilful that has to be considered. Whether a breach of privilege is committed in this context you are to see. Sir, the action can be said wilful or deliberate when the person wants to mislead other with a motive behind it. There must be a motive or purpose behind it and that motive is to derive some benefit out of it. But Sir, in this case what motive the Minister had ? Was it to get certain benefit ? Certainly it is not so. So Sir, what I feel is this the Minister, rather I assert that he did not give the incorrect reply deliberately or wilfully to mislead the House.

Sir, another important point is that it is not possible for a Minister to give one and all information of his Department, however conversant he might be, off hand in the House and in this context would like to refer to the ruling of a case of this House.

Shri Dulal Chandra Barua—Does the Minister think that it is a small matter ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—That will be considered by the Chair. Sir, I would l ke

to read a ruling from the Chair in the House. Sir, the executive functions the Government are carried on through certain machinery. Daily we see in the Gazette the orders of the Governor, but these are all advised by the Ministers. In the same manner whatever information we furnish in this House, it is given by the concerned Department. In this context I would like to place the ruling given in this House. It is in page 15 of the book. "On 15th March, 1971, in reply to a supplementary to Starred Question No. 9 Shri Sarat Chandra Goswami, Minister of State, Education, said that no building grant could be sanctioned during the year 1969-70. Some hon. Members asserted that such building grants were in fact sanctioned and the Minister committed a breach of privilege by making an incorrect statement. On 19th March, 1971 the Speaker ruled that as the Minister made this statement on the basis of information supplied to him by the office, no question of breach of privilege could arise." So, I opine that incorrect information does not amount to breach of privilege when the Minister subsequently corrects his wrong reply.

Shri Gaurisankar Bhattacharjee—Sir, I thought the matter would end with the regret expressed by the Minister concerned for the wrong information given by him to this House. But it appears my hon. friend the Minister-in-charge of Parliamentary Affairs, showing that he has come to the rescue of his colleague, has bra-

Speech not corrected

nded him as an utterly confused man. I do not know whether the Cabinet of this State should have only confused men as Members. But the point is that I do not think that Shri Das, Minister-in-charge of Agriculture is really a man so confused. At any rate, the ruling which the hon. Minister for Parliamentary Affairs has referred to is of different context that actually what took place here yesterday. When the then Minister of State for Education gave a particular information, it was on the basis of certain facts supplied to him. So, he had a reason, though that reason was not sound, to give that incorrect statement. But here the Minister concerned has not pleaded that 'I was supplied with some information by somebody on whom depended believing honestly that information, I gave that information; Therefore' the two cases stand on separate footing. However, this point is very particular and pertinent that he is the Minister-in-charge of Agriculture, and this Government, where he is a party and hold the charge of the Department, has constituted a Committee or Commission of Inquiry to go into the affairs of this Department.. Now, whether the Minister who holds the charge of this particular Department is expected to know the state of affairs in the ordinary course of business or cannot be expected, If he be of such an honest and innocent man as not to know what happened in his Department, then it is better that he is pensioned off and as a matter of fact, if I have been able follow the trend

of arguments given by the Minister-in-charge of Parliamentary Affairs, though he has not said so specifically, he has also advocated for his pension. But I personally do not feel that the Minister concerned actually is of such a state of mind that he needs that sort of treatment. That being so, there are two alternatives. One is that he is to explain under what circumstances and with what purpose he made that statement. It is not enough to say that 'inadvertently I committed that mistake' because when he gave the answer, there were two parts. One was, whether it was simply tonne or Matric tonne, he said that it was not Matric tonne but it was tonne. He also said that it was 60,000 tonnes, and regarding the other matter, he did not say that he was not sure; he did not say that he wanted notice, although he was entitled to have notice. Very categorically he stated "regarding the other matter, we have not formed any Committee to go into the suggestions". So, his reply was not inadvertent, his reply was not born of confusion, his reply is not just non-understandable. It was quite clear, simple, categorical and assertive. Therefore, the only course for us was to accept his sincere regret which was very frankly expressed here, whatever might be in his mind. But now we find it very difficult. I was very eager to accept his regret because to err is human and the Ministers are not superhuman, and therefore, they may sometime commit mistake, and if they express sincere regret for their mistakes, we in

our goodness should accept it. But when the Parliamentary Affairs Minister goes to support him and accuse the House of creating a situation where the Minister becomes confused, that is another breach of privilege. We are here Sir, not to sing praise of the Government ; we are here to create a situation and atmosphere of democracy, where truth cannot be withheld, where truth cannot be distorted, we are here to point out the inaction or wrong action of the Government, and it is immaterial whether one belongs to the ruling party or to the other party. The mandate of the people has not directed us that only the opposition members will point out the defects and faults and infirmity of the Government, and that the ruling party members must always sing all praise of the Government. I could not understand why the Parliamentary Affairs Minister said that that the gentleman belongs to us, as though it is their "gharua" affairs, their family affair. Whatever happens in their party, we are not concerned but so far as this House is concerned every Member has got equal responsibility and equal right. When an Hon'ble Member belonging to the Congress Party raises an important question or any question it is as important or as valuable as any other raised even by a Member of the Opposition. Therefore I do not understand why my friend, the Minister-in-charge of Parliamentary Affairs made a slighting remark about the question raised by an Hon'ble Member even though he might belong to the Opposition

Party. Therefore, before we decide to accept the regret which has been expressed by the Agriculture Minister, we would like to know whether the Hon'ble Minster-in-charge of Parliamentary Affairs said all these things in jest or in right earnest. If he said these in jest and he says so now then we also must take a stiff attitude.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of Parliamentary Affairs)—Only one word, Sir. The Hon'ble Member Mr. Barua while closing his speech very strongly said that action by the Chair should be taken immediately, or if the Chair thinks, it may be referred to the Privilege Committee.

Shri Dulal Chandra Barua—He is again trying to mislead the House.

Mr. Speaker—You reply to the points raised by Mr. Bhattacharjee.

Shri Dulal Chandra Barua—If he does not know how to speak Sir, ask him take his seat.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliametary Affairs)—Sir, if Mr. Bhattacharjee opened his mind just after all he heard the regret expressed by the Minister, Agriculture, I would not have opposed the motion. I am very glad and happy that he has expressed so.

Mr. Speaker—If I understand correctly, they want to know whether you wanted to make the House responsible for it.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—Sir, I did not mean so. I do not mean so and I cannot mean so. He has misunderstood me. If in the begin-

ning Mr. Bhattacherjee said that he wanted to condone the wrong committed by the Minister and accept his regret, I would not have said so many words and opposed the motion.

Mr, Speaker—(To the Minister, Agriculture) May I know from you when it came to you notice that you made a mistake. এইটো আপুনি কেতিয়া গম পালে ?

Shri Upendra Das (Minister, Agriculture)—This morning when the notice was served upon me.

Mr. Speaker—The matter arose out of the reply given by the Minister, Agriculture on a query made by Dr. Rabindra Kumar Goswami when he was replying to the debate on Fishery. I was in the Chair at the concerned period. The words referred to were that the Minister has made a deliberately wrong statement which is a breach of privilege of the House. I will to go into other things. I will read Kaul which Mr. Barua also referred. Page 252...."Incorrect statements made by a Minister cannot make any basis for a breach of privilege. It is only a deliberate life, if it can be substantiated, that would certainly bring the offence within the meaning of a breach of privilege. Other lapses, other mistakes do not come under this category, because every day we find that Minister make their statements in which they correct afterwards".

In this case also the Minister has corrected his statement immediately after it came to his notice. He said that it came to his notice after the notice was served upon him. He also regretted the matter.

I think the House in its wisdom and magnaminity would accept the regret of the Minister. I hope, however, that in future the Minister would be more careful in giving his replies.

I do not think that there is may breach of privilege and as such the Complaint is not in order.

ডাঃ শ্ৰীৰবীন্দ্ৰ কুমাৰ গোস্বামী—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বিভিন্ন জিলাত গ্ৰহণী ৰোগে ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰাত বহুত লোকৰ মৃত্যু ঘটোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ নিয়মাৱলীৰ ৫৪ নং নিয়ম অনুসৰি ১৯৭৩ চনৰ ২০ মে তাৰিখৰ "দৈনিক জনমভূমি কাকতত প্ৰকাশিত "ডিব্ৰুগড় জিলাত গ্ৰহণী ৰোগত একৈশ জনৰ মৃত্যু" শীৰ্ষক বাতৰিটোলৈ স্বাস্থ্যমন্ত্ৰীৰ গভীৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সন্দৰ্ভত মই এইটোকে কব খোজো যে ১৯৭৩ চনৰ ২০ মে তাৰিখে দৈনিক জনমভূমি কাকতত প্ৰকাশিত "ডিব্ৰুগড় জিলাত গ্ৰহণী ৰোগত একৈশ জনৰ মৃত্যু" শীৰ্ষক বাতৰিটোলৈ দিয়া জাননীৰ সন্দৰ্ভত মই জনাওঁ যে ইং ১৯-৪-৭৩ তাৰিখে শদিয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতিৰ পৰা তাঁৰ বাৰ্তা যোগে চৈখোৱা অঞ্চলত কলেৰা ৰোগত মানুহৰ মৃত্যু হোৱা বুলি প্ৰথমে খবৰ পোৱা যায়। তেতিয়া জিলাৰ সদৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা জনস্বাস্থ্য বিভাগৰ সহকাৰী শল্য চিকিৎসক আৰু আন আন জনস্বাস্থ্য কৰ্মীক ২০-৪-৭৩ তাৰিখে চৈখোৱা অঞ্চললৈ পঠোৱা হয়। তেওঁলোকে চৈখোৱা বাজ্যিক চিকিৎসালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়াৰ সহযোগত মৃত্যুৰ কাৰণ ধাৰ্য্যৰ বাবে সেই অঞ্চললৈ গৈ অনুসন্ধান কৰে। কিন্তু কোনো ঠাইৰ পৰা কলেৰা ৰোগৰ কথা জনা নাযায়। বেমাৰৰ লক্ষণ বিলাকৰ পৰা মৃত্যুৰ কাৰণ এক মাৰাত্মক প্ৰকাৰৰ গ্ৰহণী ৰোগ বুলি ধাৰ্য্য কৰা হয়। ৰোগী বিলাকক ঔষধ দিয়া হয় আৰু আন আন প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা লোৱা হয়।

দ্বিতীয়তে, মৃত্যুৰ বাতৰি ইং ২৭-৪-৭৩ তাৰিখে ডুমডুমা টাউন কমিটিৰ চেয়াৰমেনে ফোনযোগে ফিল'বাৰী অঞ্চলত গ্ৰহণী ৰোগত মৃত্যু হোৱাৰ

ৰাতৰি অসাময়িক শল্য চিকিৎসকক জনায়। তেওঁ ২৮-৪-৭৩ তাৰিখে সদৰ কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা জনস্বাস্থ্য কৰ্মী লগত লৈ ডুমডুমাৰ জনস্বাস্থ্য বিভাগৰ চিকিৎসকৰ সৈতে আক্ৰান্ত অঞ্চলবোৰলৈ যায়। তেওঁলোকে ৰোগীবিলাকৰ মাজত দৰব বিতৰণ কৰে আৰু গ্ৰহণী ৰোগ বুলি ধাৰণা কৰে। ইয়াৰ উপৰিও অতিৰিক্ত অসামৰিক শল্য চিকিৎসক, মহকুমাৰ স্বাস্থ্যাধিপতি আৰু জনস্বাস্থ্যৰ সহকাৰী শল্য চিকিৎসকে উক্ত অঞ্চল পৰিদৰ্শন কৰি মৃত্যুৰ কাৰণ মাৰাত্মক গ্ৰহণী বুলি ধাৰণা কৰে।

বৰ্তমানলৈকে গ্ৰহণী ৰোগৰ প্ৰতিষেধক বেজী ওলোৱা নাই। তথাপি কলেৰা ৰোগৰ প্ৰতিষেধক বেজী, আক্ৰান্ত অঞ্চলবোৰত দিবলৈ আৰম্ভ কৰা হয়। ৫৮,৮৭১ জন লোকক এই বেজী ইং ১৪-৫-৭৩ লৈকে শদিয়ালৈকে আৰু কাকপথাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তত দিয়া হয়। ইং ৯-৬-৭৩ তাৰিখ- উক্ত অঞ্চলত ১,১৩,২১৬ জনক কলেৰা প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা হিচাবে তলত দিয়া ব্যৱস্থা সমূহ হাতত লোৱা হয়—

(ক) গ্ৰহণী ৰোগৰ উৎপত্তি আৰু প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা কাগজত ছপাই জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰা হয়।

(খ) খোৱা পানীৰ উৎপত্তিৰ স্থলবোৰত পটাচ, ব্লিচিং পাউদাৰ আদি দি বিশুদ্ধকৰণ কৰা হয়।

(গ) আক্ৰান্ত অঞ্চলবোৰৰ স্বাস্থ্য বিষয়া সকলৰ হাতত গ্ৰহণী ৰোগৰ ঔষধ—যেনে ফুৰকচন, টেৰামাইচিন ষ্টেপ্‌ট্‌, পেৰেকচিন ছালফাগুৱানিদিন, থেলাজল আদি যথেষ্ট পৰিমাণে দিয়া হয় আৰু স্বাস্থ্য বিষয়া সকলক এই সংক্ৰান্তত তৎপৰতা অৱলম্বন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হয়।

১৯ জন ৰোগীৰ পৰা শৌচ সংগ্ৰহ কৰি ৰোগৰ বীজাণু নিৰ্দ্ধাৰণ আৰু বীজাণুৰ ওপৰত ঔষধৰ প্ৰভাব আদি নিৰ্ণয় কৰিবলৈ অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ বিকৃতি বিভাগ (পেথ'লজি বিভাগ) আৰু চিলঙৰ পেষ্টিৰ'ৰ পৰীক্ষাগাৰলৈ পঠিওৱা হয়। আঠজন ৰোগীৰ শৌচত ছিগেলাছনী, ছিগেলাফেলক্সনাৰ, ছিগেলা ডিচেণ্টাৰী আদি গ্ৰহণী ৰোগৰ বিযাক্ত বীজাণু পোৱা হয়। এই বীজাণুবোৰ ফুৰকচন ষ্টেপ্‌টমাইচিন, টেৰামাইচিন আদি ঔষধত কম-বেছি পৰিমাণে কাম কৰে (মদাৰেটলি চেনচিটিভ) আৰু এমপিচি্‌লিন্‌ক্ল 'ৰামফেনিকেল এৰিথ্ৰমাইচিন' আদি ঔষধৰ কোনো গুণা-গুণ

নাই (ইনচেনচিটিভ)। কিন্তু চিলঙৰ পেষ্টিৱ'ৰ পৰীক্ষাগাৰলৈ পঠোৱা আঠটা নমুনাৰ ভিতৰত এটাটো কোনো বিষাক্ত বীজাণু পোৱা নহ'ল বুলি জনা যায়।

আক্ৰান্ত অঞ্চলবোৰত স্বাস্থ্য বিষয়া সকলৰ উপৰিও ডুমডুমাৰ জন-স্বাস্থ্য বিভাগৰ চিকিৎসক আৰু ২৬ জন জনস্বাস্থ্য কৰ্মী নিয়োগ কৰা হয়। ৯ জন স্থায়ীভাবে আৰু ১৭ জন অস্থায়ীভাবে পঠোৱা হয়। তদুপৰি এখন গাড়ী ডুমডুমাৰ জনস্বাস্থ্য প্ৰাধিকাৰীৰ অধীনত উক্ত অঞ্চলবোৰত সহজে আৰু সুচাৰুৰূপে ভ্ৰমণ কৰিবলৈ তাতে ৰখা হয়।

বৰ্তমান ৰোগ আয়ত্বাধীন আৰু কোনো নতুনকৈ মৃত্যু হোৱাৰ বাতৰি নাই। শেষৰ জন ৰোগীৰ মৃত্যুৰ তাৰিখ ১-৫-৭৩। মাৰ্চ মাহৰ পৰা শদিয়া আৰু কাকপথাৰ অঞ্চলত গ্ৰহণী ৰোগত আক্ৰান্ত হোৱা ৰোগীৰ সংখ্যা ২৪৫৫ জন।

শ্ৰীকেহোঁৰাম হাজৰিকা—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, এই ৰোগ আয়ত্বাধীন কৰা হৈছে। কিন্তু মই যোৱা সোমবাৰে নগাওঁৰ পৰা আহিছো। মোৰ সমষ্টিত আউনীআটিৰ ৰৰবাৰীৰ ট্ৰাইবেল অঞ্চলত এই ৰোগত ৫ জন লোকৰ মৃত্যু হৈছে আৰু ৬।৭ জন মান বেমাৰত পৰি আছে। এই একে ৰোগতে নগাওঁৰ লামডিং অঞ্চলত কেইবাজনো লোক বেমাৰত পৰি আছে। এই খবৰটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে খবৰ কৰি জনাবনে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—এই সম্বন্ধে খা-খবৰ কৰিম কিন্তু বৰ্ত্তমান প্ৰশ্ন হৈছে ডিব্ৰুগড়ৰ গ্ৰহণী ৰোগ সম্পৰ্কে।

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা—ফিলৌবাৰীত যে এই বেমাৰ হৈ ১০ জন লোকৰ মৃত্যু হৈছে সেই খবৰ চৰকাৰে জানেনে নাজানে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—সেইটো খবৰ কৰিম।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ—মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে কলেৰা নহয়, মাৰাত্মক গ্ৰহণী। তেখেতে কৈছে যে, শৌচ পৰীক্ষা কৰি বেচিলাৰি ডিচেণ্ট্ৰীৰ বীজাণু পাইছে। আৰু তাৰ পাছত কলেৰা ভেক্সিন দিয়া হৈছে। যদি ডিচেণ্ট্ৰি হৈছে তেনেহলে কলেৰা ভেক্সিন কিয় দিয়া হৈছে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—এইটো এটা টেকনিকেল কথা। যি হওক কথাটো মই এনেকৈয়ে বুজিছো যে, গ্ৰহণীত এটি কলেৰা ভেকচিন

দিলেও অন্যায় নকৰে। বৰং কিছু কাম দিব পাৰে। সেই কাৰণেই বোধকৰো দিয়া হৈছে।

শ্ৰীমতী ভকলতা বৰা—ফিলোবাৰী অঞ্চলত দুটাকৈ ডাকবাংলা থকা স্বত্বেও কিয় ডুমডুমা টাউনতে ডাক্তৰ থাকি অহা কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী, স্বাস্থ্য বিভাগ)—माननीय সদস্যই নিজেই জানে। যি হওক এই কথাৰ খবৰ লৈ জনাব লাগিব।

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Mr. Dy. Speaker, Sir, I beg leave of the House to introduce the Assam Contingency Fund (Augmentation of Corpus) Bill, 1973.

Mr. Dy. Speaker—I think the Hon. Chief Minister has leave of the House to introduce the Bill.

(Voices : Yes, yes.)

I have a Message from Governor.

MESSAGE

Shillong, 12th June, 1973.

Under the provision of Art. 207(1) of the Constitution of India, I, Braj Kumar Nehru, Governor of Assam, recommend the introduction of the Assam Contingency Fund (Augmentation of Corpus) Bill, 1973 in the Assam Legislative Assembly.

Sd/- B. K. Nehru

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister)—Mr. Dy. Speaker, Sir, I beg to introduce the Bill.

(The Secretary read out the title of the Bill)

I beg leave of the House to introduce the Assam Appropriation (No. III) Bill, 1973.

Mr. Dy. Speaker—I think the Hon. Chief Minister has leave of the House to introduce the Bill.

(Voices— Yes, yes).

Then the Message from the Governor :

"Under the provision of Article 207 (1) of the Constitution of India, I. Braj Kumar Nehru, Governor of Assam, recommend the introduction of the Assam Appropriation (No III) Bill, 1973, by the Assam Legislative Assembly."

(Secretary A. L. A. read out the title of the Bill)

Mr. Dy. Speaker—Then item No. 4.

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Dy. Speaker, Sir, under Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly relating to the news item appearing in the Assam Tribune, dated 9th June, 1973 under the caption "Unplanned Gauhati."

Sir, in this connection we had a discussion here in this House earlier. Sir, Fancy Bazar area of Gauhati town, not only Fancy Bazar alone, the entire Gauhati Town has become very much congested, and the condition of Fancy Bazar has become the worst so much so that it has virtually been converted into a veritable slum area. We have got the Development Authority, we have also got the Municipal authority. But inspite of that various constructions have taken place in a non-planned way, may be with the knowledge of the Development Authority or may be with out its knowledge. For that reason the hygenic condition of the Greater Gauhati has become of late very dangerous to the life of its citizens. But yet no action

has so far been taken by the Government to put a stop to this sort of unplanned construction that has been going on. For instance I may refer to Murulidhar Sarma Road, the condition of which has deteriorated to such an extent that traffic on this road has become impossible. Then again there is another road by the name of Mohadev Kakoti Road. Here one of the big business men of Gauhati has started constuction of a water reservior on the foot-path of this road. The public of the locality has lodged complaints against this construction both to the Gauhati Development Authority and to the Gauhati Municipality. But no action has been taken aganist that person or to demolish the construction, thereby causing great incovenience to the people living in that particular area. I want to know from the Government why in a very unplanned way this important town of the State has been allowed to expand. We have the Deptt. Town and Country Planning, we have also this Development Authority, we have the Deputy Commissioner and other officers to look after this matters. But inspite of that constructions are going on daily in a most haphazard way before the very eyes of all these various authorities. I therefore want to know under what circumstances and for what reason such a water reservior has been allowed to be constructed on the very footpath of this congested area at Fancy Bazar.

Therefore Sir, I want to know what steps the Government has taken in this regard; whether any action

has been taken by the Government or the Development Authority on the representation made by the inhabitants of the particular area and what effective steps the Government has taken to keep Gauhati clean, and also what steps have been taken to have planned constuction in Greater Gauhati without any congestion and bad atmosphere.

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী- উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী নগৰৰ সম্পৰ্কত আজি কিছুদিনৰ আগতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এটা ঘোষণা কৰিছিল সেই পৰিপ্ৰেক্ষিততে মই আজি এটা কথা অসম মন্ত্ৰীসভাৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিব খুজিছো। আজি গুৱাহাটীৰ ওচৰৰ দিচপুৰলৈ চৰকাৰে ৰাজধানী আনিলে। দিচপুৰত ৰাজধানী গঢ়ি উঠাৰ পিচত গুৱাহাটী চহৰৰ অৱস্থা যিটো হৈছে সেইটো আটাইবিলাকে দেখিছে। বিশেষকৈ যানবাহনৰ ক্ষেত্ৰত, আলিবাটৰ ক্ষেত্ৰত, যাতায়তৰ ক্ষেত্ৰত, ঘৰ সজাৰ ক্ষেত্ৰত, ড্ৰেইনেজৰ ক্ষেত্ৰত এই সকলো বিলাক ক্ষেত্ৰতেই গুৱাহাটীৰ কাৰণে কিবা এটা অতি সোনকালে নকৰিলে ভৱিষ্যতে বেনাৰস নাইবা কানপুৰৰ নিচিনা এখন চহৰ হৈ উঠিব। বিশেষকৈ কনষ্ট্ৰাকচনৰ ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰীসভা বিশেষভাৱে মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। গুৱাহাটী মিউনিচিপেলিটি আছে, অথৰিটি আছে, টাউন এণ্ড কান্ট্ৰি প্লেনিং আছে কিন্তু অন্য নালাগে গুৱাহাটী শ্বিলং ৰাস্তাৰ দুয়ো কাষে বহুত ঠাইত টাউনিচিপ হৈছে কিন্তু এই টাউনচিপ কৰোতে কোনো আঁচনি নাই। কোনো ডিজাইন নাই, চেনিটাৰি ব্যৱস্থা নাই, এই বিলাক কথালৈ, এই বিলাক অঞ্চললৈ গুৱাহাটী ডেভেলাপমেণ্ট অথৰিটি, টাউন এণ্ড কান্ট্ৰি প্লেনিংয়ে যদি নাচায় তেন্তে ডেম'লিচ কৰিবৰ সময়ত অৰ্থাৎ যেতিয়া কমপেনচেচন দিবলগীয়া হয় তেতিয়া কি হ'ব? গুৱাহাটীৰ কাৰণে গুৱাহাটীৰ ড্ৰেইনেজৰ কাৰণে কলিকতাৰ মেট্ৰোপলিটান কোম্পানীয়ে দায়িত্ব লৈছিল আৰু আজিৰ পৰা চাৰি বছৰৰ আগতে এড্ভান্স স্কীম দিয়া হৈছিল কিন্তু এতিয়া কি হৈছে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো। ওৱাৰ্ড হেল্থ

Speech not corrected

অৰগেনাইজেচনৰ পৰা টকা অনাৰ কথা শুনিছিলো কিন্তু ইয়াৰ কি হ'ল একো কব নোৱাৰিলো। ইয়াৰ এটা স্পষ্ট উত্তৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা আশা কৰিছো। এতিয়া গুৱাহাটীলৈ অৰ্থাৎ দিচপুৰলৈ ৰাজধানী আহিল কিন্তু ইয়াতো এতিয়া এনে অৱস্থা হৈছে যে মন্ত্ৰীসকল আৰু এম-এল-এ সকল নাওঁ মাৰিহে বিধান সভালৈ আহিবলগীয়া অৱস্থা হৈছেগৈ। গুৱাহাটীৰ আলিবাটৰ আঁচনি যেনে ধৰণে লব লাগিছিল সেই ধৰণে লোৱা হোৱা নাই। ধনৰ অভাৱত নে কিহৰ অভাৱত গুৱাহাটী চহৰৰ মাজৰ ৰাস্তা ঘাট বিলাকৰ কোনো ব্যৱস্থা লব পৰা নাই। কিন্তু মন্ত্ৰী সকল যি যি ঠাইত আছেগৈ, মন্ত্ৰী সকলে যি যি চুবুৰীত ঘৰ লৈছেগৈ সেই সেই ঠাই বিলাকৰ ৰাস্তা হলে ঠিক কৰিবলৈ পি-ডব্লিউ-ডিৰ পইচা ওলায়। মন্ত্ৰী সকলে পৰ্বতে কন্দৰে ঘৰ ললেও তাৰ কাৰণে ৰাস্তা তৈয়াৰ কৰিবলৈ সেই ধুনীয়া ধুনীয়া টিলা বিলাকলৈ অহা যোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ পি-ডব্লিউ-ডিৰ পইচা ওলায় কিন্তু বজাৰত য'ত ইমান মানুহৰ সমাগম হয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰী ধনৰ অভাৱ হয়। চুবুৰীয়ে চুবুৰীয়ে মন্ত্ৰী সকলে ঘৰ লোৱাৰ পিছত মিউনিচিপেলিটিৰ বা পি-ডব্লিউ-ডিৰ অথবা গুৱাহাটী ডেভেলপমেণ্ট অথৰিটিৰ পইচা ওলায়। মই কব বিচাৰিছো যদি গুৱাহাটীৰ কাৰণে কিবা কৰিব খুজিছে, যদি কিবা কৰিব খোজে তেন্তে প্ৰথম কথা হ'ল জেলখন গুৱাহাটীৰ মাজৰ পৰা বাহিৰলৈ উলিয়াই আনিব লাগে আৰু জেলখানাৰ ঠাইখন কমাৰ্চিয়েল এৰিয়া ঘোষণা কৰিব লাগে আৰু তাত বজাৰ কৰিব লাগে। আৰু পুলিচ ৰিজাৰ্ভটো চহৰৰ মাজৰ পৰা উলিয়াই লৈ সেই মাটিখিনি গুৱাহাটীৰ সমাজকল্যাণমূলক কামৰ কাৰণে ৰাখিব লাগে। আজি টাউনৰ ভিতৰত ল'ৰা-ছোৱালীৰ খেলিবৰ বাবে অকণো ঠাই নাই। চাৰ্চ ফিল্ডখন বজাৰ বহুৱাই কমাই দিয়া হৈছে, লতাশিল ফিল্ডখন বজাৰ বহুৱাই কমাই দিয়া হৈছে। নিউ ফিল্ডটো ল'ৰা-ছোৱালী উমলিবলৈ, খেলিবলৈ ঠাই নাই। মিউনিচিপেলিটিৰ কোনো ফেন্সিং গ্ৰাউণ্ড নাই, নাইটচইল পেলাবলৈ আৰু আৰু অন্যান্য আবৰ্জনা পেলাবলৈ হেঙেৰাবাৰীলৈ গৈছিল আৰু তাত পেলাৰ ধৰোতে মাৰ খাই আহিছে মিউনিচিপেলিটিৰ লোকে। আকৌ আন ঠাইতো ৰাতি পেলাবলৈ যাওঁতে ৰাইজৰ মাৰ খাই আহিছে।

আজি গুৱাহাটী চহৰত মৰাশ পেলাবলৈ বা পুৰিবলৈ ঠাই নাই। শ্মশানৰ দুয়োকাষে মানুহ বহিছেগৈ। গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজত ২০-২৫ টা মৰাশ পৰি থাকে তাৰ পৰা বেয়া গোন্ধ ওলায় কিন্তু মিউনিচিপেলিটিয়ে পেলাবলৈ নিব নোৱাৰে কিয়নো তেওঁবিলাকৰ জেগা নাই। গুৱাহাটী পান বজাৰৰ মেডিকেল কলেজত ২০-২৫ টা মৰাশ পৰি থাকে পেলাবলৈ ঠাই নোহোৱাৰ কাৰণে। উপায়বিহীন হৈ প্ৰিন্সিপালে কল্ড ষ্টোৰেজ বিচাৰিছে কিজানিবা কিছুদিন ৰাখিব পাৰেই গোন্ধ নোলোৱাকৈ। এই বিলাক 'ম্যানমেড'। এই অৱস্থা নেচাৰেল নহয়। এইটো অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত যদি চৰকাৰে কোনো দায়িত্ব নলয় তেন্তে ভৱিষ্যতে ইয়াৰ অৱস্থা আৰু ভয়াবহ হ'ব। জি-ডি-এৰ কথা অলপমান কৈয়েই শেষ কৰিম। কিছুদিনৰ পৰা ধনৰ অভাৱৰ কাৰণে এই অথৰিটিয়ে কাম কৰিব পৰা নাই। কিন্তু যিখিনি ধন দিয়া হৈছিল সেই বিলাক কেনেভাৱে খৰচ কৰা হ'ল সেইটোৰ কোনো তদন্ত আজিলৈ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নকৰিলে। ইয়াৰ প্ৰথম চেয়াৰমেনজনে ঘূৰি ফুৰি চাই চাই নিজৰ ঘৰৰ কাষতহে আলিবাট কৰিব পাৰিলে। ঘৰ সজাতহে সেইবোৰ খৰচ কৰিলে তাৰ পৰা বাইজৰ কোনো কামত অহা নাই।

দ্বিতীয় কথা এজন ভূতপূৰ্ব পি-ডব্লিউ-ডিৰ এক্সিকিউটিভ ইঞ্জিনিয়াৰে চৰকাৰী মাটি পালে আৰু ঘৰ সজালে খাৰঘুলিত। সেই অঞ্চললৈ মানুহ নাযায়। আৰু সেই কাৰণেই এক্সিউকিটিভ ইঞ্জিনিয়াৰে ঘৰ তৈয়াৰ কৰিলে যদিও তাত থাকিব নোৱাৰাৰ কাৰণে আশী হাজাৰ টকাত গুৱাহাটী ডেভেলাপমেণ্ট অথৰিটিক বিক্ৰী কৰিলে সেই ঘৰটো। আশী হাজাৰনে একলাখ টকাত। সেই ঘৰটো কিনিলে গুৱাহাটী ডেভেলাপমেণ্ট অথৰিটিয়ে। আৰু সেই ঘৰটো ইমান দিন পৰ্য্যন্ত ব্যৱহাৰেই হোৱা নাছিল। কিন্তু অলপতে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক এজনাই চিভিল চাৰ্জন থকা ঘৰটো টুৰিষ্ট লজৰ কাৰণে লোৱাৰ কাৰণে চিভিল চাৰ্জনজন থাকিবলৈ ঘৰ নোহোৱা হ'ল আৰু আজি ছয় বছৰ ধৰি পৰি থকা সেই ঘৰটোত থাকিবলৈ ললে এই চিভিল চাৰ্জনজনে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যদি গুৱাহাটীৰ উন্নতি কৰাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে সেইটো যেনেভাৱে কৰিব লাগিছিল সেইভাৱে কৰা হোৱা নাই। দিচপুৰৰ কাৰণে জি-ডি-এয়ে কোনোবাই মাটি বিক্ৰী কৰিব নেকি কাগজত

দিছিল কিন্তু একে ৰাতিৰ ভিতৰতেই বহুত মানুহ আহিল। সেই মানুহ বিলাকৰ পৰা টকাও ললে আৰু পিচত এতিয়া মাটিও ওভোটাই দিব পৰা নাই আৰু টকাও দিব পৰা নাই গতিকে এই বিষয়ত মই আমাৰ গুৱাহাটীৰ যি টাউন এণ্ড কান্ট্ৰি প্লেনিং বিভাগ আছে, জি-ডি-এ আছে আৰু গুৱাহাটী কৰপোৰেচন আছে, এই বিলাকৰ লগত লগ লগাই এটা প্লেনিং ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে আৰু তাৰ কাৰণে আলোচনা কৰিবলৈ মই সদনত এই কথাটো উত্থাপন কৰিলো।

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—Sir, this notice has been given under rule 301 and in the notice reference was made regarding the letter published on 9th June in the Assam Tribune by one Shri N. C. Das. Let me submit Sir that so many points and issues have been raised and many of them are complicated and it is not possible for me without collecting the information to give you the reply. I think we will confine to the notice referred to. So I will try to meet the points as possible, because I am also a resident of Gauhati and I also see and hear many things. Sir, this matter referred to is regarding the alleged unauthorised construction of a structure at Murlidhar Sarma Road. The matter was enquired into. It appears that the Gauhati Municipality issued permission for this construction. The report submitted by the Gauhati Municipality reveals that the alleged footpath was totally abandoned for years making it a veritable dumping ground for bricks, all domestic as well as bazar refuse materials, empty packing boxes and above all an open unauthorised urinal. The road side frontage became very high due to dumping, making

it inconvenient and risky for traffic. With continuous cleaning and levelling of the heaps of refuse materials dumped on the road-side, the road has since been widened making it convenient for heavy traffic. But the dumping by vested interests could not be effectively restricted so far. In the mean time an application was received from Shri Mahadeo Khakkolia for construction of a water reservoir for storing drinkng water for use by the bazar going people. The proposed reservoir was not meant for his personal use. On local enquiry the idea of having public taps there appealed to them in the interest of the bazar going people and and also for making the area clean. Municipality therefore, accorded permission for construction of the reservoir on the explicit condition that the construction will have to be removed when the specified space would be required by the Municipality for public purposes. It has also been recorded that such construction shall not cause hindrance to vehicular traffic and to pedestrians and the construction shall be on minimum space to serve the purpose without affecting existing stalls and cleaning of drains. Sir, this structure of drinking water has been under construction just on the foot path of Murlidhar Sarma Road and all the stalls on this foot path are facing towards the east and this particular foot path is towards the west, western side of the municipal market and this foot path almost remained unutilised for a long time because all the shops are facing towards the eastern side.

Because the municipality cannot supply water for all the 24 hours in the taps, there are limitation, so Sir, naturally in the market area there will be gathering of many people, and they felt that some drinking water should be available nearby. And this gentleman was approached and he was very much rather glad to construct one drinking water reservoir on the footpath which is already abandoned. This gentleman can have no interest and he cannot use this for his personal interest also because the gentleman's residence and house is just opposite to this road. Naturally he cannot have any interest or it cannot go for his interest. In the mean time Sir, many people of that area, more than 130 people, they submitted a representation when they heard in the radio and in the newspaper that the construction of drinking water structure is going to be stopped. They were naturally very much afraid and more than 130 people and some organisations also submitted representation. I may cite the name of one such organisation. They have submitted the representation with their official seals and these are all genuine as these oppear.

Shri Dulal Chandra Barua—What are the Organisations ?

Shri Syed Ahmed Ali, (Minister)—Kerayadar Sangh, Gauhati ; General Secretary, All Assâm Revolutionary Youth League, Gauhati and many other residents of the particular area they submitted the representation and this cannot be ignored. They submitted the representation

in support of the construction of this drinking water structure there. On enquiry also we find .... :

Shri Dulal Chandra Barua – Who made the enquiry ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parlimentary Affairs)—Our officers and it is very nearby. We find that this gentleman Shri Khakkolia can have no interest whether direct or indirect and this has been constructed there for the benefit and advantage of the bazar going people. So if any gentleman comes forwared with such an offer or proposal we will welcome it if it goes for the benefit of the maximum number of people even at the disadvantage of a few persons.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—I want to hear a clarification of this because I am afraid the hon'ble Minister has given the reply not from his personal knowledge and probably from some reports supplied to him. I want to know first of all whether there exists a body known as the Gauhati Development Authority and if it does whether for any permament construction prior permission of that body is necessary even though that might be by a very religious gentleman. The second point is when the Gauhati Municipal authority taking money from the Govt. had constructed that footpath on the Murlidhar Sarma Road whether that was just a wastage. Thirdly, when that footpath was being used as a dumping ground for all dirty materials whether it was the duty of the Gauhati Municipal Authority to remove those dirts and make it clean or make a water reservoir. And next if I, though I am not a very religious man, propose to build a Ganesh temple on the

Panchde, at Ulubari on the National Highway and there make arrangements many Bhkats to gather day and night, wheher the Minister, who is very religious, will applause that very religous act of mine, even if I obstruct that public road. Next, when did you find that it will be bad if Mahadeo Khakkolia, the great fund collecter .... .

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—Sir, when that gentleman is not here ....

Shri Gaurisankar Bhattacharjee—I am not saying anything against him. I am rather complimenting him. When that gentleman took the permission whether the Departmant over which the Hon'ble Minister presides considered that the except this footpath there is no other place in Fancy Bazar where there could be a water tap. Whether these things were considered, and above all whether the Municipal authority did take the prior permission of the Development authority ? If the Govt. in one department violates the authority how can anybody expect a private individual to respect the authority ? How it that this millionaire or Lakhpati can go with impunity ? The Minister has stated has that some organisation has petitioned the authority for construction of the water reservior. In this connection he has referred the name of Shri Kusheswar Kalita with his stamp of Revolutionery Youth League. I do not know since when this leader of a very Revolutionary Youth League of Gauhati has become the torch bearer of the Hon'ble Minister so that the Minister could defy all authorities and do things at the bidding of

Shri Kusheswar Kalita, a very revolutionary leader, What are the other organisations at Fancy Bazar ? Does the Minister know that at Fancy Bazar there is an organisation of stallholders, there is a Ward Commissioner or an Ex-ward Commissioner and other business. Whether the Minister knows that hundreds of Stall owners and some organisations protested against this construction and that these things were published in the newspapers ? Wheter Government consider Shri Kusheswar Kalita's sole representation more valuable than all the other representations of the people of Fancy Bazar ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—Sir, I have cited only two or three names, but there are others of that area supporting the construction of the structure. I am sorry to say that man like Shri Bhattacharjee should try to cast aspersion on me.

Shri Gaurisankar Bhattacharjee—He could name only one organisation. There was the Congress organisation.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—I said about the Kerayadar Association and others. Sir, if I read the permission given by the Municipality that will clear to some extent the points raised by Shri Bhattacharjee.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether the Municipality is in existence now ?

Mr. Deputy Speaker—Let him read the paper.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs) – Sir, in course of the discussion if any irrelevant points are raised, I am not going to reply.

Shri Gaurisankar Bhattacharjee – Has the Minister the authority to decide whether a certain point is relevant or irrelevant, I want guidance from the Chair. Neither he, nor I nor any member is the authority to decide what is relevant and what is not. Relevancy will be decided by the Chair. What authority he has ? What does he think about himself ? Is he a dictator or a servant of the House ?

Shri Dulal Chandra Barua—He cannot dictate.

Mr. Deputy Speaker – I have asked him to read the paper; Let him finish it first, then if you have anything you may ask for clarification.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—This is a written permission given by Gauhati Municipality to Shri Mahadeo Prassad Khakelia.

"You are hereby given permission for construction of a shed over foot-path at North-West corner of Fancy Bazar Market near the junction of M: S. road and T: R: Phukan road for storing drinking water for convenience of the members of public visiting that area on condition that you are to vacate the space as and when the space will be required by the Municipality for public purposes; The space will be shown by our Asstt. Engineer at site before starting

the work of execution."

The permission was accorded by the Municipality. On receipt of this permission that gentleman constructed a water reservior for the benefit of the bazer people.

As regards the point whether Municipality had taken permission of the Development authority or nct, I shall have to enquire. As regards the other points raised by Shri Bhattacharjee, I shall try to find out the facts, and any action, if deemed fit will be taken.

Lastly I express my regret for my being agitated which I should not have been.

Shri Dulal Chandra Barua—As he has become sobre, we also want to be sobre. I want to have a clarification. Is the Minister aware of the fact that there is no Municipality at Gauhati, there is only an Executive Officer. Whether the Minister is aware that some officers were heavily bribed by this businessman. Is he aware that the facts supplied to him were not actual facts.

We have got sympathy for the hon. Minister for his innocence about the entire fact. The point is whether it will be possible to demolish the R. C. C. reservoir later on. Overnight the signatures were coll ected. All the signatures are to be varified. More so, as per rule the Municipality is not the final authority for giving permission for such kind of construction. Development Authority is to be consulted

That has not been done. Therefore, why the Minister is trying to legalise an illegal thing, I do not understand. Sir, will the Minister be pleased to appoint some responsible officers to enquire into the matter and let the House know about the whole affair.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs)—Sir, I am not trying to legalise any illegal or irregular thing. When Mr. Bhattacharjee raised the points that the Municipality is not the authority but it is Development Authority, I have said that I will look into the whole affair. Sir, as regards the Municipality I would say that this Municipality has been superseded sametimes in the 1965 or 1966. It is still under supersession: The election of the Corporation will be held within this year and as early as possible all the works of the Municipality will be taken over by the Corporation.

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী—মই পাৰ্লিয়ামেণ্টৰী এফেয়াৰচ্ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এইটো কথা জানিব বিচাৰিছো যে এইটো ৰিজাৰ্ভাৰ হৈছে মিউনিচিপেলিটিৰ অথৰিটিত। গতিকে মিউনিচিপেলিটিৰ আৰু ৰিজাৰ্ভাৰ আছিল নেকি ? যদি আছিল এই ৰিজাৰ্ভাৰে কাম কৰা নাছিল নেকি ? যদি কাম কৰিছিল তেনেহলে ইয়াৰ আৱশ্যক আছিল বুলি নাভাবে নেকি ? ৰাইজে আৰু এটা ৰিজাৰ্ভাৰ লাগে বুলি দাবী আহিছিল নেকি ? এই কথা বিলাক সদনত জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী, সংসদীবিভাগ)—এইটো নটিচ দিলেহে দিব পাৰিম।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেবী বৰকটকী—নটিচ আজিয়েই দিলো। গতিকে মিউনিচিপেলিটিৰ বজাৰত ৰিজাৰ্ভাৰৰ আৱশ্যক নাছিল নেকি ? আৰু তাত আগৰ পৰা ৰিজাৰ্ভাৰ আছে নেকি খবৰ লব নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী, সংসদীবিভাগ)—নটিচ দিয়া কথাটো জনা হ'লে আগতে সকলো খবৰ আনিব পাৰিলোহেঁতেন ।

Mr. Deputy Speaker—Now, the House stands adjourned till 9 a.m. tomorrow.

The House then rose at 5·55 p. m. and stood adjourned till 9 a. m. on Friday the 22nd June 1973.

P. D. Barua
Secretary
Legislative Assembly
Assam

Dispur
The 21st June, 1973.

REFERENCE
Not for Issue
A. L. A. Library